

editörden

Gazeteleri tarıyorum... Tv haber programlarını ve dosyaları izliyorum... İnternette dolaşıyorum.

Türkiye gündemi çok yoğun ve çok hızlı akıyor.

Bölgemizdeki karışıklıklar, Arap baharı, İsrail'le aramızdaki diplomatik kriz, AB ülkelerindeki ekonomik krizler, Dersim meselesi, ikide bir ısıtılıp tekrar tekrar önümüze getirilen Ermeni soykırım iddiası... ve daha neler neler...

Dikkat ettim:

Eğitim sorunlarından hiç bahseden yok.

Gençliğin bunalımlarını ve karşı karşıya oldukları ahlaki çöküntüyü dert edinen de yok.

Her ay hemen hemen her konuda anketler yapılıyor.

Çoğu zaman her ankette sorulan bir soru var: "Sizce Ülkemizin en önemli sorunu hangisidir?" "Ülkemizin en önemli sorunu eğitimidir." diyenlerin oranı %2'lerde... Ahlaki çöküntü ise problem olarak bile gözükmüyor.

Ne diyelim?

Ülkemizde ya gerçekten eğitim meselemiz tam olarak çözüldü, bu konuda hiçbir problem gözüküyor, her şey güllük gülistanlık. Ya da algılarımız köreldi.

Belki de bizim haberimiz olmadı, kronik eğitim

problemlerimiz sihirli bir deynekle çözüldü.

Hiçbir ahlaki problem de yok demek ki.

Bu duruma göre;

Artık her genç istediği okula ve fakülteye sınavsız girebiliyor.

Okulların hiç birinde fiziki problem yok. Sınıflar 25 kişilik.

Gençlerimiz yüksek erdemlerle, milli, manevi ve ahlaki değerlere tam bağlı olarak yetişiyor.

Müfredatlar bilgi yüklemek yerine insan yetiştirmeyi amaçlayan bir şekilde düzenlendi ve artık sık sık da değişmiyor, çünkü ideal müfredatlar yakalandı.

Uyuşturucu maddenin, sapkın düşüncelerin ve davranışların kökü kazındı, bu konuda çocuklarımız için hiçbir tehdit kalmadı.

Mezun olan gençler hemen iş bulabiliyorlar.

Hırsızlık, cinayet, gasp, terör azaldı, polisiye vakalarda çok önemli düşüşler var...

İnşallah tablo böyle olur.

Ama önce bu işi kendimize dert edinmemiz ve gündemimizden hiç çıkarmamamız gerekir. Diğer gündemler hep geçici gündemlerdir. Bir süre sonra güncelliğini yitirir. Ama eğitim ve gençlik hep birinci derdimiz olmalı, değil mi?

SAHİBİ
ÖĞ-DER

Şuurlu Öğretmenler Derneği Adına
Genel Başkan İsmail Hakkı AKKİRAZ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Hüseyin YAVUZ

YAYIN TÜRÜ
Yaygın 3 Aylık Süreli Yayın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Mustafa AYDIN

EDİTÖR
Tacettin ÇETİNKAYA

YAYIN KURULU
Prof. Dr. Mete GÜNDOĞAN
Dr. Nuh SAVAŞ
Şaban CENGİZ
Mecit DÖNMEZBİLEK
Yılmaz BÖLÜKBAŞI
Mustafa ALKAN
Abdurrahman ERBAŞ

HUKUK DANIŞMANI
Prof. Dr. Mustafa KAMALAK

REKLAM
Mustafa DEMİR

DAĞITIM
Adem Semih UYAR

GRAFİK TASARIM
KARAMETE TANITIM TASARIM
Tel: (0312) 287 40 47 - Faks: (0312) 287 41 88

BASKI
Semih Ofset
Büyük Sanayi 1. Cadde No:74
İskitler - ANKARA / 06060
Telefon: (0312) 341 40 75
Fax: (0312) 341 98 98

BASIM TARİHİ
15 Aralık 2011

YAYIN İDARE MERKEZİ
Ziyabey Cad. 1420 Sk. No: 2/1
BALGAT/ANKARA
Tel: (0312) 286 18 83
Fax: (0312) 287 61 80
Web: www.millisuur.com.tr
e-posta: bilgi@millisuur.com.tr

ÖĞ-DER; Şuurlu Öğretmenler Derneği yayımıdır. Yazı ve fotoğrafların tüm hakları Milli Şuur Dergisi'ne aittir. Kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir. Milli Şuur Dergisi basın ve meslek ilkelerine uyar.

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir.

İçindekiler

Şuurlu Müslüman Nesiller Yetiştirmek Bir Sorumluluktur.....	5
Sanayi Davamız.....	10
Şuurlu Eğitim (5).....	31
Aile İçi İletişimin Anahtarı: İnsanlar Konuşa Konuşa.....	33
Müslüman Bilim Adamlarının Orta Çağlardaki Fenne Yaptıkları Katkıları ve Başarıları.....	37
Osmanlıda “Yürek Adamı” Nasıl Yetişir?.....	42
Kur'an-ı Kerimden.....	45
Öğretmen ve Şuur.....	46
Güven Duygusu.....	49
Peygamberimizden Hayat Suyu.....	51
Derin Düşünce.....	52
MEB'de “Yeni Yapılanma” Dönemi.....	54
Milli Eğitim Mümkün Ama.....	57
Nizamiye Medreseleri.....	59
Televizyonun Topluma Yansıması.....	64
Veda Hutbesi.....	68
Kur'an Okumak.....	70
Sözün Gücü.....	74
Karikatür.....	75
Bulmaca.....	76

Şuurlu Müslüman Nesiller Yetiştirmek Bir Sorumluluktur!

5

İsmail Hakkı AKKİRAZ

Sanayi Davamız

10

Prof. Dr. Necmettin ERBAKAN

Osmanlıda “Yürek Adamı” Nasıl Yetişir?

42

Tarık Yılmaz BEKLER

Öğretmen ve Şuur

46

Şakir TARIM

MEB’de “Yeni Yapılanma” Dönemi

M. Sadık ARSLAN

Nizamiye Medreseleri

59

İbrahim Halil ER

ŞUURLU MÜSLÜMAN NESİLLER YETİŞTİRMEK BİR SORUMLULUKTUR!

İsmail Hakkı **AKKİRAZ** / ÖĞ-DER Genel Başkanı

Bismillahirrahmanirrahim

Kâinatı varlığının bilinmesi için yaratan, yaşatan, yöneten, kullarının iki cihan saadeti için İslam'ı gönderen Rabbimize hamd, son peygamber, yaşayan Kur'an, âlemlere rahmet Peygamberimize salât ve selam olsun.

Müslümanız, Allah'ın varlığına, birliğine inanıyoruz. O'nun kullarıyız. Bizi yaratan, yaşatan, bize lehimize ve aleyhimize olan şeyleri bildiren O'dur. O'nun nezdinde tek din İslam'dır. O kullarını bu dünya hayatında imtihan etmektedir. Bu dünya imtihanını kazanmak ancak İslam ile mümkündür. İslamsız

bu imtihanı kazanmak imkânsızdır. Bilelim ki, Allah'tan geldik O'na döneceğiz. Dünya hayatımızın hesabını mahşer gününde sadece O'na vereceğiz.

“İslam'ı kim öğretecek. Çocuklara İslam'ı anne, baba, ilim sahipleri, eğitimciler, müftüler, imamlar ve devlet öğretecektir. Her doğan çocuğu İslam fıtratı üzere terbiye edecek de, onu bu fitrattan bağımsız bir şekilde yetiştirecek de yine bu sayılanlardır.”

Bizim zorumuz nedir?

Bizim zorumuz İslam olmalıdır. Allah hükmünü vermiştir. Benim karşıma Müslümanlar olarak geliniz demiştir. İslamsız karşıma çıkarsanız ben yüzünüze bakmam, o gün siz kaybedenlerden olursunuz demiştir.

Ey insanlık âlemi ve ey ben Müslüman'ım diyenler, bilelim ki İslamsız olmadı, olmuyor, olmayacaktır. Çünkü mülkün sahibi olan Allah (c.c) Âdem (a.s)'den kıyamete kadar bütün insanlık için tek din ve hayat nizamı olarak İslam'ı seçmiştir. **“Bunu İbrahim de kendi oğullarına vasiyet etti, Yakub da: Oğullarım! Allah sizin için bu dini (İslam'ı) seçti. O halde sadece Müslümanlar olarak ölünüz (dedi).” (Bakara: 132)**

İslam ancak talim ve terbiye ile öğrenilir ve yaşanır.

İslam'ı kim öğretecek. Çocuklara İslam'ı anne, baba, ilim sahipleri, eğitimciler, müftüler, imamlar ve devlet öğretecektir. Her doğan çocuğu İslam fıtratı üzere terbiye edecek de, onu bu fitrattan bağımsız bir şekilde yetiştirecek de yine bu sayılanlardır.

Çocuklar Allah (c.c)'in anne babaya, toplum ve ümmete, devlete bir emanetidir. Onlar yetiştirilirken bu husus gözden kaçırılmamalıdır.

Çocuklar konuşmaya başladıklarında onlara ilk öğretilecek şey tevhit kelimesidir. Bu bir sorumluluktur.

İslam'ın çocuk eğitiminde önemsedığı konulardan biri de, çocuğun küçük yaştan itibaren fikri olgunlaşmasını sağlamaktır.

Çocuğun fikren olgunlaşmasından maksat, aşağıdaki hususlara karşı ilgisini uyandırmak ve irtibatını sağlamaktır. Bunlar:

1. İslam akidesi; iman esasları konusunda sağlamlık ve duyarlılık,
2. Namaz, oruç, zekât, cihat gibi ibadetlerde ameli meleke kazandırmak,
3. İslam dininin bir hayat nizamı olduğu şuurunu yerleştirmek,
4. Kuran'ı Kerimin hayatın her alanıyla ilgilenen ilahi bir kitap olduğunu kavratmak,
5. Peygamber kıssaları ile onu Hak-Batıl mücadelesine hazır hale getirmek,
6. İyi bir tebliğci, terbiyeci, mücahit olması için gerekli bütün kabiliyetlerini geliştirmek,

Bu olgunluğa erişen çocuk, artık iyiyi kötüden ayıran, İslamsız saadetin olamayacağını kavrayan, insanlara yararlı olmak için bütün gücüyle çalışan bir kimse haline dönüşecektir.

Çocuklara kazandırılacak fikri olgunluk aşağıda beyan edeceğimiz hususlarda hidayet, feraset ve dirayet sahibi olmalarını sağlayacaktır.

1. İslam, insanların kıyamete kadar uyacakları tek hayat nizamıdır. Allah'tandır. Bütün zamanlara ve zeminlere hitap etmektedir. Çünkü İslam Allah'ın rızasıdır.
2. Ecdadımız geçmişte sahip oldukları izzete, kudrete ve medeniyete ancak İslam sayesinde, Kur'an rehberliğinde erişmişlerdir. Bizler tarihteki şerefli yerimizi yeniden, ancak İslam ile elde edebiliriz.

3. İslam düşmanlarının maksatlı ve sinsi planları karşısında çocukların basireti artar. Batılın kurduğu aldatıcı ve hileli düzenler, Hakk'ı bile bile inkâra iten ateizm maskesi altında gizlenen gizli emeller, kinle, intikamla yola çıkan haçlı ruhu karşısında sağlam ve çelikten bir duvar halini alır.

Çocuk Eğitiminde Önemsenmesi Gereken Hususlar

Peygamberimiz çocuk eğitiminde önemsenmesi gereken hususları şöyle beyan etmiştir. “Çocuklarınızı şu üç şey hususunda eğitip terbiye ediniz: Peygamberinizi sevmek, O'nun aile halkını ve yakın arkadaşlarını sevmek ve Kur'an okumak.” (Taberini)

İmamı Gazali şunları tavsiye etmektedir: **“Çocuklarınıza Kur'an okutunuz, Peygamberimizin (s.a.v) hadislerini öğretiniz, iyi ve seçkin kişilerin hayat hikâyelerini naklediniz, sonra da bir takım dini hükümleri öğretiniz.”**

Çocukların şuurlu Müslümanlar olarak yetişmesini sağlayacak sebepler vardır. Bu sebepler şunlardır:

1. Nasihat, sohbet ve telkin.

2. Öğretmen, önder ve rehber.

3. Samimi bir arkadaş.

Nasihat, sohbet ve telkin: Din nasihatten ibarettir. Çocuğa ana-babası ve terbiyecisi tarafından İslam'ın bütün temel esaslarının telkin edilmesi ve bununla ilgili ilkelerin ve hükümlerin kavratılması, kıyamete kadar devam edecek tek dinin İslam olduğu gerçeğinin öğretilmesidir. Çocuğa, İslam'dan başka şeref ve izzet verecek başka bir değer bulunmadığını anlatmak; başarı ve zaferin ancak Kur'an ile gerçekleşeceğini, kuvvet ve kudretin, medeniyet ve yeniliğin ancak Hz. Muhammed (s.a.v)'in tebliğ ettiği İslam ile mümkün olacağını öğretmek gerekir. Yahudilerin,

emperyalistlerin, sosyalistlerin, haçlıların İslam konusunda takındıkları tutumlar, yaptıkları düşmanlıklar, kurdukları her türlü sinsi düzen ve planlar hakkında, sağlam bilgilere sahip olmasını sağlamak, çocuğun geleceği için önemlidir. Çünkü bu kesimlerin hepsi İslam'ın yoğunluğunun azaltılması, yetişmekte olan Müslüman kuşakların inkârcı, haramı helal, helali haram sayan sapık ideolojilerle terbiye edilmesi için yoğun bir gayretin içindedirler.

Şüphesiz, çocuk kendisine ışık tutan telkinlerle İslam'a iyice bağlanır, bir hayat nizamı olarak onu kendisine dayanak seçer, Kur'an'a sarılır, İslam tarihiyle heyecanlanır, güç ve kudret bulur, cihad aksiyonuyla kuvveti değil hakkı üstün tutan bir medeniyetin kuruluşu için hamlede bulunur.

Günümüz çocukları hakikaten bu kadar ulvi ve şerefli bir telkine muhtaç, yönlendirici ve amacı belirleyici terbiyeye susamışlardır.

Öğretmen, önder ve rehberden maksat, çocuğu yetenekli bir eğitimciye bağlamak, İslam'ı anlayan bir rehberin terbiyesine vermektir. Böylece çocuk hayata dair her şeyi, İslam yolunda cihad etmeyi, onun sınırlarına bağlı kalıp uygulamayı öğrenir ve Allah (c.c) yolunda hiçbir ayıplayıcının ayıplamasından endişe duymaz.

Bu süreçte çocuk insanları hayra çağırmayı, iyiliği emretmeyi, fenalıktan alıkoymayı; hüküm verme konumunda bulunanlara en uygun öğütleri vermeyi, zulüm ve zalimlere engel olmak için üzerine düşeni yapmayı öğrenir.

İslam bir bütündür, parçalanmayı kabul etmez. Eğitimciler, âlimler ve insanların önder ve lider seçtiği kimseler, Allah'ın emrettiği bir vacibi, öğrencilerinden ve insanlardan gizlemeleri uygun olmadığı gibi, Allah'ın yasakladığı çirkin bir şeyi örtbas etmeleri de doğru değildir.

Kur'an bu gerçeği şöyle açıklamaktadır: **“Şüphesiz ki, indirdiğimiz o açık belgeleri ve doğru yolu, Kitap'ta insanlara açıkladıktan**

sonra gizleyenler yok mu? İşte onlara hem Allah lanet eder, hem de lanetçiler lanet ederler. Ancak tövbe edip kendini düzeltenler ve hakkı açıklayıp ortaya koyanlar bu lanetin dışında kalır.”(Bakara: 159-160) Peygamberimiz (s.a.v)’in şu uyarısına kulak vermeliyiz: **“Kim, Allah’ın insanlara dini hususta yarar sağladığı bir ilmi gizlerse,**

Allah kıyamet günü onu ateşten bir gem ile gemler.” (İbni Mâce)

Terbiyecilere, ana-babalara önder ve rehberlere düşen görev, çocuklara İslam’ı kapsamlı olarak, bütün inanç ve hükümleriyle öğretmektir. Din ve ahlak, ilim, talim ve terbiye, iktisat ve ekonomi, siyaset, idare ve hukuk, nefis terbiyesi, cihad şuuru ve ibadetler konusunda onları yetiştirmektir.

Çocuklarımız bu şekilde yetiştirilip hayata hazırlandıkları zaman bütün üstünlük, izzet, zafer ve başarı, İslam ve Müslümanların olacaktır.

Samimi bir arkadaş konusuna gelince terbiyeciler, ana-babalar çocuklarına salih, güvenilir, İslam’ı yaşama gayretinde olan, ahlaki hamide sahibi, kötü alışkanlıkları bulunmayan, muttaki arkadaşlar edinmeleri için yardımcı olmalıdırlar.

Çocuklar, akledip idraki açıldıklarında uygun olmayan kimselerle arkadaşlık yaparlarsa, onlardan fenalıktan başka bir şey kazanmazlar. İslam’ın dünya görüşünden, insan hayatına verdiği değerden habersiz çocuklarla

arkadaşlık etmek, onların kusur ve kötü huylarını edinmeye kadar insanı götürür.

Arkadaşlık yapılan kimsenin tek başına Allah’a ümit bağlayan, namaz kılan kimse olması, zeki, şahsiyetli ve kültürlü olması da yetmez. Bunlara ilaveten parlak bir akla, sosyal konularda anlayışa, İslami esasları anlamaya yatkın bulunmalıdır. Böylece çocuk seviyeli bir arkadaş, parlak zekâlı takva sahibi bir yandaş edinmiş olabilir.

Peygamberimiz (s.a.v) şöyle buyurmuştur: **“Kişi yakın dostunun dini üzeredir. O halde sizden her biriniz kiminle dostluk kurup arkadaş olduğuna dikkat etsin.”** (Tirmizi)

Evet, terbiyecilerin görevi, çocukları temyiz çağına girer girmez, anlayışlı, İslam gerçeğine karşı basireti açık bulunan, İslam’ın kapsamlı ilkelerini, ebediyete uzanan eğitim sisteminin esaslarını öğreten, İslam için doğru ölçüler veren arkadaşları hazırlamaktır. Böylece çocuklar hakkıyla insanlar yararına çıkarılmış hayırlı bir ümmetin ferdi olabilsinler.

Gençlerimiz akıl balığ olduklarında, İslam’ın bir hayat nizamı olduğunu bilmezlerse, bu dinin bir ahlak, ibadet, ilim, iktisat ve siyaset anlayışının olduğundan haberleri bulunmazsa, bu üzülecek, hayıflanacak, acı duyulacak bir olay değil midir?

Yine gençlerimiz okul ve üniversitelerde batılı ilim adamları, doğulu feylesofları, onların düşüncelerini, görüşlerini, biyografilerini, sözde buluş ve icatlarını öğrenmeleri, bizim kahramanlarımızı, mucitlerimizi, âlimlerimizi, fikir adamlarımızı ve hayatını, büyüklerimizin tarihini, fatihlerin güzel haberlerini okumamaları, öğrenmemeleri bizim için bir zillet hali değil midir?

Bu ülkeyi idare edenler, talim ve terbiyemizden sorumlu MEB’in bakan ve yöneticileri, eğitimciler ve ana-babalar

“Şüphesiz ki, Allah, her idareci ve koruyucudan idaresi altındaki şeyi koruyup korumadığını soracaktır.” (İbni Hibban)

sizlere sesleniyoruz. Yüreğinizin bir parçası sayılan çocuklarımızın terbiyesiyle ilgili sorumlulukların gereğini yerine getirmeniz, onların anlayış ve düşüncelerini İslamileştirmeniz, batıl ve yabancı fikir, saptırıcı görüş ve eğilimlerden onları korumanız en başta gelen görevinizdir. Her sabah ve akşam inkârcıların, sahte müjdecilerin, materyalistlerin ve müsteşriklerin hilelerinden, yalan ve iftiralarından, TV dizilerinin şerrinden korunmalarını sağlamanız, bu gibi zararlı ideolojilere karşı mücadele etmeniz, bunları reddetmeniz varlık sebebinizdir.

Bu görevini Allah ve Resulünün emirlerine uygun olarak yerine getirenlere müjdeler olsun. Aksini yapanların, Allah'ın herkesten dünya hayatında yaptıklarının hesabını soracağı o mahşer gününde vay haline! Onlar o gün âlemlerin Rabbine ne cevap verecekler? O gün, İslam'dan bağımsız olarak eğitilen, materyalist ve dünyacı olarak yetiştirilen, yanlış ve tehlikeli yollara düşürülen çocuklar da şöyle diyecekler: **“Ey Rabbimiz! Biz reislerimize (yöneticilerimize) ve büyüklerimize uyduk, onlar da bizi şaşırtıp yolumuzu saptırdılar. Rabbimiz! Onlara iki kat azap ver ve onları büyük bir lanetle rahmetinden kov.”** (Ahzab:

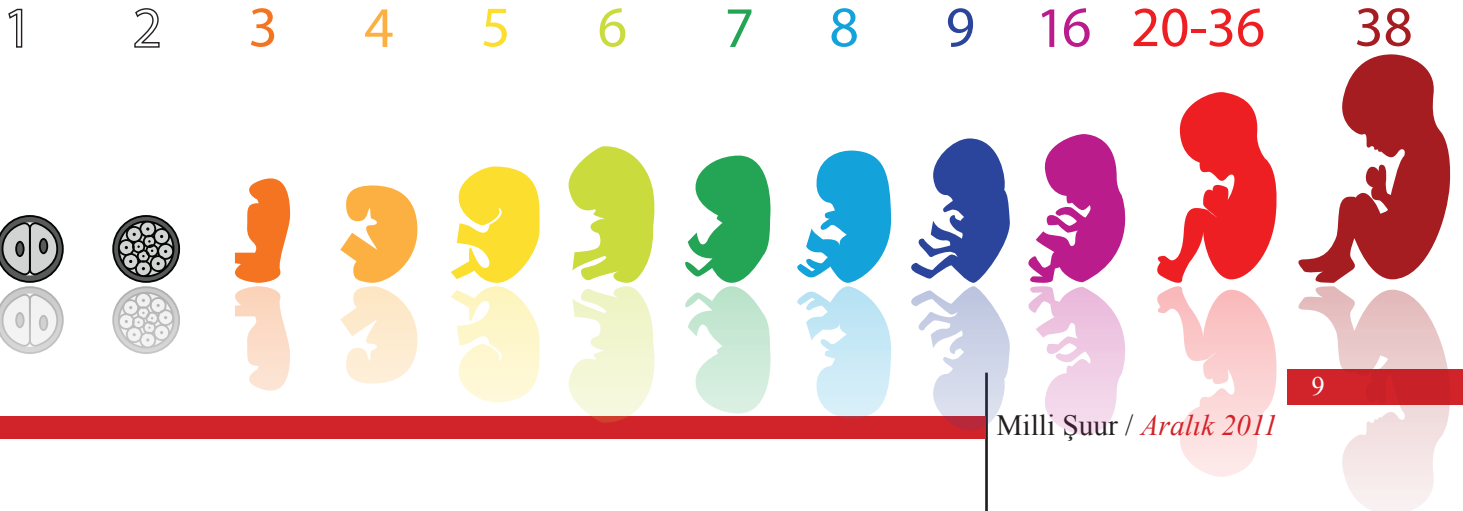
67-68)

Peygamberimiz (s.a.v) de şöyle buyurmuştur: **“Şüphesiz ki, Allah, her idareci ve koruyucudan idaresi altındaki şeyi koruyup korumadığını soracaktır.”** (İbni Hibban)

Şuurlu bir Müslüman Kuran'ın şu beyanından azami dersi alandır: **“Biz insana, ana-babasına iyilik etmesini tavsiye ettik. Annesi onu zahmetle taşıdı ve zahmetle doğurdu. Taşınması ile sütten kesilmesi, otuz ay sürer. Nihayet insan, güçlü çağına erip kırk yaşına varınca der ki: Rabbim! Bana ve ana-babama verdiği nimete şükretmemi ve razı olacağın yararlı iş yapmamı temin et. Benim için de zürriyetim için de iyiliği devam ettir. Ben sana döndüm. Ve elbette ki ben Müslümanlardanım.”** (Ahkaf: 15)

Arzu edilen bu Müslümanlık şuuru bugün **Milli Görüş** olarak ifade edilmektedir.

Allah'ım! Bizi, Allah'a (c.c.) ve Peygamberine (s.a.v) itaat edenlerden, hesap günü yüzü ak olanlardan, çoluk çocuklarına karşı sorumluluklarını yerine getirenlerden eyle. Şüphesiz ki sen umulanların en hayırlısı, sorulanların en cömerdi ve en keremlisisin.

SANAYİ DAVAMIZ

Prof. Dr. Necmettin **ERBAKAN** / *Milli Görüş Lideri*

Bu konferans 1973 yılında Milli Gazete'nin davetlisi olarak Prof. Dr. Necmettin ERBAKAN tarafından İstanbul'da verilmiştir.

Esselamü aleyküm, muhterem İstanbullu kardeşlerim! Sözlerime başlarken, her şeyden önce, böyle güzel, nezih bir akşamı hazırlamış olmasından dolayı <<Milli Gazete>> ve onun yöneticilerine huzurunuzda teşekkür etmeyi bir vazife sayıyorum. Bu hareketlerinde hiç şüphesiz, memleketimizde örnek bir adım atmış oluyorlar. Bütün güçleriyle memleketimizin her sahada kalkınması için çalışan, çırpınan, milletimize ahlak ve maneviyat vermek gayretini gösteren, memleket meselelerinde, memleketini, vatanını seven insanların nasıl düşünmesi lazım geldiği hususunda örnekler veren ve binlerce, on binlerce memleket evlatlarını her gün yetiştiren, vatana ve millete hizmet için şuurlandıran <<Milli Gazete>> nin bugüne kadarki büyük ve çok kıymetli hizmetlerine, bu akşam da bir gazete olarak, böyle örnek bir adımı atmasından dolayı, huzurunuzda tekrar teşekkür etmeyi ve kendilerini tebrik etmeyi vazife sayıyorum. Bu akşam, bu müstesna akşam, bendeniz için de ayrıca bir saadet

kaynağı oluyor. Şu bakımdan, bakınız bugün memleketimizdeki büyük **Milli Selamet Davası** hususundaki çalışmalarımızda, çok defa milletimize umumi meselelerimizi arz etmek mecburiyetinde kaldığımız için, bu meseleler içerisinde çok mühimlerinin dahi detayına ve teferruatına inmeye konuşmalarımızda fırsat bulamıyorum. Halbuki <<Milli Gazete>> şimdi, bu akşam, bütün bu meselelerin her tarafını, hepsini bir kenara koyarak, bunların içerisinde en hayati mevzulardan birisi olan, **Türkiye'nin Sanayileşmesi** mevzuunu başlı başına alıp ortaya koymuş olduğu için, inşallah bu akşamki konuşmamızla böylece çok büyük bir memleket meselesini, sadece o meselenin içinde kalmak üzere, zamanın müsaadesi nispetinde derinliğine inmeye çalışacağız.

GÜMÜŞ MOTOR FİLMİ

Aziz kardeşlerim, Türkiye'nin sanayileşmesi mevzuunu aramızda incelerken, Türkiye'nin sanayileşme davasında hakikaten çok mühim bir adımını teşkil eden <<Gümüş Motor>> mevzuunu ayrıca bir film ile takdim etmek düşünülmüştür. Ondan dolayı bendeniz, konuşmalarımızın bu noktasında, yüksek

müsaadelerinizle her şeyden önce, şu filmi seyredelim arzusu ile konuşmama burada bir miktar ara vermek istiyorum. Hep beraber filmi seyrettikten sonra asıl konuşmamızın mevzuuna gireceğiz inşallah.

Aziz İstanbullu kardeşlerim, biraz önce sizlere konuşmamızın arasında Gümüş Motor Fabrikasına ait bir film gösterildi. Bu filmi dikkatle takip buyurdunuz. Hiç şüphesiz film hepinizi heyecanlandırdı. Yüzlerinizden ve gözlerinizden bu heyecanınızı okumak mümkün. Aziz kardeşlerim, bu görmüş olduğunuz filmin hangi manaya delalet ettiğini daha iyi açıklayabilmemiz için, şimdi sizlere, bu konuşmamda bazı hususları bir bir ele alarak arz etmek mecburiyeti duyuyorum. Bakınız her şeyden önce Türkiye sanayileşmeye niçin mecburdur? Bu noktada üzerinde durmamız, bizim bugüne kadarki, milletimizin sanayileşme hareketine bir bakış yapmamız, hâlihazır sanayileşme yolundaki çalışmalara bir bakış yapmamız ve bütün bu bakışlar arasında da Gümüş Motor'un ne olduğunu, onun yerini belirmemiz, zannediyorum ki, mevzumuzun açıklanması için hem faydalı ve hem de zaruridir.

SANAYİLEŞMEYE NİÇİN MECBURUZ?

“ yeryüzündeki 120 müstakil memleket içerisinde şahıs başına milli gelirimiz halen yukardan aşağı, 100'üncü sıraya inmiştir. ”

Aziz kardeşlerim, biraz önce arz ettiğim plan üzerinde, sizlere çok kısa olarak Türkiye'miz niçin sanayileşmek mecburiyetindedir? Bu hususu birkaç cümle ile belirtmeye çalışmak istiyorum. Bakınız bugün yurt sahasında birçok yerlerde yaptığımız konuşmalarda, her zaman bu 40 milyona varmış milletimizin, maalesef bir milyon evladının dış memleketlere işçi gittiğini, 50 bin hanımımızın ecnebi memleketlerde

hizmetçi olduğunu, iki milyon vatan evladının bugün İşçi Bulma Kurumunda işsizlik içerisinde beklediğini, ekmek parası için <<biz de dış memlekete gideceğiz>> diye beklediklerini konuşuyoruz. Bu durumda memleketimiz nasıl kurtulabilir? Ayrıca bugün tarihin bin yıllık en zengin milleti, dünyanın adeta en fakir milletleri arasına düşmüştür. **Çünkü yeryüzündeki 120 müstakil memleket içerisinde şahıs başına milli gelirimiz halen yukardan aşağı, 100'üncü sıraya inmiştir.** Bugün memleketimizde korkunç bir pahalılık var. Bu halde memleketimiz nasıl kurtulabilir? Bundan kurtulmak için, bir memleketin zengin olması için, o memleketin bütün iktisadi kalkınmasına ait her sahasında çalışılmak zarureti vardır. Yani o memleketin ziraatçılığında, o memleketin ticaretinde hizmetler sektöründe çalışılmak mecburiyeti vardır. Ve bilhassa bunların hepsinden mühim olarak, o memleketin sanayileşme sahasında çalışılmak mecburiyeti vardır, bir memleketin fakirlikten kurtulabilmesi için. Bizim memleketimizde ise bu çalışma, bilhassa sanayileşme sahasındaki çalışma başka memleketlerden kat kat daha zaruri bulunmaktadır. Sanayileşme bizim memleketimiz için <<böyle olsa daha iyi olur>> diye telakki edeceğimiz bir mesele değil, **ya bu olacak veya bu diyardan gidilecek** ehemmiyette bir meseledir. Bizim, sanayileşmeden hayatımızı idame ettirmemiz mümkün değil. Niçin derseniz, kısaca arz edeyim: Bakınız bu gün, Allah'a şükür, dünyanın en çok nüfusu artan milletlerinden biriyiz. Senede %3 nispetinde nüfusumuz artıyor. Bu artış dünyanın en hızlı nüfus artışı olan memleketlerden birisi olduğumuzu gösteriyor. Artan nüfusa iş yeri hazırlamak için, bugün %18'e çıkmış olan işsizliği, orta yerden kaldırabilmek için en mühim saha, sanayi sahasıdır. Ziraat sahasında da insanlar elbette istihdam edilmek mecburiyetindedir. Fakat bugün bizim Türkiye'mizin durumu öyle ki, zaten ziraat sahasında da fazla insan kullanıyoruz. Türkiye'nin %70'i ziraatla

meşgul oluyor. Köylüdür, ancak, bizim %70 köylümüzün; bugün tarlalarda çalışma durumu öyle ki, Avrupa memleketlerinde ortalama olarak bizim 10 köylümüzün yaptığı bir kişi yapıyor. Amerika'da 100 köylümüzün yaptığı işi bir kişi yapıyor. Çünkü bizim köylerimizdeki ziraatımız bugün, ne makineli ziraattır, ne de sulu ziraattır. Teknik tabiriyle söyleyeyim, intansif ziraat değildir. Sulu ve makineli ziraat içerisinde bulunmadığımız için, çok eski devirlerden kalma iptidai metotlarla çalıştığımız için, çok insan kullanıyoruz. Az mahsul alıyoruz. Ziraatımızı iktisaf ettirirsek ki inkişaf ettirmeye mecburuz, ziraat sahasına yeniden insan koyacak değiliz. Bilakis, ziraat sahasında çalışan insanları biz ziraatta ilerledikçe ziraat sahasından dışarı çekeceğiz. Bugün 10 kişinin yaptığı işi bir kişi yapacak, 9 kişi zirai sahada dışarı çıkacak, ondan dolayı bir yandan artan nüfusa iş bulmak, öbür taraftan ziraatı inkişaf ettirirken, oradan boşalan insanlara iş bulmak, ancak sanayi ile mümkündür.

Ondan dolayı, Türkiye'de zaten Avrupa gazeteleri %13 işsizlik var diyor. Türkiye'nin önümüzdeki 8 yılda en büyük tehlikesi bir **işsizlik infilakının** olmasıdır, diye tavsif ediliyor. Bu korkunç işsizliği orta yerden kaldırabilmek için, biz dışarıya eleman gönderecek değiliz. Dışarıdaki işçilerimizi

de Türkiye'de kendi köyünün kenarındaki, çoluğunun çocuğunun başında oturarak kurulacak atölyeli fabrikalarda çalıştırmamız lazımdır. Ondan dolayı sanayileşmek bizim için hayati ehemmiyeti haiz bir husus bulunuyor. Buna ilaveten, her akıllı milletin zaten sanayileşmesi lazım gelir. Çünkü bugün yeryüzündeki alışverişleri inceleyecek olursak, zirai sahalarda çalışan milletlerin sattıkları mallar arasındaki mübadelenin iç yüzü şudur: Sen diyor ilerlemiş bir devlet geri kalmış devlete, bir tarlada 24 saat çalışacaksın veya 10 saat çalışacaksın. Senin on saat çalışarak istihsal etmiş olduğun buğdayı, pamuğu, tütününü ben bir makinenin başında iki dakika çalışarak istihsal ettiğim makineyle değiştireceğim. Zirai sahada bugün yapılmakta olan çalışmalar ile sanayi sahasındaki çalışmaları mukayese edecek olursak, sanayide çalışan insanlar ortalama bir şekilde en aşağı değişik memleketlerde bire beş ile bire on arasında mübadele ediyorlar.

REFAH SEVİYESİ ON MİSLİ YÜKSEK

Avrupa'da sanayi sahasında çalışan bir insanın, bir saati bizim beş saatlik mesaimizle değiştiriliyor. Amerika'da sanayi sahasında çalışan bir şahsın bir saatlik mesaisi bizim tarlada çalışan bir şahsın on saatlik mesaisi ile değiştiriliyor. Böylece sanayi, kendi milletine on misli daha yüksek refah seviyesi temin etmiş oluyor. O itibarla akıllı milletlerin süratle sanayileşmeleri zaten bir zarurettir. Bu arz ettiklerimize ilaveten, bugün sanayileşmek ayrıca büyük bir zarurettir. **Zira zirai sahada kalkınacağız desek dahi, ne yapacağız? Bize traktör lazım, bize sulama pompaları lazım, bize gübre lazım, o gübreleri istihsal edecek fabrika lazım. Onun için ziraatla kalkınmak istiyorsak, yine sanayileşmek mecburiyetindeyiz. Bütün bunlara rağmen diğer bir husus da düşmanın silahlarından daha üstününe sahip olabilmek, ancak kuvvetli ve kudretli bir sanayiye sahip olabilmekle mümkündür. Bir millet kendi harp sanayini geliştirmedikçe kuvvetli ve**

kudretli bir millet olamaz. Buna ilaveten asıl sınai mamulleri bizzat kendi yapamadıkça, her hususta başka milletlere bağlı kaldıkça hiçbir zaman kudretli ve kuvvetli bir memleket olamaz. Onun için Türkiye'nin kuvvetli ve kudretli bir millet, bir memleket olabilmesi için, aynı zamanda en kuvvetli sanayi memleketlerinden birisi olması zaruridir.

SANAYİLEŞME TARİHİMİZ

Muhterem kardeşlerim. Niçin sanayileşmemiz zaruridir, hususunda mühim noktaları belirttikten sonra çok mühim bir noktaya daha temas etmek istiyorum. O da şudur: Bakınız, yıllardan beri bizim memleketimizde öyle menfi bir propaganda yapılmıştır ki, bu memleketin evlatları, Allah'a şükür, gün geçtikçe, bu aşağılık düşüncesi veya telkini kayboluyor. Ama bilesiniz ki uzun yıllar bu millet, efendim biz sanayileşemeyiz, sanayi ecnebi memleketlere mahsustur, bu bizim işimiz değildir, zihniyetinin telkinatı altında bırakılmıştır. Ondandır, adeta sanayileşmek Avrupalılara has bir şeymiş, bizim yapabileceğimiz bir şey değilmiş gibi tesir altında bırakılmışız.

Sanki sanayileşmek, bizim milletimizin başarabileceği bir iş değilmiş gibi, yıllarca üzerimizde bir yanlış telkinat yapılmış. Her şeyden önce bu telkinattan silkinip kendimizin, aslımızın ne olduğunu görmemiz, bilmemiz lazımdır. Bakınız, bu itibarla çok kısa olmak üzere bizim sanayileşme tarihimiz hakkında birkaç hususu arz etmek istiyorum. Daha başlangıçta arz edeyim ki, sanayileşmek bizim nemize gerek, biz böyle şey yapamayız, zihniyetinin yerine tam tersini getirip koymaya mecburuz. Biz milletimizin tarihinde sanayileşmenin, bütün dünyaya örneklerini vermiş bir milletiz aslında. Ama biz kendi kendimize nasıl olduğumuz öğretilmediği için, bilakis ters telkinatlar altında bırakıldığımız için, uzun zamandan beri yanlış düşünür hale getirilmişizdir. Bakınız, tarihi vesikaların noksan olduğu eski devirleri bir kenara bırakalım, bundan 1000 sene öncesini ele

alalım. Bugün Avrupa'da sanayi var, biz de yok deniyor değil mi? Bir defa 1000 sene önce dünyanın hali neydi? Bir defa 1000 seneden öncesini konuşuyorsak, biliyorsunuz, hepiniz tarihte Harun Reşid'in Avrupa'ya hediye etmiş olduğu saatin ne olduğunu Avrupalılar bir türlü anlayamadılar. Çalar bir saat hediye etmiş idi. O devirde daha bunun içerisinde, periler var, şeytanlar var, herhalde onlar bu işi yapıyor, diye Avrupalılar uzun yıllar Harun Reşid'in hediye olarak gönderdiği çalar saatin ne olduğunu anlayamamışlardı.

İNCE TÜL'Ü İKİYE BÖLEN KILIÇ

1000 sene önce Haçlı Orduları zamanında Avrupa neydi, biz neydik? Bu husustaki bir filmin sahnesini çoğunuz hatırlarsınız. **Arslan Yürekli Rışar** geliyor, iki mesnedin üzerine bir kalın demir tuğ koyuyor ve kılıç ile bir darbede bunu ikiye bölüyor. Buna karşılık da **Selahaddin-i Eyyubi**, bir incecik tül'ü havaya atıyor. O tül kendi ağırlığı ile aşağı düşerken iki parça oluyor ve yere iniyor. Bugün teknolojik bakımdan açıklamak, isbat etmek mümkündür ki, **Selahiddini Eyyubi** onu orada teknik bakımdan mağlup etmiş bulunuyordu. Öbürü kaba kuvvet. Bu iş içinde aynı zamanda çok latif bir ruh ve mana gösteriyor. Fakat teknolojik bakımdan da çok üstün bir san'ata sahip olduğunu gösteriyor aslında. Bakınız Almanya'da bugün en büyük çelik merkezlerinden birinin adı <<Solingen>> şehri. Bu şehrin menkıbesini araştırırsanız, göreceğiniz hakikat şudur: Solingen bir ustanın adı. Haçlı ordularına iştirak etmiş bir köylü bu. Gelmiş bizde çeliğe su nasıl verilir, bunu öğrenmiş, seferden dönmüş, Avrupa'da ilk defa çeliğe su vermenin tatbikatını yapmış, demirci olmuş. O köyde 30 kilometre trenle gitseniz, bugün ucu bucağı bulunmayan bir çelik sanayisinin doğduğunu görürsünüz. Ama bizden öğrenmiş, hocaları biziz.

Şahi Topu Fatih Sultan Mehmed Han tarafından yaptırılıp İstanbul'un fethinde kullanılmış özel bir savaş topudur. İngiltere'nin Güneydoğusundaki önemli liman kentlerinden Portsmouth Limanı'ndaki Fort Nelson Kalesi'nde bulunmaktadır.

Gel yakın tarihe kadar, 500 sene öncesine bak. Sultan Fatih'in döktürdüğü toplara. Aslında o kadar kısa zamanda dökülebilmesi dahi büyük bir sanayi harikasıdır. Anlayanlar, inceleyenler için ve size şunu söyleyeyim: **Bugün Türkiye'de aynı topları aynı şartnamelerle ihaleye çıkartınız, bugün o topları dökemeyiz. 400 sene önce bizim ordumuz Viyana'ya yürürken, iman kuvvetlerinin yanında, o devrin en büyük teçhizatına sahip idi.** Her türlü askeri silah ve vasıtalarla donatılmış idi. Bütün bu askeri silah ve vasıtaları biz kendimiz imal ediyorduk. Başka milletler her harbe girişte, bizden yeni yeni şeyler öğreniyorlardı.

BİR KIŞ ESNASINDA

Yine sık sık verdiğimiz çok mühim bir misal var: **Bundan 200 sene önce Ruslar gelip, İnebahtı'da 200 parça gemimizi yaktıkları zaman biz, bir kış esnasında, tekrar 200 parça, o devrin harp zırhlılarını ikmal etmiş ve bütün Akdeniz'e hâkim olmuşuk.** Bu 200 parça geminin bir kışta inşası büyük bir hadisedir. Sadece teknik bilgi değil, disiplin ve organizasyon harikasıdır. Daha ileriye geliniz, bakınız yakın tarihimizde son vakitlere doğru, biz bundan 70 sene öncesine kadar, daima Avrupa'nın önünde bulunmuşuz. 70 sene öncesine kadar onlardan bir karış geri kalmamışız. Şu tenkit daima yapılmaktadır: Yanlış ve haksız olarak, evet efendim tarihinizde böyle büyük harikalar var, top dökülmüş, kılıç imal edilmiş, çeliğe su verilmiş ama, sizin tarihinizdeki diyor ecnebiler, bilhassa bu harikalar, birer sanat harikasıdır, sanayi ise başka şey, sanayide organizasyon ve disiplin mühimdir, kütle halinde imalat mühimdir. Sizde bunun numuneleri tarihinizde yoktur demek istiyorlar. Halbuki bu sözlerinin aslı yoktur. Asıl sanayi diye bugünkü fabrikaları kastediyorsak, buyurun fabrikalar bakımından tarihimizi mukayese edelim:

DÖRT MİSLİ BÜYÜK

Bir defa bizde kurulmuş olan <<Defterdar Fabrikası>> nı ele alınız. Defterdar Fabrikası, tam 150 sene önce kurulmuştur. Tekstil sanayiinin komple bir fabrikasıdır. Bugün ise, Türkiye'nin en büyük fabrikalarından birisidir. 150 sene öncesini düşününüz. O tarihte, bugün tekstil sanayinin merkezi neresidir? İngiltere'de o devirde kurulan tekstil fabrikalarının dört misli büyüklüğündedir. En büyüğünün 4 misli büyüğündedir. Niye, Osmanlı İmparatorluğu fabrika kurarsa elbette İngiltere'nin 4 misli büyüğünde kurar da onun için. Niye olacak, <<Hereke Fabrikası>> nı al bakalım. Bugün de en iyi kumaşı dokuyan Hereke Fabrikasıdır. 90 sene önce kurulmuş bir fabrika bu. Ve o devirde en iyi kumaşları dokuyan fabrikadır. Ve bir de kuruluş maksadını inceleyiniz. Sultan Hamid Cennetmekân zamanında kurulmuş bir fabrikadır. Sultan Hamid Cennetmekân kendi sırtında giydiği palto ve sarayındaki mefruşat dâhil, bütün bunları, yerli malı olarak kullanmaya son derece dikkat etmiş bir insandı. Bütün askerin her türlü teçhizatı yurdumuzda yapılmıştır. Hereke Fabrikası o devrin teknik bakımdan ne kadar ileri bir fabrikasıdır ki düşünün, bugün dahi aynı fabrika, en iyi kumaşları dokuyan fabrikadır.

İleriye geçiniz bakalım: Bizde, bütün dünyada elektrik fabrikası, Paris'te, Londra'da

kurulduktan sonra, birkaç ay farkla İstanbul'da kurulmuştur. Silahtarağa'daki fabrikanın kuruluşu, dünyadaki ilk elektrik fabrikalarının kurulduğu yerlerden, tarihlerden ancak bir kaç ay farklı... Galata Köprüsü yapılmış. Bilhassa Sultan Hamid Cennetmekân zamanında bütün sanayi hareketlerinin hepsi, en önde giderek takip edilmiştir. Şu yukarıda, Balmumcu Çiftliği'nin orada basılan Hamidiye Suyu, dünyada ilk defa basıldığı tarihte basılmıştı.

MOTOPOMP İSTASYONU

Ve Kağıthane'ye kurulmuş olan, motopomp istasyonundan basılan su ile, su Hamidiye Çeşmesi'ne çıkarılmıştı. Galata Köprüsü aynı tarihte yapılmış, dünyada ilk tünellerin kurulduğu sırada, Beyoğlu'nun şu, bugün dahi kullandığımız tüneli yapılmıştır. Ve bundan 80 sene önce, biz gemi inşa etmede dünyanın en ileri memleketiydik. Hamidiye tipi kruvazörler, bizde yapılmaktaydı, makina aksamı dahil olarak. Abidin Daver şilebi gövdesi bittikten sonra 7 sene Haliç'te beklemiyordu. 80 sene önce yapılan gemiler, bir yandan gövdesi yapılırken, öbür yandan da makinesi yapılmış oluyor ve böylece bütün dünyada yeniden büyük hâkimiyetimizi gösteriyor idik. Bizim tarihimiz aslında böyle geliyor. Biz bugünkü fabrikalar başladığı zaman da, dünyanın en ilerisinde ve en önünde yürüyorduk. O zamanki zırhlılarımızın zırhları, o çelikleri suları bizde veriliyordu.

FORD FABRİKALARI VE ABDÜLHAMİD

Size çok mühim bir mevzuu anlatmaya mecburum; mazimizdeki sanayi anlayışını açıklamak bakımdan: Sene 1905, Amerika'da Ford Fabrikaları ilk defa imal ediliyor ve bu ilk otomobilleri, dünyanın o zamanki en büyük krallarına hediye edeyim de, onların fikirlerini tespit ederek otomobil satışının reklamını yapmış olayım, diyor. Dünyanın en büyük kralı kim? Başta Sultan Hamid Cennetmekân. Bir numaralı otomobil ona gönderilecek diyor, Ford fabrikaları kralı. Arkasından Alman

İmparatoru, İngiltere Kralı, öbürlerine de birer tane otomobil hediye ediliyor. Ford otomobili İstanbul'a geliyor. Sultan Hamid Cennetmekan, bu gelen otomobili bir müddet bekletiyor, Amerikalı heyetle beraber. İkide bir müracaatta bulunuyorlar: Efendim bi denesiniz de, bi denesiniz de... Vakti gelince deneriz diyor. Bizim programımızı siz çizecek değilsiniz. Sırası geliyor, bir cuma günü, o otomobile biniyor. Ve Cuma'da Yıldız'daki camiye çıkıyor. Camiden çıktıktan sonra heyet orada ayakta duruyor. Hemen arkasında: Efendim bu otomobili nasıl buldunuz? Fikrini sormak için, önünü kesiyorlar. Cuma selamlığı bittikten sonra, Sultan Hamid Cennetmekân kendilerine diyor ki, onlar nasıl buldunuz sualini sorarken: <<Bu otomobili buraya ne ile getirdiniz?>> diyor. Efendim şu aşağıdaki gemiyle getirdik, diyorlar. <<Bunu hemen içine koyun, geri götürün>> diyor. Neden efendim sizi rahatsız mı etti, bizim bilmediğimiz bir şey mi oldu? diye telaşa

koyuldukları vakit, onlara diyor ki: <<Bunun bir parçası kırılırsa ne olacak?>> Efendimiz emrederseniz, derhal getiririz. Nereden?, ta Amerika'dan... Sultan Hamid Cennetmekân'ın söylediği söz şu: <<Bu arabaların parçaları benim yurdunda yapıncaya kadar, ben bunları Türkiye'ye sokmam >> diyor. Ama arkadan ne yapıyor? Sultan Hamid Cennetmekân bu sözü söyledikten sonra saraya geliyor ve Maarif Nezaretine bizzat kendisi emir yazdırıyor: <<Bu sanayinin bütün şubesi en kısa zamanda Türkiye'de öğretilip kurulsun>> ...

Sultan Abdülhamid Cennetmekân bilhassa Galvone Plastiği, yani nikelaj kaplaması üzerine, ihtisasa gidecek insanların emirnamesini de hassaten eliyle yazıyor. Bu sanayi ilerde çok büyük ehemmiyet kazanacağına benzemektedir. İmparatorluğun, Varna, Şam, Bağdat.. Bütün buralardaki sanat mekteplerinden kabiliyetli çocukları toplayınız ve bu çocuklar bir an evvel, gitsin bu sanatı öğrensiner.

HİCAZ DEMİR YOLU

Sultan Hamid Cennetmekân, 5 senede bütün Anadolu'nun demiryolunu yaptırmış bir insan.

Ondan dolayı o devirdeki sanayileşme ve tabii bildiğiniz gibi Hicaz demiryolunu da, Türk mühendisleri inşa etmişlerdi. O devirdeki sanayileşme zihniyeti bugüne kadar devam etmiş olsaydı, bugün biz, dünyanın en büyük uçaklarını yapan ve hepsini yüzde yüz kendisi imal eden bir memleket olacaktık. Zerre kadar şüpheniz olmasın, o devirdeki inkişafı nazarı itibara alırsak... Ama ne oldu, maalesef 15 senelik bir harp devresi girdi araya. Bu harp devresinin arkasından koskocaman imparatorluğumuzun parçaları elimizden alındı. Yakılmış, yıkılmış bugünkü Anadolu'muzun içinde kaldık. Kaldık da ne oldu? Yeniden çalışmalar başladı. Cumhuriyet'ten sonraki sanayileşme çalışmalarını, birkaç devre içerisinde mütalaa etmek mümkündür. 1923'den İkinci Cihan Harbi'nin başına kadar memlekette sanayileşmek için bazı gayretler olmuştur.

ECNEBİ MÜTEHASSISLARA İTİBAR

Bu devirde birtakım sanayi müesseseleri de kurulmuştur. Ve milli bir sanayinin kurulması gayreti ve şuuru mevcut idi. Ancak o devrin en büyük hatalarından biri, ecnebi mütehassislara fazla itibar etmek oldu. Bir misalle arz edeyim: Mesela, demir-çelik fabrikasının kurulmasının tarihini inceleyiniz. Sene 1925, Büyük Millet Meclisi Türkiye’de bir demir-çelik sanayisinin kurulmasını, bütçe müzakerelerinde Meclis olarak karar altına alıyor. Hükümete de emir veriyor. Bak diyor, yanıp yıkılan Almanya hemen demir-çelik sanayileşmeye başlıyor. Biz onlardan geri kalmayalım, bizde de bu sanayi kurulsun deniyor. Millet Meclisi bu kararı alıyor. Hükümet bir demir çelik sanayisinin nasıl kurulacağı hususunu bir Belçikalı uzmana havale ediyor. Belçikalı uzman geliyor 1925 senesinde. Bir kaç sene Türkiye’yi inceledikten sonra bir rapor veriyor: Siz diyor, demir çelik fabrikasını kuramazsanız, siz bu sevdadan vazgeçin <<şeftali yetiştirmeye bakın>> deniyor.

SİZ ZİRAATE BAKIN

Bundan sonra 8 sene memleket vakit kaybediyor. Sene geliyor 1933’e, tekrar bütçe müzakereleri esnasında, bakınız Almanya büyük

adımlar atmaya başlıyor. Aman biz de demir çelik sanayisini kuralım diye, yine Millet Meclisi karar alıyor. Bu karar üzerine de, bu sefer bir Avusturyalı uzmana aynı mevzu havale ediliyor. Onun verdiği rapor da öbür kardeşininkinden farklı değil. O da yıllarca buraya geliyor, etrafı gezdikten sonra, siz demir çelik sanayisi kuramazsınız, <<siz ziraata bakın>>, zihniyetini telkin etmeye çalışıyor. Ya ne zamanki İkinci Cihan Harbi patlıyor. Harp patladığı zaman, aman bu işler demir çeliksiz olmayacak. Artık katiyetle ne yapıp yapalım, bunun temelini atalım deniyor. Bugünkü Karabük’te bu temel atılıyor. Tasavvur buyurunuz ki, 1923 nere 1938-39 nere, ara yerde tam 15-16 senelik vakit geçmiş. Bu ara yerde geçen vakitleri, 1925’ten sonra hesaplasak dahi 13 senelik bir zaman kaybediyoruz.

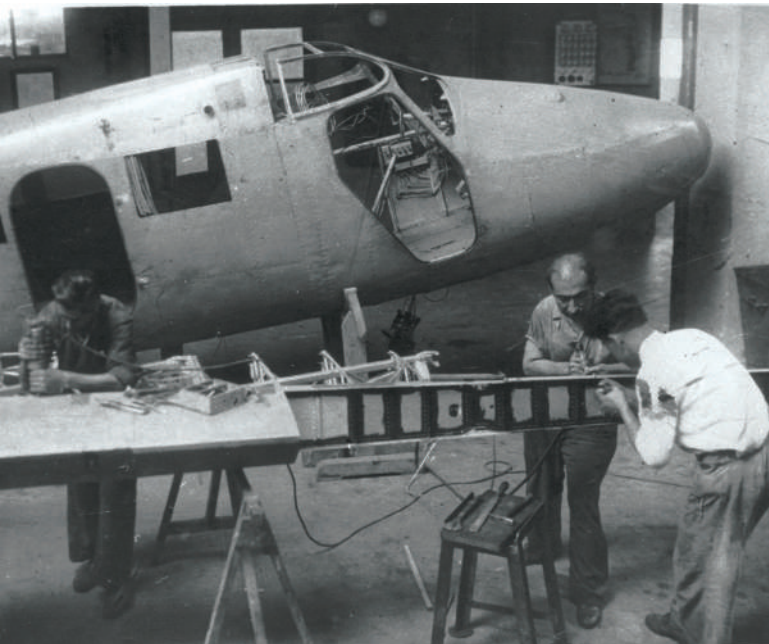
SANAYİDE ZAMAN MEFHUMU

Hâlbuki bu 13 senelik zaman sanayide çok mühimdir. Sanayileşmenin en büyük avantajlı tarafı, çok kısa zamanda çok büyük netice orta yere koyabilmesidir. Sanayileşme davasında 13 sene büyük zamandır. Maalesef ecnebi mütehassısların zihniyetlerine kapılacak bir durum içerisinde bulunduğu için, bu memlekete demir çelik sanayi 1925’de değil, ancak ta 13 sene sonra temeli atılabilmektedir. Böylece birçok kıymetli yıllar, asıl sanayileşmede çok mühim müesseseler yapılamadan gelmiş geçmiştir. Hâlbuki dünya üzerindeki diğer milletler, bu yılları son derece isabetli şekilde kullanmışlar, 80 sene aramızdaki fark, bütün bugüne kadar geçen yıllar arasındaki, aradaki zihniyet ve tutumdan dolayı aleyhimize işlemiştir.

UÇAK BİLE İMAL EDİLDİ

Sene 1939, harp ilan edilmiş, dışarıdan bir şey ithal etmek imkânı yok. İşte ilk defa o zaman, yeniden bize makine imalatı mecburen başlamıştır. Makinelerin parçaları yavaş yavaş milli mal olarak imal edilmiştir. Bu arada hatırlatayım ki, bu devrede Türkiye’de uçak bile imal edilmiştir.

Ankara'da bir uçak fabrikası kurulmuştur. Bugün traktör imal eden fabrika, aslında uçak fabrikası olarak kurulmuştur. Makinelerini yapmak üzere uçak motorları imal ediyordu. Bugün de Ankara'daki THK'nin uçak gövdesi için kurulan fabrika da uçak imal etmek üzere kurulmuş idi. O devirde uçaklar da yapıldı. Ve bu yapılmış olan uçaklardan 4 tanesi de Danimarka'ya bile satıldı. Fakat maalesef o harp içerisindeki zihniyet öyleydi ki, bizim kendi ordumuzun talim uçakları bile kendi fabrikamıza sipariş verilmedi. Bir takım komisyoncuların tesiriyle, onlar dahi dış memlekete sipariş verildi. UÇAK YAPMIŞ OLAN BU FABRİKA BUGÜN MOBİLYA FABRİKASI OLARAK ÇALIŞIYOR. MASA, SANDALYE YAPIYOR. HÂLBUKİ O FABRİKA 30 SENE ÖNCE UÇAK İMAL ETMİŞ İDİ. Eğer o zihniyet üzerinde yürünmüş olsaydı, bugün, şimdi yıllardan beri başlayacağız denilen sanayi, çoktan kurulmuş olacaktı. Buna rağmen İkinci Cihan Harbi'nden esnasında faydalı çalışmalar olduğu inkâr götürmez. Ama ne vakit ki, İkinci Cihan Harbinden sonra dış yardımlar gelmeye başladı, bizdeki imalatçı sanayi yine durdu. Çünkü dış yardımları o zamanki idareciler, asıl makine sanayisinin kurulmasına değil, mamul maddelerinin üzerine harcadılar.

OTOBÜS İMAL EDECEK FABRİKA

Bir misalle arz edeyim; Sene 1951, İstanbul'a otobüs alınacak. 60 firma müracaat ediyor. Çünkü dışarıdan yardım var. Dolar olarak bedeli ödenecek. Dünyanın 60 tane imalatçı otobüs firması teklif veriyor. Biz de Teknik Üniversite'de motor hocasıyız. İstanbul Belediyesi, bu otobüslerden hangisini alalım diye bize müracaat ediyor. Biz de arkadaşlarla beraber Teknik Üniversite Motorlar Kürsüsü olarak, bu mevzuu inceledikten sonra bir rapor verdik. Bu raporda belirttiğimiz temel fikir şu oldu: Dedik ki siz bu kadar otobüsü bir defada dışarıdan alacağınıza, bu otobüsleri imal edecek fabrikayı kursanız, o fabrikada, alacağınız kadar otobüsün hepsini aynı parayla Türkiye'de imal etmemiz mümkündür, dedik. 1951 senesinde... Buna rağmen, bir takım ithalatçıların tazyikiyle o sanayi o gün kurulamamıştır. <<Efendim, nasıl olur da Türkiye'de otobüs fabrikası kurulabilir? Bu hayaldir, böyle şey mümkün değildir>> mütalaalarıyla bu paralar dışarıya döviz olarak vermiştir. Ama bakınız yıllar geçti, şimdi otobüsler, motoru hariç burada yapılıyor. Hâlbuki o zaman bu iş yapılabilirdi. 20 sene vakit kaybedilmiştir. Aynı mesele otobüslerin motoru için de varittir. Bu otobüslerin motoru hala yapılmıyor. 20 sene önce başlansaydı, bugün de bu motorlar, otobüslerle beraber ihracat yapacak noktaya gelinebilirdi. Sanayide bazı mühim şeyleri, vaktinde görüp o adımları atmak şarttır.

DÜNYA YOL KONGRESİ

Size bu konuşmayla İkinci Cihan Harbi'ndeki halimizi de arz edeyim: Sene 1956, İstanbul'da <<Dünya Yol Kongresi>> yapılıyor. Bu kongrede, ismi şimdi lazım değil, halen de karayollarımızın en mühim mevkiinde bulunan kıymetli bir kardeşimiz, Karayolları Kongresi olduğu için, ev sahipliği yapıyor. Bu kardeşimiz Yugoslav Heyetini, bir akşam yemekte ev sahibi olarak ağırlamak mecburiyetinde kalıyor. Akşamleyin konuşmada, aralarında geçen hususu aynı yıl, aynı akşam gelmiş idi ve bendenize nakletmiş idi.

Yugoslav heyeti diyor ki: <<Biz yol kongresine geldik, Türkiye’de yol nasıl yapılır? Bunu öğreneceğiz sizden. Fakat sizden yolun nasıl yapılacağını öğrenmek için, buraya gelmiş olmamızda hiçbir küçüklük duymuyoruz>>. Neden dersiniz açıklayalım diyor, Yugoslav mühendisleri: <<İkinci Cihan Harbinden sonra, siz de dış yardım almaya başladınız, biz de... Siz aldığınız dış yardımlarla traktörleri, iş makinelerini dışarıdan getirdiniz. Parayı oraya harcadınız. Bu makinelerle yol yapmaya başladınız. Sizin bir miktar yolunuz var. Ama bize gelince, biz dışarıdan aldığımız yardımı traktöre, greydere, buldozere vermedik. Bu yardımı onları imal edecek olan makine fabrikasına verdik. Ama şimdi biz kendi traktörümüzü, kendi greyderimizi, kendimiz imal ediyoruz. Kendi makinemizle yollarımızı yapmaya başlayacağız. Yol nasıl yapılır, onu öğrenmek için size geldik. Siz paranızı mamul maddeye verdiniz. Şimdi elinizde bir hurdalık var:>>

MEMLEKETİN ELİNDE MAŞATLIKLAR KALDI

Hatta bizim tabirimizle, makine mühendisleri arkadaşlarımız arasındaki tabirimizle, o dışarıdan getirilen makinelerin hurdalıklarına bizler, hurdalık demiyoruz. Latife olsun diye <<MAŞATLIK>> diyoruz. Çünkü ecnebi mamulâtıdır da ondan. Memleketin elinde maşatlıklar kaldı. Öbür memleketler ise o paralar ile onları imal eden fabrikalara sahip oldular. Ara yerde bir zihniyet farkı var. Bu zihniyet farkı bizim aleyhimize işledi. Biz dış yardımları makine imal edecek sanayi değil, o sanayinin imal ettiği mamul makinelere tahsis etmekten, aslında büyük kayıplara uğradık.

MAKİNELERİ İMAL EDEN MAKİNELER

Dış yardımların bir kısmını hiç değilse, makineler imal eden makineler sanayisine yatırmamız lazım gelir idi. Büyük hata işlenmiştir. Bu devrin ikinci mühim bir yanlışlığı da, asıl imalatçı sanayisinin kurulmuş

olmasıdır. <<Dışarıdan parça getirilsin, biz bu parçaları monte edelim>> zihniyetiyle hareket edilmiştir. Bakınız, bu zihniyet, bu yanlış zihniyet, bilirsiniz ki bugüne kadar geliyor. İkinci Cihan Harbi 1944’te 45’te bitti. 1946-47’de dış yardım başladı. O günden bugüne kadar zihniyet değişmemiştir. 1947’den 1973’e geldik. Ardan tam 25-26 senelik, çeyrek asırlık bir zaman geçmiştir.

AYNI ZİHNİYET DEVAM EDİYOR

Bizim kanaatimizce aynı yanlış zihniyet bugün de devam ediliyor. Hatalar nedir? Biraz sonra inşallah bir bir açıklayacağım. Hatta sözün sırası buraya gelmişken, çok mühim bir noktaya işaret etmek mecburiyetindeyim: Bakınız bu devrenin içerisinde, Türkiye’de bir mühim hadise olmuştur: <<GÜMÜŞ MOTOR>>. Dışarıdan gelen yardımlar ile makine imal edecek fabrika değil, mamul maddeler satın alınırken, dışarıdan gelen paralar sonra hurdaliğa dönecek mallara yatırılırken ve fabrika kurulsun tazyikleri karşısında da, asıl imalatçı fabrikalar kurulacağı yerde, montaj fabrikaları kurulmaya başlamışken, Türkiye’de bir büyük hadise olmuştur.

GÜMÜŞ MOTOR

Bütün bu gidişatın ortasında bir ada var: GÜMÜŞ MOTOR, o adanın adıdır. GÜMÜŞ MOTOR bu zihniyetin tam tersine bir adım, mühim bir çividir. GÜMÜŞ MOTOR bu memlekette, doğrudan doğruya makineyi yüzde yüz Türkiye’de imal etmek için atılmış bir adım. Herkes dışarıdan motor ithal ederken, GÜMÜŞ MOTOR bu motorları ithal etmeyelim. Bu motorları yapacak fabrikayı getirip onları kendimiz yapalım diyen zihniyet olduğu için, o devrin içerisinde müstesna bir mevki işgal ediyor. Ayrıca GÜMÜŞ MOTOR bu hareketi yapmış olmakla, bundan sonraki devirde yeni bir çığır açmış bulunuyor. Bizler, 1950-55-60-61 senelerindeki sanayi kongrelerine gittiğimiz zaman, emin olarsınız ki, <<Türkiye’de motor yapılır, buna bir an önce başlayalım>>

dediğimiz zaman, kendi talebelerimiz olan mühendislerimiz içinde dahi buna inanıcı çok az görüyorduk. Hâlbuki diğer memleket evlatlarına bu hakikati anlatmak asla ve kat'a mümkün değil.

MONTAJ SANAYİNİN CİROLARINI TOPLAYAN KİM?

1961 senesinin 4. Sanayi kongresinin zabıtlarını alıp inceleyiniz. Bir hafta sürmüş bir kongredir. Bu bir haftada bizler bu sanayiye mutlaka Türkiye'de kurulmalıdır. İşte Gümüş Motor kurulmuştur. Bu kurulduğu gibi otomobil, traktör, kamyon sanayisi de Türkiye'de kurulabilir. BÜTÜN BU MÜCADELEYİ YAPARKEN, MAALESEF O GÜNKÜ ZABITLARI AÇIN BAKIN, BİR KİŞİ DE ÇIKMIŞTIR, İSMİ LAZIM DEĞİL. <<BU MEMLEKETTE ASLA AĞIR SANAYİ KURULAMAZ. BUNDAN VAZ GEÇİNİZ, ANCAK ŞEFTALİ BAHÇESİ YETİŞTİRİLEBİLİR>> DİYOR İDİ. ŞİMDİ BUGÜN EN BÜYÜK MONTAJ SANAYİSİNİN CİROLARINI BU MEŞHUR KİŞİ TOPLUYOR. NE KASTETTİĞİMİ BİLENLER BİLMEYENLERE ÖĞRETSİNLER. ÇOK MÜHİM BİR ŞEY SÖYLÜYÖRÜM. ANLAYANLARA, BİLENLERE...

Aziz kardeşlerim, bakınız, GÜMÜŞ MOTOR bu devrin içerisinde bir büyük hadisedir. Ama memleket olarak, hala bugüne kadar, 25 seneden beri, çeyrek asırdan beri ciddi sanayileşme hareketi başlamadı. Niçin başlamadı?

SANAYİLEŞME VE AP

Bakınız, memlekette birçok şeyler yapılıyor. Efendim bu kadar çimento fabrikası kuruldu. Bu kadar tekstil fabrikası kuruldu. Bu kadar şu kuruldu, bu kadar bu kuruldu. 3 sene önce **Adalet Partisi'nin Sanayi Vekili** sözde CHP'lilere cevap veriyor. Çıktı, bakınız dedi, 1961 senesinde çimento istihali bu, sanayi bütçesinde konuşuluyor. O zabıtları alıp inceleyin. **Hüseyin Abbas Bey** kardeşim şahit. O da toplantıyı adım adım takip etmiş idi. 1961'de çimento şu kadar. 1965 senesine

kadar. Hâlbuki bakın, biz **Adalet Partisini** iktidara getirdik, 1965'ten 70'e kadar bu kadar, 5 senede siz bu kadar yaptınız, biz bu kadar yaptık, diye diye sayıyor idi. Vekillerden birisi, önünü boş bulmuş konuşuyor. Ne dedik, şuradan buraya, buradan şuraya... Tabii bu Halk Partili milletvekillerinin de sanayileşme davasından haberleri yok... O, daha büyük rakam söyledikçe vay canına bunlar bizi geçti diyorlar. Orada öyle büzülmüş oturuyorlar. Tabii böyle mühim bir meselede susamazdık. Ondan sonra, o Meclis konuşmasının bandı elimizde var. Alıp dinlemenizi rica ederim. İçinde çok ibret alınacak husus var, önce şu meseleyi açıkladık: Önünüzü boş bulmuşsunuz konuşuyorsunuz. Bu söylediğiniz rakamlar neyi ifade eder? Çimento sanayisi şuradan buraya, buradan şuraya, benim rakamım daha büyük diyorsunuz. Bakınız, sanayileşme hareketlerinde ve bütün üretimde, esasen üretimin yıldan yıla artması, bu işle alakalı kardeşlerim için söylüyorum, lineer değildir, üstel bir fonksiyondur. Yani 1960'da 1 idi, 1969'da 10 olmuşa arada fark 5 diyor. Konuşmaların manası bu idi. Hâlbuki sanayileşmenin kendine has bir kanunu var. O zaten, ondan büyük olmaya mecbur. Böyle olması maharet değil, kabahat aslında. Çünkü sanayileşmede, bakınız, diyor ki, biz bir misli arttırdık diyor. O da öyle susuyor yerinde... Bendeniz, kendisine, ne susuyorsun? Dedim. Kendi sana rakamlar söyledi, sen de kalk şuna söyle bakayım. Halk Partiliye soruyorum, 1961'de 1 idi, 65'de 5 olduk, ben de 5 misli arttırdım desene şuna. Ama neyi ifade eder? Bir sanayide başlanıp yürürken, bunlar çok tabiidir. 1 ile başlar, ondan sonra 5 olur. Ondan sonra...

ASIL SANAYİLEŞME NEDİR?

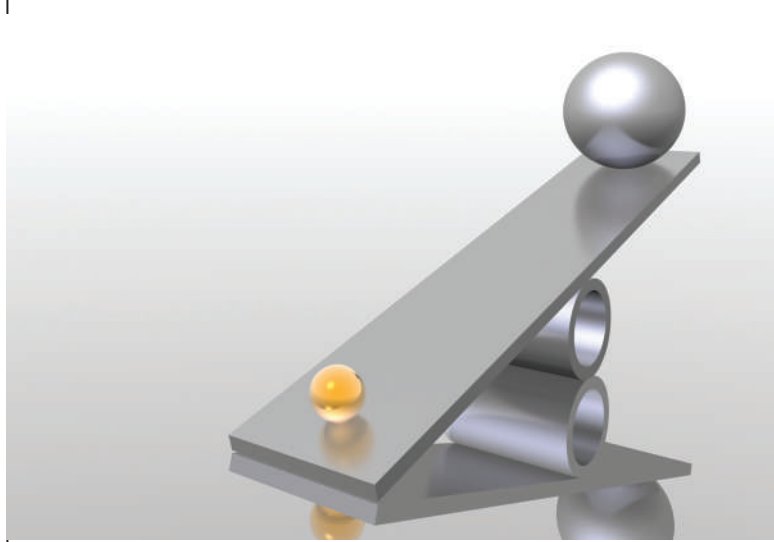
25 seneden beri yapılan iş ve asıl sanayileşme nedir? Onu bilmeyen insanların yaptığı iştir. Neler dersiniz, çimento fabrikası kurduk, dokuma fabrikası kurduk, kurduk, kurduk... Hâlbuki bakın, şimdi Antalya'da en büyük dokuma fabrikası kurulacak bugün. Sene gelmiş 1973'e, hala o fabrikanın tezgâhı

İsviçre’de, İngiltere’de yapılacak. Neden, o dokuma fabrikasının tezgâhını yapan fabrikayı kurmadık. Hâlbuki Türkiye dünyanın en büyük pamuk memleketlerinden biri. Yün memleketi, aynı zamanda, Tekstil makinelerinin en mükemmelini Türkiye’nin imal edip dünyaya satması tabiidir. Eğer biz aklımızı başımıza alsak, çünkü şartlar onu gerektiriyor. Biz, Makineler imal eden fabrikaya her sene milyarları gönderiyoruz. Onları zengin ediyoruz. Bizim ayağımızda ayakkabı sırtımızda palto yok. Her zaman bir sözümüz var ya: Milletin bu hale düşmesinin kabahati idarecilerindir. Çünkü idareciler asıl memleketi kalkındıracak noktalara dikkat etmemişlerdir. Bir memleketin kalkınması, bir takım makineleri imal edecek makine sanayisini kurmaktır asıl kıymetli olan. Onun içinde de kıymetli olan var amma, onlar dahi asıl ehemmiyete haiz değil. Neden dersiniz, makine sanayisinde mühim olan, mesela şimdi, bugün biz otomobil yapamıyoruz. Niçin yapamıyoruz?

Efendim, bakınız %70-80 bu senin söylediğin, pırasa tartıyorsun sen. Yani efendim, motorun %80’ini yapıyorum. Kilo ile tartıyorsun. Motor, asıl o senin yaptığın kısım değil, o senin yapamadığın krank miline, taşlama, krank miline haruri muamele, o senin yapamadığın. Ayna ve mahruti dişlilerini hatasız olarak yapmak. Ve onun üzerine gereken, haruri muamele yapmak var ya, o yükte hafif fakat pahada çok ağır bir iş, asıl işin püf noktası o. Bugün bizde kurulan sanayi, hani o meşhur hikâyeyi düşünün, çırak da usta oldum zannediyor, yapıyor, yapıyor, yaptığı bardaklar çatlıyor. Niye? Püf noktasını bilmiyor. Bilmediklerinin kıymeti yok. Asıl kıymet o püf noktasında. Sanayileşmenin püf noktasına sahip olmak gerek. Onu bilmezsen senin yaptığının, hiç kıymeti yok. Bir otomobil yap, o otomobili 900 kilosunu ben yaptım de, 100 kilosunu dışarıdan al. Ama o 100 kilonun sanayi bakımından kıymeti çok büyük. Sen kendini aldatıyorsun. Asıl mühim olan o. Bir ayna mahruti dişli yapamazsan, geriye kalanın hiç kıymeti yok. Onu paldır küldür nasıl

yapsan olur. Ama o ince nokta asıl mühim. Onu yapamayan memleket sanayileşmemiştir. Sanayide de mühim olan teknolojidir.

AYNA MAHRUTİ DİŞLİLER

Türkiye’yi sanayileştirmek ne demek biliyor musunuz? O otomobillerde bugün halen yapılmayan ayna mahruti dişlinin, asıl makine tekniği bakımından hakikisini imal edebildiğin gün, sen sanayiye adım atmış olursun. Yoksa onun yaptığı dokuma tezgâhını koy şuraya, ondan sonra makine çalışsın, sen de sanayileştin de. Hiç alakası yok. Sanayileşmek teknolojiye sahip olmak, ucuz olarak o teknolojiyi tatbik edebilecek fabrikalara sahip olabilmek demektir. Ama teknolojiyi tatbik edebilecek fabrikaya haruri muamele yapabilecek, krank milini taşıyabilecek, pistonun üzerinin haruri muamelelerini yapabilecek, ayna mahruti dişlilerinin haruri muamelatını yapabilecek, hâlbuki bu sanatın kurucusu biziz. Demin söyledim, **Selahaddin Eyyübi’nin kılıcı** neyi gösteriyor biliyor musunuz? Bugün yapamadığımızı, bütün dünyaya öğretenin biz olduğumuzu gösteriyor. Çünkü ayna mahruti dişliyi bugün, Selahaddin Eyyubî’nin kılıcını yapan ustasının tecrübesi bizde olmadığı için yapamıyoruz. O usta bizde olsaydı, biz çoktan onu yapacaktık. O çeliğe su vermeyi de bütün dünyaya biz öğrettiğimiz

halde, bugün habersiz haldeyiz. MUHTEREM KARDEŞLERİM SANAYİLEŞMEK İŞTE ASIL BU CEVHERE SAHİP OLMAK DEMEKTİR. Bakınız 25 senelik sanayileşmede büyük hata, bu asıl cevherlere dikkat edilmemiş olmasıdır. Bugün bile Türkiye'nin motor imal edememesi büyük kabahat. Bundan başka ara yerde kurulan sanayiler, mühim sanayiler hep ecnebi memleketlerde projeleri hazırlanmış, ecnebi mütehassıslar getirilip buradaki işletmeye konulmuştur. Bizim sanayileşmede erkân-ı harplerimiz tecrübesizdir. Asıl tecrübe kazanacak işler ecnebi mühendislerle yaptırılmıştır.

EN BÜYÜK SERMAYE ERKAN-I HARBİTİR

Hâlbuki sanayileşmede bir memleketin en büyük sermayesi, bu erkân-ı harplerdir. Bakınız, ikinci cihan harbinden sonra Almanya'da hiçbir şey yok idi. Fakat erkânı harpler vardı. Kısa zamanda tekrar her şey başlatıldı. Bir

memlekete sanayi memleketidir demek, orada sanayiye ait yetişmiş, tecrübeli erkân-ı harpler vardır manasına gelir. Kendi milletinden yetişmiş insanlar var demektir. 25 senedir bu noktaya dikkat edilmiyor. Maalesef bizim bugün kurulan sanayimiz dışarıya bağlıdır. Neyle?, kendi makinesiyle, ara maddeleriyle kuran mühendisiyle ham maddesiyle.. Mesela; şurada, Adapazarı'nda bir çelik halat fabrikası vardır. Dışarıdan bakarsanız, muazzam bir fabrika. Aman ne güzel halat yapıyor dersiniz. Hâlbuki bu fabrikanın yaptığı ne? Dışarıdan, hazırlanmış, her türlü muamelesi yapılmış teli getiriyor, o teli büküyor, halat yaptım diyor. Neresi muazzam fabrika? Bunun teknik bakımından ne kıymeti var? Hiçbir kıymeti yok. Bunlar ile övünüyor bunlar. Asıl yapılacak işten haberleri yok.

Daha sen istediğin malzemeyi yapamıyorsun. Sanayileşiyoruz diye radyolarda, gazetelerde ağızlarını doldura doldura milyarlık reklamlardan bahsettiklerinde çok mühim bir iş yapmış olduklarını zannediyorlar. **Pırasacılık metodu** dediğimiz bu metotla, pazarda kantar ile tartarmış gibi tartıyor. Bazı şeyler var, o kantara gelmez ama manen çok ağırdır. Asıl cevher ondadır. Onu idrak etmek mecburiyeti vardır sanayileşmede. Ondandır 25 seneden beri sanayileşemiyoruz, pırasa doğruyoruz. Asıl sanayileşme o teknolojinin Türkiye'ye gelmesidir. Bundan başka tabii Elektronik sanayine mutlaka girilmek mecburiyeti vardır. Metalürji sanayine mutlaka girilmek mecburiyeti vardır. Yine 25 senelik çok mühim hatalarımızdan birisi, bütün filizlerimizi, madenlerimizi toprak fiyatına satmamızdır. Hâlbuki en ufak tesislerle onların fiyatını bire on artırmak mümkün.

ORTAK PAZARDA NEYİ VERMİYORLARSA O İYİDİR

Biz nasıl sanayileşeceğiz, bunu öğrenmek istiyor musunuz? Size ben bir tarifile söyleyeyim: Eski bizim Osmanlı İmparatorluğumuzun

sadrazamlarından birisi, bir şey söylemiş, demiş ki: **Ben Ruslara sorarım bir iş oldu mu, ne diyorlarsa tersini yaparım. O en isabetli harekettir.** İşin kolayı var dedik ya. Bak, ben de size bir söz söyleyeyim: Hani bunlar gittiler, bir Ortak Pazar antlaşması yaptılar ya, **o Ortak Pazar antlaşmasında neyi Türkiye'ye vermiyorlarsa biliniz ki; bizim asıl onu yapmamız lazımdır.** Tıpkı Rus elçisinin aynı. Neden? Çünkü o teknolojik metalürji fabrikalarını bize yasak ediyor. Onların gümrüklerini hemen düşürecekmiş diyor. O gümrük kaideler ile topraktan çıkan cevheri biz işlemeyelim diye yapıyor adam onu. Yani, bitmiş kurşunun gümrüğünü düşürecekmiş diyor. Biz topraktan çıkan filizi kurşun haline kendimiz getirebiliriz. Biz kendimiz getirirsek, onu bizim piyasamıza getirdiği kurşun çok ucuz olur, o sanayiye biz kurmayalım diye hep önümüze tertibat aldılar. Bu büyük hadiseyi biliyorsunuz. Üç sene önce Millet Meclisinde üç saat dört saat iki defa gensoru verip konuştuk. Falan dediler, filan dediler, hiçbir şey bilmeden gürültü kopardılar. Şimdi bizim o günkü cümlelerimiz bunların ağzında. Ne yapalım, bu anlaşmayla sanayileşmek mümkün değil diyor, şimdi kendileri. Üç sene önce bu anlaşmayı yaparken, size bunları biz söylemiştik, o zaman aklınız neredeydi? Şimdi atın imzayı. Aylardan beri, senelerden beri, kıvrır kıvrır kıvrıyorlar, görüyorsunuz. Yanlış atmışız imzayı, hata etmişiz, kendilerinin bildiğini, kapı kapı dolaşıp aman bunu düzeltin, ne olur diyorlar.

TÜRKİYE'DE HAKİKİ MANADA PLAN YOKTUR

25 senedir asıl sanayileşmede faydalı kuruluşlar maalesef yapılmamıştır. Bir takım daha ziyade kar getirecek, hemen el çabukluğu ile piyasadan kâr getirecek tesislere bu iş kaymıştır. Biliyorsunuz, çok mühim bir hususu arz edeyim size:

Efendim, plan yapıyoruz, şunu yapıyoruz, bunu yapıyoruz diyorlar ya, aslında plan yok ha, Türkiye'de hakiki manada hiçbir plan

yok. Niye, bakınız tatbikat nasıl yürüyor: Kim kıymetli proje getirirse ona kolaylık vereceğim diyor. Bunun manası ne demektir? Türkiye'nin sanayileşmesinde, LOKOMOTİF olan DEVLET DEĞİL üç buçuk mutlu azınlıktır. O ne görürse projeyi getiriyor. Türkiye de o istikamete doğru gidiyor. Kendisinin, yapılması icap edeni araştırıp, tespit ettiği yok. Şu üç buçuk azınlık lokomotif oluyor. Türkiye'de onun için, asıl memleketi kalkındıracak tesisler kurulamıyor. Daha kârlı olan, hemen el çabukluğu ile piyasadan fazla kâr getiren, tesislere kayıyoruz. Bu hiçbir zaman sanayileşmek demek değildir. İşte halat fabrikası açık misal: Bükecek, para alacak, o büküttüğü telleri kim yapacak sonra? O taraf düşünülüyor.

Muhterem kardeşlerim işte bugün memleket olarak maalesef, hala motorumuzu yapamıyoruz. Hala traktörümüzü yapamıyoruz. Hala kamyonumuzu yapamıyoruz. Hala iş makinalarımızı yapamıyoruz. Yıllardan beri bunun mücadelesini yaptığımız halde, <<Gümüş Motor>> un kurulduğu günden bugüne kadar, bu mücadeleyi yapmaktayız. Fakat maalesef, hani her demir su almayacağı gibi birçok idarecilerimizin de zihinleri bu işi kavrayamıyor.

BU HALDEN NASIL KURTULABİLİRİZ

Şimdi bakınız, bugünkü Türkiye'nin kalkınması için ne lazım ve inşallah 4 ay sonra MSP iktidara geldiği zaman ne yapacak, ne olacak da bu halden kurtulacağız? Çok kimse **Milli Selamet**'in ne olduğunun farkında değil. Hele bazı kimseler çok büyük şeyleri bilmedikleri gibi onun her sahadaki en büyük manasını idrakten de aciz. Bir de üstelik bu aczin içerisinde onu şeref göstermenin gayretine giriyor. MSP iktidara gelirse ne yapacak, arz edeyim, **madde 1:** Önce bakınız, bugün Türkiye'de perişan haldeyiz. Fabrikalar birkaç merkezde toplanmış. Anadolu'nun hiçbir yerinde fabrika yok. Birkaç tane devlet fabrikası, başka hiçbir şey yok.. Yüz bin nüfuslu, mesela Konya'yı ele alalım. Ki yüz bin nüfuslu

bir köydür bugün Konya. Bir çimento, bir de şeker fabrikası. İki tane devlet fabrikası kurulmuş, bu kadar zamandan beri. Hâlbuki 200 bin nüfuslu bir Stuttgart şehrini ele alın, iki bin tane bunun gibi fabrika vardır. Zannetmeyin ki onlar asırlardan beri bunu kurdular. Asla ve kat'a. Sanayileşme öyle uzun zaman istemez. Bütün Ruhr sahası otuz senede kurulmuştur. 1870'le 1900 arasında.

Başka bir husus daha arz edeyim: Almanya, 1933 senesinde Hitler iktidara geldiği zaman bir kilo ekmek almak için bir milyon mark bir çuval dolusu para ile fırına girecek kadar iflas etmiş idi. Bu kadar sızra düşmüştü. Beş senenin içerisinde biliyorsunuz bütün dünyaya meydan okudu. Uçaklarıyla kendi imal ettiği tanklarıyla, denizaltılarıyla bütün dünyaya meydan okudu 5 senenin içinde. Bir millet sanayileşmeye azmedecek olursa, 5 senede çok büyük hamleler yapar.

TÜRKİYE'NİN İKTİSADİ ETÜDÜ

Muhterem Kardeşlerim, bakınız, önce bütün Türkiye'nin, her yerinin İktisadi etütlerinin yapılması lazım. Bugün Almanya'da işçi kardeşlerimiz para topluyor, 50 milyon, 100 milyon. Kendi memleketlerine fabrika kuracak, amcasının oğluna yazıyor, Konya'ya hangi fabrikayı kurayım, diye.

Dünya'da bu kadar gülünç bir şey olmaz. Bir yere bu asırda bir fabrikanın kurulması, mütehassısların incelemelerine bağlı olan bir iştir. Bakınız, bugünkü **Devlet Planlama Teşkilatı** kadar muazzam, Türkiye'nin her tarafında iktisadi etütleri yapacak, bir etüde ve proje teşkilatının kurulması lazım. Bütün vilayetler ve kazalarda iktisadi bakımdan hangi fabrikalar kurulması lazım? Bunu mütehassıslar, hem de devlet parasıyla inceleyecek. Bunları şahıslar incelettiremez. Çünkü büyük masraf ister. Sen Konya'ya bir fabrika kurduracaksın, 500 bin lira etüde ve proje masrafı yapman lazım. Bunu harcadıktan sonra bin bir tane müşkülât var.

ANADOLU KÖY HALİNDEDİR

Bugün kim 400 bin lirayı sokağa atabilir? Atmıyor, atmadığı için de bütün Anadolu köy halindedir. Hiçbir sanayi şehri yoktur. Anadolu'da bugün. Onun için Anadolu'nun Avrupa'daki sanayi memleketleri gibi, her yanında büyük ve ciddi fabrikaların fışkırabilmesi için, bütün Türkiye'nin iktisadi etütleri mutlaka yapılmalıdır bir. Vilayetlerde ve kazalarda **organize sanayi bölgeleri** yapılmalıdır iki. Yani herkes kendi fabrikası için yeniden elektrik, yeniden su, getirmeli. Sanayi bölgesi toptan, bizzat olduğu gibi planlanmalı, yüz fabrikanın yapılacağı saha bir defada, hepsi ucuz olarak yapılmalıdır. Hepsinin telefonu beraber verilmeli, hepsinin elektriği beraber verilmeli, hepsinin yolu beraber yapılmalı ki, sonunda her birinin mamulâtı ucuz olsun. Organize sanayi bölgeleri, bütün yurt sathında hızla yapılmalıdır. Ne acı durum ki, iki sene önce

yine bütçe müzakeresinde, **Hüseyin Abbas ve Hüsameddin Akmumcu** kardeşlerimizle birlikte saatlerce çarpıştık. Organize sanayi bölgelerine bir lira koymuşlar, bir lira. Yani hiçbir yerde organize sanayi bölgesi yapılmasın diye. **Hâlbuki bir milyar teklif etmiştik.** İşin iç yüzü de bu. Ve bu paranın da nereden toplanacağını söyleyelim dedik. Şu futbola verdiği, şu tiyatroya verdiği, şu musluğundan şarap aksın diye yaptırdığın otellere verdiği paralar var ya, şu üç tane turistin İznik'te bir Bizanslının ölüsünü görmesi için, 30 kilometrelik bir yola 100 milyon ayırıyorsunuz ya, bu paraları toplayıp, er geç organize sanayi bölgeleri yapın. Bunların üzerine de fabrikalar bir an önce kurulsun.

KURULANLARA FABRİKA DİYEMEZSİNİZ

Bunlardan başka aziz kardeşlerim, bundan da önemli bir husus var. Bakınız, bugün Türkiye'de sanayi müessesesi kurmak, aslında dünyanın en zor işi. Hatta mümkün değil. Bu kurulanları kurulmuş zannetmeyin ha. Hiç biri dışarıya mal satamaz. Mümkün değil. Neden mümkün değil, Türkiye'de sanayinin kurulmasının en büyük mânii ne biliyor musunuz: Mevcut Mevzuat: Amerikalının meşhur sözünü unutmayın: <<Siz büyük devlet olacaksınız ama mevzuatınız müsait değil>> diyor. Aslında böyle. Bizim bugün büyük bir sanayi memleketi olmamız şöyle dursun, bir fabrikayı bile ciddi olarak kurmamız mümkün değil. – **Niye efendim, bu kadar fabrika kuruluyor** – Onlar kuruluyor ama onların hiçbirisine fabrika diyemezsiniz. Çünkü hiç biri dünya fiyatlarıyla rekabet edemez.

Bu işi kökünden halledilmeye mecburdur.

BÜTÜN SANAYİ KANUNLARI MÜLGADIR

Bakınız, MSP'nin ilk kanunu hazırlanmış:

<<Bütün sanayi ile alakalı ne kadar kanun var ise, hepsi mülgadır.>> Bizim hazırladığımız, Türkiye'de sanayi geliştirme ve teşvik kanununun ilk birinci maddesi bu. Bu maddeyi

koymadan Türkiye sanayileşemez. Bu kanunlar kalkmadan Türkiye sanayileşemez. Neden? Arz edeyim; bugün sanayi ile ilgili sayısız kanun var. Önce size birkaç tanesini söyleyeyim. Mesela: <<Alat-ı Sabite Vergisi Kanunu>> Vaktiyle bakmışlar, belediyelere para lazım. Nereden toplayalım bu paraları? Efendim, bak şurada falanca ustanın tezgâhı var, eti budu yerinde, şundan biraz para alalım demişler. Adını Alat-ı Sabite Vergisi Kanunu diye koymuşlar. Şimdi bu kanun diyor ki: <<Bir atölyede, bir ustanın yere tespit edilmiş tezgâhı var ise, ondan vergi alacağım.>> Maliye öyle düşünmüş. El aletleri var ya, o el aletlerinden vergi almayalım demişler. O fakir, fukara işi. Ama adamın yere tespit edilmiş tezgâhı var ise, ha... Onun eti, budu yerinde, ondan vergi alalım demişler. Kanun hazırlanmış. Kaç sene önce? Kırk sene önce. Şimdi bugünkü kanun ne iş görüyor? Dolaşın İstanbul'daki sanayi, birçok yerlerde görürsünüz. Bizim de başımızdan geçti. Burada Gümüş Motor'dan kıymetli kardeşlerim var, arkada oturuyorlar, hepsi bilecekler. Siz filmde pek göremediniz, bir yerde krank taşlanıyor. Geldiler bize, bu krank taşlamayı yere bağlamayın dediler: Biz de bir müddet bağlamadık. Niye? Cıvatarlarını sıkamazsan vergi vermiyorsun, sıktın mı vergi vereceksin. (Alkışlar) Arkadaşlarım bilirler, kanun öyle diyor.

TEZGÂHI YERE BAĞLAMAYACAKSIN

Şimdi krank taşılayacaksınız, düşünün bir milimetrenin yüzde biri, mikron ile iş görmek mecburiyetindesiniz. Bu kadar hassas bir işi göreceğin yerde kanun diyor ki, tezgâhı yere bağlamayacaksın. İyi kaliteli mal yapanlar ceza çekiyor ha, bugünkü kanunlar böyle. Bundan başka, mesela, şimdi bu **Alat-ı Sabite Vergisi.** Gel bakalım Gider Vergisi: Gider Vergisi diye bir vergi var. Yani, şimdi sen oturdun, şurada gördüğün silindir gömleğini imal ediyorsun değil mi? Bugün maliyeciler dökümhaneye geldiler mi, kapıların arkasına filan bakarlar. Niye biliyor musunuz? Acaba burada bu

dökümhane, dökümün içerisine halita katılıyor mu, diye. Onları katarsa vergi alacak, halitalı döküm yapandan vergi alıyor. Onun için onlar bilirler, dökümhanelerde onları bir kenara saklarlar. Maliyeciler geldikleri zaman, ben sadece pig döküyorum der, geçer. Halbuki o silindir gömleğinin içerisine halita koymasın, peynir olur, peynir.. <<Peynir döküm>> diye bir tabir var. Peynir olur o; silindir gömleği olamaz.

MUTLU AZINLIKTAN BİRİ

Bugünkü kanun, silindir gömleği yapmayacaksın, diyor. Kaliteli döküm yapmayacaksın diyor. Türkiye'nin hali bu. Bir memleket böyle sanayileşir mi? Hangi vergi kanununu ele alırsan al, bilesin ki mutlaka sanayiye manidir. Mahsus konmuştur demiyorum ama hali bu. **Gelir Vergisi..** Şimdi, bugünkü Gelir Vergisinde sanayiye teşvik edici en ufak bir taraf var mı? Şurada; Galata'da oturan bir ithalatçı; mutlu azınlıktan biri, beş kuruş sermayesi yok. İki sene sonra, farz edin ki bir milyon liralık mal getirmiş. Bunu iki milyon liraya satmış. Bir milyon lira karı var.

Bugünkü vergi kanunları ne diyor? Bir milyon lira kar eden bir insan, %60 vergi verecek. Yani altı yüz bin lira vergi verecek. O adama 400 bin lira kar kalacak. Şimdi bir de sanayiciyi düşünün. Bir sanayicinin bir milyon lira kar elde etmek için ne yapması lazım? Senede bir milyon lira kar etmesi için, bir defa en aşağı 20 milyon lira parasını yatıracak. Dört sene bin bir müşkülât ile boğuşacak. Ondan sonra da yine bir 20 milyon lira daha işletme sermayesi koyacak, bir milyon lira kazanacak. Onun da 600 bin lirasını vergi verecek. Bir kuruş koymayan masadaki ithalatçı da 600 bin lira vergi verecek.

HEPSİ YOKTUR DİYECEKSİN

Bugünkü vergi kanunları kâra, kazanca göre tayin ediliyor. Ama bu kazanç nereden çıkmış hangi zahmetle çıkmış, onu hesaba katmıyor. Dünya'nın hiçbir yerinde böyle

kanun yok ha, sadece bizde bu. Bakın Almanya ne yapmış, o alın teri ile kazananlara ne büyük kolaylıklar gösteriyor. Teşvik ediyor adamları. Biliyorsunuz, işçilerine mektep yapınca kadar hepsi vergiden muaf. Bizde **Gelir Vergisi** sanayicinin boğazını sıkar. **Gider Vergisi** sanayicinin boğazını sıkar. **Alat-ı Sabite Vergisi** sanayicisinin boğazını sıkar. Ne kadar kanun varsa, sanayi kurulmasın diye çalışıyor Türkiye'de. Bunları ayıklamak da mümkün değil ha. Bir tek çaresi var: <<**Hepsi yoktur diyeceksin**>> Ve işte bizlerin hazırladığı, sanayiye teşvik ve geliştirme kanununun, onun için birinci maddesi bu. Bundan 7 sene önce yapılmış bir sanayi kongresinde, o günün idarecileri uğraşmış, uğraşmış, 933 sayılı kanunu çıkartmışlar. Sanayicilerin müşküllerini hallettik diye de etrafa bir takım laflar edip duruyorlardı. Kongrede, bir kimse kendilerine aynen şu sözleri söyledi. Dedi ki: <<**Dört sene önceki sanayi kongresinde de, o zamanki sanayinin müşküllerini, bana vazife olarak vermişlerdi. Bu kongreyi biz tertip etmiştik. Bu kongrede de sanayinin müşkülleri vazifesini yine bana verdiniz. Şimdi bu kongreye hazırlanırken, geçen kongrede hazırladığım notları karşılaştırdım. Yüz yedi tane müşkülât göstermişim, o zaman ki konuşmamda. Şimdi bu en son, sanayini bütün müşküllerini kaldırdık diye çıkardıkları 933 sayılı kanun çıkınca, bu sefer saydım 104'e inmiş müşkülât adedi.**>>

Demek ki 100 sene sonra, müşkülâtlar ortadan kalkmış olacak, bu hızla gidersek. Kendi elimizle koyduğumuz müşkülât bunlar.. Mali müşkülât ayrı, mevzuat müşkülâtı ayrı..

İBADET AŞKI İLE ELE ALABİLMEK

Muhterem kardeşlerim, işte Türkiye'nin sanayileşmesi için, asıl mesele bu arz ettiğim hususların yerine getirilmesidir. Fakat bunlardan daha mühim bir iş var: Türkiye'nin sanayileşmesi için en mühim husus, BU DAVAYI İBADET AŞKI İLE ELE ALABİLMEKTİR. Bakın, ne kastediyorum, arz edeyim: İstiklal Harbi

esnasında Ankara'da ordu harbe gidebilir mi gidemez mi meselesi Mecliste münakaşa ediliyor. Birinci Millet Meclisi karar aldı: Sakarya'dan sonra hücumla ordu çıkabilir mi? diye... Karar şuydu: **Konyalı Mehmed Vehbi Efendi** Hazretleri cepheye gidecek. Meclis ona itimat ediyor. Gidecek, bakacak askerlerin haline. Ordu hücum edebilir dence, Meclis de hücum emri verecek. Edemez derse, hücum emri verilmeyecek; taki noksanlar hazırlanıncaya kadar. Ve Vehbi Efendi Hazretleri (Allah rahmet etsin) gidiyor cepheye askerinin haline bakıyor ve ilk mektubu Ankara'ya gönderiyor. Diyor ki: **<<Geldim, askerinin haline baktım: Askerinin, daha yanında su taşıyacak matarası yok. Siperinden çıkıyor 500 metre ilerdeki çukurdan su içmeye kalkıyor. Bu haliyle hücum edebilmesi için, önce suyunu yanında taşıyabilmesi lazım. Ankara'da, askerinin suyunu yanında taşıyabilecek, kapacak ne varsa tedarik edip gönderin.>>**

O zaman tabii Ankara'da imalat diye bir şey yoktu. Nasıl olur ki, küçücük Ankara. Buna rağmen, Birinci Millet Meclisi, nasıl bir meclis biliyorsunuz. Bu haber gelir gelmez, herkes evlerine dağılıyor. Ahmed Efendi; evinin damındaki çinkoyu söküyor. Mehmet Efendi; evinin kenarındaki sacı söküyor. Masaları kuruyorlar. Senin elinden tenekecilik gelirdi, şuna lehim yapabilirsin diyorlar. Daha o gün akşam, güneş batmadan bir de bakıyorsunuz ki, hepsi tamam... Bu ne demek? Bir millet inanırsa, her şeyi **başarabilir...**

BEŞİBİRLİK

Bundan beş sene önce Sivas'ta, bir bölgesel kalkınma toplantısı yaptık. Doğu Anadolu nasıl kalkınır diye. Oraya gittik, bendeniz Ticaret ve Sanayi Odaları Genel Başkanı olarak gitmiştim. Sivas Ticaret ve Sanayi Odasında bir camekânın içerisine bir <<Beşibirlik>> koymuşlar. Bendenize bunu gösterdiler. Dediler ki, Efendim bakınız, burada bir beşibirlik var. Bu beşibirlik, 80 yaşında bir ninemiz tarafından getirildi. Sivas'ta Demir-Çelik Fabrikasının kurulacağını duydum demiş, o ninemiz. 60 seneden beri, gelinliğimde aldığım, şu beşibirliği yastığının altında saklıyordum. Sivas'ta bir fabrika kurulacağına göre, benim de bu çorbada bir tuzum bulunsun fikriyle, 60 seneden beri sakladığım bu beşibirliği getirdim, hediye ediyorum, diyor. Onlar da almışlar, camekânın içine koymuşlar.

Bu millette kalkınma aşkı, bir kere kuvveden file çıkarsa, işte 80 yaşındaki ninesi en önde koşmak üzere, bu büyük sellerin önünde durulamaz aziz kardeşlerim. Türkiye'nin muhtaç olduğu da tarihteki şerefli yerini alabilmesi için işte bu ruhtur. Her şeyden önce, sanayileşmemiz dahi yine buna bağlı kalıyor.

DEVLETİN YAPAMADIĞINI BİR GRUP İNSAN YAPTI

Aziz Kardeşlerim, biraz önce Gümüş Motor fabrikasına ait bir film gördük. Şimdi sanayileşmeye ait bazı açıklamalarımızın arkasından, Gümüş Motor mevzusuna bir nebzecek tekrar dönelim: Muhterem Kardeşlerim, bu gördüğünüz fabrikanın 1956 senesinde temeli atıldı. Ve 300 tane şu İstanbul'un memleketini, vatanını seven tertemiz insanları, bir bir seçilerek bir şirket kuruldu. 1956 senesinde altı milyon lira para toplandı. Bugünkü değeriyle bu, takriben 50 milyon lira bir paradır. Ara yerden tam 17 sene geçmiştir. Bu para o zaman bir sene gibi kısa bir müddetin içerisinde toplandı. Memlekette bir motor fabrikası yapılsın diye. Devletlerin, hükümetlerin yapamadığı işi, İstanbul'da vatana, memlekete hizmet aşkıyla yanan bir grup insan, biz bunu yapacağız dedi, yola çıktı. Ve bugün gördüğünüz gibi memleketin en büyük makine imalat fabrikasını kurdu. O gördüğünüz fabrikanın içerisinde 300'e yakın imalat tezgâhı var. Türkiye'nin imalat sanayisinde, en büyük makine imalat fabrikası hala Gümüş Motor'dur. Ondan daha büyük imalat kapasiteli, makine imalatı kapasiteli, bir fabrika kurulamamıştır halen. O gördüğünüz motorların %95'i fabrikanın içerisinde imal edilerek montaj yapıyor.

Niçin %95'te %100 değil dersiniz, motorun üzerinde enjektör pompa var, manometre var. Bunlar, motor sanayi ile alakalı hususlar değil. Ayrıca, diğer bir fabrika içerisinde yapılmak mecburiyetinde. Onun için Gümüş Motor'un içerisinde yapılması imkânsız ve lüzumsuz olduğundan dolayı, %5 başka fabrikalarda yapılmak üzere, hariç kalmıştır. %95 piston, sekman, yatak, gömlek, bütün bunların hepsi, o vakit, bunları başka imal edecek fabrika olmadığı için Gümüş Motor Fabrikasının içerisinde yapılmıştır. Ve Gümüş Motor Fabrikası dört sene sonra bunları seri halinde imal etmiştir.

İKİ BÜYÜK HADİSE

Gümüş Motor Fabrikası kurulurken iki büyük hadise olmuştur: Bir tanesi, 1958 de çıkan bir karar olmuş, %40 tazminini istemek olmuştur. Ve 6 milyon liraya çıkması gereken fabrika, 25 milyon liraya çıkmak mecburiyeti ile karşı karşıya kalmıştır. Arkasında bir banka, bu aradaki farkları kapatacak mali bir kaynak olmadığı için, yalnız kendi gayret ve ortaklarına dayandığı için, bu mali imkânın temini bir takım müşkülât arz etmiştir. O yılların zaruretinden dolayı. Ama bu akıl havsala almaz müşkülâtı dahi, o fabrika içinde çalışan insanlar gece yaralarına kadar çalışarak üç ay, hatta hiç aylık almadan çalışarak, ancak kendi gayretleriyle, kendi göğüsleriyle karşılamışlardır. Şu anda da huzurlarınızda, o büyük gayretleri beraberce yaşadığımız kardeşlerimiz var. Huzurlarınızda bakınız, hani iyilik yap denize at derler ya, 17 sene sonra görüyorsunuz, insana teşekkür ediyorlar. **EŞREF**. Başta sen olmak üzere. **İbrahim..** (Alkışlar) sen olmak üzere, Eşref'i demin makine ressamı olarak gördünüz filmde, motor gözelerinin filmini çiziyordu. Arkada, İbrahim; ayağa kalk **İbrahim!** Gümüş Motor'un elektrik Mühendisi, (Alkışlar) **Şeref** orda mı? **Şeref Usta!** İşte Gümüş Motor'un en kıymetli elemanlarından biri **Ahmet Usta** (Alkışlar). Bunlar bu memleketin sanayileşmesinin en büyük kahramanlarıdır. Üç ay hiç aylık almadan her gece saat bire kadar, fabrikada sabahlayan insan bunlar (Alkışlar). Gümüş Motor bu milletin sanayileşme davasında büyük bir hamledir. Tam 17 sene sonra şimdi kıymetinin ne olduğunu yeni görüyoruz. Bilesiniz ki, zaman ilerledikçe bunun kıymeti daha çok anlaşılacak. Ne olmuş? Memleketin en büyük fabrikası kurulmuş. Türkiye'de motor imal edilmiş ve bütün diğer sanayinin de kurulabileceğine herkes inandırılmış. Asıl büyük kaynak bu <<Biz şeftaliden başka bir şey yapamayız>> diyordu herkes kongrede. Ama <<İşte motor yapıldı>> deyince hepsinin sesleri kesildi. Ve bugün motor da yapılır, otomobil de yapılır, hepsi de yapılır, diyorlar. Ancak yine de yapılamıyor.

Çünkü ithalat, çünkü montaj daha tatlı geliyor da ondan. Bu motorlar yabancı sermayeye yaptırılmak istendi. Onlar da Türkiye’de motor yapılmasını dolayısıyla geciktirdiler.

ISIRGAN OTLARI BİTMİŞ

Bakınız, geçen seçimden önce, İstanbul’da **CHY** montaj fabrikasının yanında, sözde motor fabrikasının temeli atıldı. Dört sene önce, şimdi gidin, bakın neler var orada; ısırgan otları bitmiş.. **Neden? Çünkü yabancı sermayeye havale edilmişti. <<Kurmayaçağız>> diye İsviçre’de toplantı yapıp ilan ettiler.**

Muhterem Kardeşlerim, arz edeceğim husus şudur: Gümüş Motor gördüğünüz gibi bu memlekette bir çığır açmış fabrikadır. Oraya emeği geçen kardeşlerimiz ne kadar iftihar etseler azdır. Gümüş Motor birçok bakımlardan enteresan bir teşebbüstür. Düşününüz ki, bugün aynen savunduğumuz fikirlerin bir tatbikatıdır. <<Yaygın özel sektör>> diyoruz. Yani, fabrikalar bir kişinin malı olmasın. Bir tek mutlu azınlığın malı olmasın. Büyük halk kütlelerinin malı olsun, diyoruz. O vakit de bunun tatbikatını yapmıştık. Gümüş Motor ; 300 tane ortak toplanarak yapıldı ve hiç birinin hissesi %5’ten yukarı olmamak üzere tespit edildi. Gümüş Motor, filmde gördüğünüz gibi derin kuyu tulumbalarını da Türkiye’de yapmıştır.

BÜTÜN BU ZORLUKLARA RAĞMEN

Motor ve tulumba ile Anadolu’nun sulanması gibi, hem sanayiye, hem de ziraata hizmet edelim diye, memleketin en mühim davasını ele almıştır. Bütün müşküllere rağmen 6 milyonluk fabrikanın, 20 milyona çıkması gibi bir müşkülât, 1961 senesinde, 14 milyon liralık döviz ithaline ait mukavelenin, ihtilalden sonra bir takım cahiller tarafından feshedilmesine rağmen.. Bunlardan her bir tanesi, bir fabrikanın iflasına yeter de artar bile aslında. Bütün bu zorluklara göğüs germiş, inancıyla bunların hepsini başarmış ve bugün

memlekete en büyük fabrikayı kazandırmıştır. Bugün Gümüş Motor dışarıya motor ihraç ediyor. Aynı motorlar, bundan 17 sene önce bizim yaptığımız motorlar, bugün yapılıyor, ihraç ediliyor ve bu ihracattan da memlekete döviz getiriliyor. Gümüş Motorda en mühim husus. Fabrikanın mamulleri bittiği zaman, bunların memlekete satabilmek için yapılan mücadele olmuştur. O vakte kadar bütün motor ithalatçılarını davet ettik: <<Geliniz, fabrikanın satışlarını siz yapınız. Bizim maksadımız bu işi istismar ederek kar etmek değil. Bu memlekette motor imal edilsin. Bu davayı ispat için yola çıktık. Biz imal edelim, siz de satın dedik. Heyetler geldiler, gezdiler, sonra arkadan haber aldık: <<BİZ GÜMÜŞ MOTORUN MOTORLARINI SATMAYACAĞIZ. BİLAKİS BU FABRİKANIN YÜRÜMEMESİ İÇİN MÜCADELE EDECEĞİZ>> DİYE KARAR ALMIŞLAR. ÇÜNKÜ 67 TANE MOTOR İTHALATÇISININ İÇERİSİNDE İSMİ TÜRK OLAN 3 KİŞİ VARDI. Yıllarca kotalardan çıkartılmadı. Fabrika motor imal ediyor, dışarıdan getiriyorlar.

6700 LİRADAN 2800 LİRAYA

Biraz önce filmde gördüğünüz 9 beygirlik motor, 6700 liraya satılıyordu piyasada. Gümüş Motor bunlara 5000 lira fiyat koyar koymaz, 4200 liraya indirdiler. Gümüş Motor fiyatı 4000 liraya indirdi. Onlar 3500 yaptılar. Gümüş Motor 3500'e indirdi, onlar fiyatı 2800'e düşürdüler. Türkiye'nin sanayileşme davası, zannettiğiniz kadar kolay bir iş değildir. İşte bütün bu mücadeleden sonra, memleketteki bu mekanizmanın, MİLLİ GÖRÜŞ'E göre ayarlanabilmesi için, bildiğiniz gibi bizler, Gümüş Motor'dan Türkiye Odalar Birliğine geçmeye mecbur kaldık. Çünkü günün birinde Marpuççular'dan birisi çıktı geldi. İsmi Avram mıydı, Mişonmuydu hatırlamıyorum. Dedi ki: Efendim sizin fabrikanızın mamullerini dışarıdan ithal ediyorlar diye şikâyet ediyorsunuz. Daha doğrusu zorlukla karşılaştınız değil mi? Evet dedim. Efendim ben onları sizin için kotalardan çıkarttırayım, dedi. Sen kim oluyorsun da kotalardan çıkarttıracaksın. Kotalar, Bakanlar Kurulu Kararnamesidir, dedim. <<Hayır, efendim, ben çıkarttırırım>> dedi adam. Ama sen bana şu kadar para ver dedi. Biz sana para vermeyiz dedik. Yıllarca uğraştık, kotalardan çıkarttırmak için. Allaha şükür, sonradan kotalardan çıktı.

Uzun uğraşmalardan sonra. Fakat bunu çıkarttırabilmek için, Odalar Birliğinin içinde olmak gerekirdi. Onun için oraya geçtik. Kotaları hazırlayan heyetin başkanı olduk. Fakat bir de baktık ki, o heyetin başkanı da olsan, kotaları bizim anladığımız manada Milli Görüş'e göre gene hazırlayamıyoruz. Niçin? Başka mekanizmalar var da onun için.

NETİCE

ŞİMDİ MİLLİ SELAMET NE, BİLİYOR MUSUNUZ? BÜTÜN BUNLARIN HEPSİNİN TOPTAN HALLEDİLMESİ DAVASIDIR. ÇÜNKÜ MİLLİ SELAMET, İNŞALLAH BU İŞLERİN HEPSİNİ KÖKÜNDEN HALLEDECEKTİR. (Alkışlar) TÜRKİYE'DE BİR MOTOR İMALATINI YAPAYIM DESENİZ, BU İŞİN KÖKÜ GELİR MİLLİ SELAMETTE TOPLANIR VE BİLESİNİZ Kİ HANGİ İŞE BAŞLASANIZ ONUN SONU GELİR GELİR MİLLİ SELAMETTE TOPLANIR. HABERİNİZ OLSUN! Muhterem kardeşlerim, vaktimiz çok ilerledi. Bendeniz sizleri daha fazla tutmayı uygun görmüyorum. Yüksek müsaadelerinizle burada konuşmalarımı kapatırken, bize böyle güzel bir akşamı hazırlamış olmalarından dolayı, <<MİLLİ GAZETE>> yöneticilerine huzurlarınızda teşekkür etmeyi bir vazife sayıyorum.

ŞUURLU EĞİTİM (5)

Ramazan AKSOY / Eğitimi

Modern bilim ve teknolojiadaki gelişmelere bağlı olarak ortaya yeni ÖĞRETİM PROGRAMLARI ve YAKLAŞIMLARI çıkmaktadır. Bunlara bağlı olarak öğretim metot ve tekniklerinde de değişiklik olabiliyor. Özellikle son dönemlerde teknolojiadaki çok büyük gelişmelere paralel olarak öğrenme de beynin işlevi, sinir sisteminin, iç salgı bezlerinin salgılarının etkisi daha belirgin olarak ortaya çıkmaktadır. Bunlara paralel olarak davranışçı, bilişsel, ezberci, yapılandırmacı (inşacı), işbirliğine dayalı, probleme dayalı, aktif, interaktif metot, program ve yaklaşımlar ortaya konmaktadır. Bunları sınırlandırmak mümkün değil, doğru da değil. Önemli olan belli bir yaklaşımın diğerlerine tercih edilmesi değil; zihin – beyin temelli öğrenmenin ilkeleri ve bu ilkelerin uygulanma biçimidir.

Son dönemde YAPILANDIRMACI (İnşacı) öğretim yaklaşımına bağlı olarak; düşünmeyi düşünme, öğrenmeyi öğrenme, aktif ve interaktif metotlar ön plana çıkmıştır. Bilginin doğasına ilişkin bir felsefi anlayış olan Epistemoloji; öğrenmenin doğasına ilişkin bir öğrenme yaklaşımı olan YAPILANDIRMACI teorisinin felsefi temelini oluşturmaktadır.

Yapılandırmacı (inşacı) öğrenme yaklaşımında:

1. Öğrenen merkezdedir, etkindir, aktiftir.
2. Her birey kendine has yöntemlerle bilgiyi zihninde anlamlandırır, öznelir.
3. İletişim ve işbirliği önemlidir.
4. Birey öğrendikçe gelişir, geliştikçe öğrenir.
5. Öğrenenin öğrenmeye hazır olması önemlidir. Amaç hedef ve beklentilerinin farkında olmalıdır.
6. Öğrenenin ilgi ve yeteneklerine uygun olmalıdır.
7. Önceden kazanılmış bilgilerle ilişkilendirme, bağlantı kurma ve sonradan öğrenileceklerle ucu açıklık ve zemin hazırlayıcı imkan bırakmalıdır.
8. Öğrenen yaşayarak öğrendiğinden hayat odaklı olmalıdır.
9. Tekrar, anlamlandırma ve örgütlenme gibi stratejiler kullanılmalıdır.

10. Bireysellikten ziyade; proje esaslı, probleme dayalı, drama gibi işbirliği yapılabilen yöntemler kullanılmalıdır.

11. Öğretmen; öğrenme ortamının hazırlayıcısı, rehber, danışman ve kaynak kişi konumundadır.

12. Bilginin bir bütün olarak alınıp, zihinsel işlemlere uygun parçalara, bölümlere ayrılarak daha iyi ve kalıcı öğrenme sağlanacağı kabul edilir.

13. “Düşünmeyi düşünme” önemlidir. Aklın sınırları zorlanarak problemlere doğru ve farklı çözümler geliştirmek için düşünmeye özendirilir ve yönlendirilir.

14. “Öğrenmeyi öğrenme” de çok önemlidir. Süregelen hayat tarzını devam ettirmek için değil, sadece duyarlı olduğu için bilgilenme ve düşünme yoluna girenler ÖĞRENMEYİ ÖĞRENMİŞ olurlar.

Okul öncesi dönemden itibaren öğrenenlerin sıralama, sınıflama, şekillendirme, analiz etme, sentez yapma, birleştirme, ayrıştırma gibi etkinliklerle stratejik düşünme becerilerinin geliştirilmesi başlar; eleştirel düşünme, soyut düşünme ve yaratıcı (keşfedici) düşünme becerilerinin geliştirilmesiyle devam eder. Aksi halde öğrenen, bir öğrenme çabasında bilgiyi hangi zihinsel işlemlerle nasıl işleyeceğini ve niçin işlediğini bilmeden bilgiyi alacaktır.

Aktif öğrenme; öğreneni merkeze alarak, öğrenenin üst düzey düşünceler üretebileceği etkinlikler sistemidir. Bireyin kendine özgü potansiyellerinin gelişimini destekler. Bilgiyi kişisel olarak anlamlandırıp, kavramsal olarak zihindeki bilgilerle uyumlu hale getirmeye yardımcı olur. Aktif öğrenmede öğretmenler; öğrenme ortamlarını farklı yöntem ve araçlarla zenginleştirerek oluşturacakları aktif öğrenme sürecinin doğal lideridirler.

Aile İçi İletişimin Anahtarı: İnsanlar Konuşa Konuşa...

Yrd. Doç. Dr. Süleyman **DOĞAN**

Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi

Kimse kızmasın ama yüksek müsaadenizle bu makalemden kendi kitabımızdan hareketle başarının izini sürerken bu alanda eğitimin ve ailenin oynadığı rolden söz edeceğim. Arkadaşım Doç. Dr. Candemir Doğan'la kafa kafaya verdik, uzun ve yorucu çalışmanın neticesinde; "İnsanlar Konuşa Konuşa (Aile İçi İletişim, Aile Sosyolojisi, Eğitim ve Başarı)" kitabı Selis Yayınları tarafından neşredildi. Eser özellikle bayanların aile içi iletişimine katkı sağlayacak nitelikte bir kitaptır.

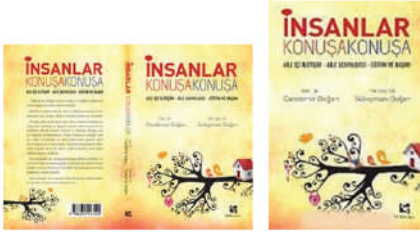
Aile; korunma, barınma, güçlenme, başarılı olma, sevinme, mutlu olma gibi insanlığın tüm ihtiyaçlarının ittifakla en kuvvetli ifade edildiği bir kurumdur. İnsan sosyal bir varlık olduğundan yalnız başına düğün yapamaz, matem tutamaz, başarının zirvesine çıkması için mutlu bir aile hayatına ihtiyacı vardır. Mutlu bir aile hayatının anahtarı da sağlıklı bir iletişimdir. Ailede problemleri çıkmadan önleyecek güçte olan bir iksir hoşgörölü iletişimdir. Hatta istenmeyerek ortaya çıkan problemleri büyümeden önleyecek olan da yine hoşgörölü iletişimdir. Hoşgörölü iletişim üç boyutlu bir terbiye sağlar.

Hoşgörölü iletişim, sağlıklı bireyin doğal

davranışı ve aile içi ilişkilerin temelidir. İnsanın kendisine güvenini, saygısını, sevgisini çevresiyle paylaşarak kendisiyle barışıklığının tekrar kendisine katlanarak fazlasıyla dönmesini sağlayan sosyal bir bağlaşım tertibatıdır. Aileyi sevginin kaynağı ve bereketine boğmanın tek yolu ve hoşgörölü iletişimi hayat prensibi haline getirmektir.

İnsanoğlu dünyaya geldiği andan itibaren çevreyle sürekli iletişim ve etkileşim içine girer. Kişiliğini iletişim alışkanlıklarıyla ve çabasıyla ortaya koyar. İletişim; bilgilerin düşüncelerin ve duyguların sözlü ve sözsüz olarak bireyden bireye veya gruptan gruba aktarılma, iletilme sürecidir. İletişimin sağlıklı olabilmesi için alıcı ve kaynağın birbirine güven duyması gerekir. İletişim süreci, kimin, neyi, kime, nasıl ve ne ile söylediğidir.

İki insan birbirinin farkına vardığı andan itibaren iletişim başlar. Söylediği söylemediği, yaptığı yapmadığı her şeyin anlamı vardır. Yüz ifadesinin, beden duruşunun, sesin, bakışın anlamı vardır. İnsan ilişkilerinde birey beş temel ilişki gereksinmesini karşılamak ister. Bu gereksinmeler, önemsenme, kabul edilme, değerli görünme, yeterli görünme ve sevilmedir.

Aile İçi İletişimde Anne-Baba

Aile içinde anne-baba kişilik yapısı çocuğun kişiliğini şekillendirir. Ailenin vereceği iyi bir eğitim çocuklarıyla kurduğu sağlıklı iletişim becerilerini kullanmasına bağlıdır. Bu sağlıklı iletişimi çocukla kurabilmek için önce onu tanımak ve onun temel gereksinimlerine saygı duymak gerekir. Sorun çözme, etkin dinleme ve çocukların benliğine saygı duyma gibi temel iletişim becerileri ile çocuklara daha olumlu yaklaşabiliriz. Çocukları tanımada ve anlamada en önemli yollardan biri de faydalı kitaplarla birlikte çocukla anne-baba arasındaki etkili iletişim köprüsünü doğru kurmaktır.

Sosyal bir kurum olan aile toplumun aynasıdır. Bu aynada görünenler ise öncelikle anne ve babadır. Bu ayna ne kadar doğru ve iyi durumda olursa toplumda o nispette doğru ve iyi bir yerde olacaktır.

Başarıda Oyunların Rolü...

Çocuk genelde deneme-yanılma yoluyla öğrenir. Anne ve baba buna sabrederek oyununda, arkadaşlığında, uğraşmalarında ona hürriyet tanımaları gerekir. Her yerde her zaman onu koruyup kollamak onun hürriyetini kısıtlar. Bu kısıtlama deneme-yanılma yoluyla öğrenmesine engel olur. O davranışlarının sonuçlarını kendisi gördüğü zaman yaptığı hatalardan daha çabuk uzaklaşır. Burada rehberlik önemlidir.

Çocuğun öğrenmeye en açık olduğu zaman soru sorma anıdır. Onu iyi dinleyip, sorularına kısa ve anlamlı cevap vermek öğrenmesini kolaylaştırır. Öğrenmesini kolaylaştıran bir başka faktör de beş duyusunu işin içine katmaktır. Böylece öğrenilenin kalıcılığı da sağlanmış olur. Bir konuyu iyi öğretmedikçe başka konuya geçmek zararlıdır.

Kulakta uğuldayan öğrenilmemiş sözler anlayışı bozar. Çocuk okuldan geldiğinde veya evde bir şeyler öğrenirken yorulduğunda ihtiyacı olan ve yormayan dinlendirici oyunlar oynatılmalıdır. Oyunun faydalı bir yanı da ona zekâ jimnastiği yaptırmasıdır. Bu da zekâ gelişimine yardımcı olur. Anlama kabiliyetini artırır.

Oyunun en önemli boyutu oyunda çocuğun ilgi alanının tespit edilebilir oluşudur. Mimar Sinan'ın çocukluğunda bahçelerde su arkları ve minik binalar yapıp oynaması geleceğinin şekillenmesinde önemlidir. Fatih Sultan Mehmed de çocukluğunda Edirne'de saray bahçesinde harp oyunları oynardı. Oyunlar ilgi alanının keşfinde oldukça faydalıdır.

Çocuğun nelerle oynadığı gözlenmeli, onu öğretici oyunlara meylettirmeli, dinlendirici olanı seçtirmeli, çocuğun hayal gücünü kuvvetlendirecek oyunlar seçilmeli, çocuğun hantal ve atıl olmaması için hareketli oyunlar oynatılmalı. Oyunun bir diğer boyutu da oyundaki arkadaşlıştır. Bilhassa oyun arkadaşlığı çocuğun vazgeçemeyeceği bir mefhumdur. Çocuğa herhangi bir arkadaş değil, yararlı arkadaş buldurtmak. Çocuğun kendi işlerinde kendisinin karar vermesi ona haz verir. Hamleci bir karakter gelişimini başlatır.

Gençlik ve Başarı

Yaşadığının anlamına varan ve yaşadığından zevk alan insan, çevresindekilere karşı da hoşgörülüdür. Hoşgörü karşısındakini istediği gibi mutlu edebilmektedir. Böyle bir yaklaşım, çevredeki insanları bizim istediğimiz gibi davranmaya isteklendirir. Çevreyle bu yönde ilişki kuran kişinin verimliliği artar, doyumu yükselir.

Hayatın amacı kendine yeten bir insan olmak, yaşadığından memnun olmak ve bu memnuniyetini yakın çevredeki insanlarla da paylaşabilmektir. Sınavda başarılı olmak, diploma sahibi olmak ve bu temel amaca yönelik araçlardır. Anne-babaların görevi çocuğa iyi bir eğitim vermek olduğu kadar, ona hayatı sevdirmek ve yaşama sevinci aşılamaktır.

Eğitimin temel amacı; geçmişi kavratmak,

geleceğe hazırlamak ve bugünü yaşatarak mutlu ve huzurlu nesiller yetiştirmektir.

Gençlik döneminin iki temel özelliği vardır. Birincisi hızlı bir psikolojik ve fizyolojik gelişim; ikincisi ailenin etki alanından çıkarak akranlarının etki alanına girmek. Bu girişlerde gencin davranışlarında değişiklik meydana gelir. Bunu dikkate alacak olan aileler bu dönemde gencin tutum ve davranışlarına karşı sert ve katı bir tutum izlemezlerse çatışma önlenmiş olur.

Gençlik döneminin en büyük stresi kimlik arama problemidir. Genç bir insan bir tarafta farklı olma çabası içinde, diğer tarafta moda uyarak bir gurubun içinde erime isteğindedir. Bu kimlik arayışı içinde bağımsız olma isteği vardır. Bu durum gencin ciddi olarak bir ikilem yaşamasına sebep olur.

Başarılı olmak için çok çalışmak değil, etkili çalışmak gereklidir. Etkili çalışmak ise zamanı belirlenmiş amaçlar ve saptanmış öncelikler doğrultusunda programlı olarak kullanılmaktadır.

Başarılı olmak için amacın açık ve net bir tanıtımın yapılmış olması ve amaca yönelik yıllık, aylık ve haftalık programların yapılması temel şarttır.

Başarının Anahtarı: İyi eğitim-mutlu ve huzurlu aile yuvasıdır.

Başarının anahtarı: İyi eğitim-mutlu ve huzurlu aile yuvasıdır.

Başarılı insanlar, aklını verimli şekilde kullanabilen kişidir. Beynin ne istediğini bilen, hedef tayin eden bir insanın başarılı olmaması için hiçbir neden yoktur. Başarılı olacağınıza korkmadan inanırsanız; çok sayıda yeni hareket tarzı dener ve istediğiniz sonuçlara ulaşabilirsiniz.

İnsanları başarıya ulaştıracak temel karakter özellikleri şunlardır:

1. Azim
2. İstek
3. İnanç
4. Strateji
5. Sebat. (Kararlılık), istikrar

Başarılı insanlar, başkalarının tecrübelerinden yararlanabilen kişilerdir. Kişi için başarıyı; önce okul, sonra da hayat başarısı olarak ele almalıyız. İnsan için başarı mutlu olabilmektir.

Kişi için okul başarısı, öğrenme metotlarının iyi uygulanması, etkili ve düzenli çalışmakla mümkün olmaktadır. Aile hayatı başarısı, sosyal hayat başarısı ve iş başarısı önemli bir üçlüdür. İnsanın okul başarısı ile hayat başarısı arasında bir paralellik olduğunu, yapılan araştırmalar ortaya çıkarmaktadır.

Sonuç

Kalkınma, eğitim bilim ve üretimle mümkündür. Geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın düzgün bir dünya inşa etmeleri için fikirlerinin açık, berrak, iyi ve doğru olması gerekir.

Çocuklarımızı yarınlara hazırlarken, başta anne-babalar olmak üzere, öğretmen ve toplumsal çevreye de büyük görev düşmektedir. Çevrede kitle iletişim vasıtalarının sorumlulukları da çok büyük önem taşır. Bu nedenle kitap, dergi, gazete, radyo, televizyon ve internetin genç nesiller üzerinde büyük etkisi vardır. Bu etkinin ne kadar doğru ve düzgün olmasını sağlarsak o kadar yarınlardan emin olabiliriz. Aksi takdirde insanlık büyük bir yıkımla karşı karşıya kalacaktır.

Sonuç olarak; günümüzde, çocuklarımıza iyi örnek olmalıyız. Yani, sözden ziyade özü temsil etmeliyiz. İyi ve düzgün bir kişilik olduktan sonra başarı onu takip edecektir. Başarıda iyi ve doğru bir eğitimin yanı sıra mutlu ve huzurlu ailenin yeri çok önemlidir. Aile yuvası huzurlu ve mutlu olursa orda yetişen çocuklarda mutlu, huzurlu ve başarılı olur.

MÜSLÜMAN BİLİM ADAMLARININ ORTA ÇAĞLARDAKİ FENNE YAPTIKLARI KATKILAR VE BAŞARILARI -1-

6-10 Aralık 2010 Tarihinde Malezya Kuala Lumpur'da yapılan Uluslararası IBSE Kalkınma Konferansından Alınmıştır.

Azizan Baharuddin*, Mohd Hazim Shah**,
Zazren Ismail***, Mohd Fadhli Rahmat Fakri***

İbrahim PÜR / Eğitimiçi - Gazi Üni. Öğretim Görevlisi
Tercüme

İslami Eğitim Sistemi (Nasr, 1978)

İslami İlimlerin kültürü hem bilginin her türünün teşvik edilmesi ve öğretilmesini sağlayan resmi, hem de yaygın eğitimi kapsayan geniş bir eğitim sistemine dayanmaktaydı.

Bilginin Bütüncül Kavramı:

Bilgi (İlim) Yaradan'ın tüm özellikleriyle (ef'al, esma, sıfat) ilgili olduğu için kutsal kabul edilir. Bilginin kutsal yönü İslam'daki eğitim sistemini cami ve vakıf gibi kuruluşlardan kurumsal olarak ayrılmasına imkan vermemektedir.

Bilgi edinmenin üç kaynağı:

i) İfşa: *ilm el- nakliyye*

ii) Sebep: *ilm el-akliyye*

iii) Latince Sapentiya kelimesinden gelen ruhani bilgi: *ilm el-husuli*. Bu sonuncu kısma *ilmu el-huduri*, yani "bilginin sunulması" da denilir.

En ünlü Müslüman bilim adamları, din

alimleri, filozoflarının tamamı bu üç tür bilgiye sahipti. Örneğin, El-Kindi, Farabi, İbn-i Sina, Gazali, Nasrettin el Tusi ve diğerleri bilgiyi edinmişti.

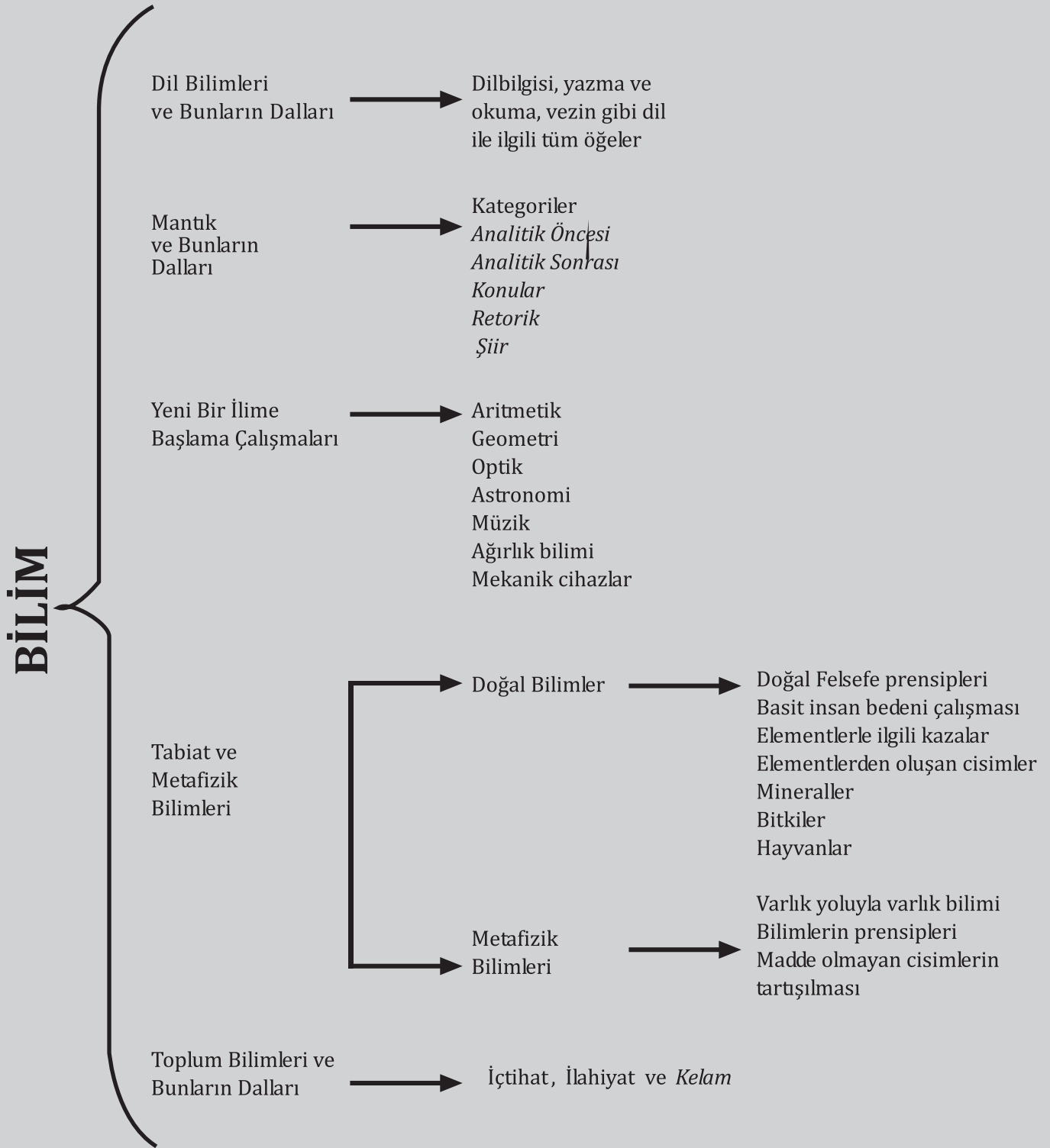
Bunun fazileti bilim adamlarının bütüncül olması ve ilme ve bilgiye karşı kendi yaklaşımını sergilemesidir.

*Prof. Dr., Malaya Üniversitesi, Medeniyet Diyalog Merkezi, Fen ve Teknoloji Fakültesi,

** Prof. Dr., Malaya Üniversitesi, Medeniyet Diyalog Merkezi, Fen ve Teknoloji Fakültesi

*** Araştırma Görevlileri, Medeniyet Diyalog Merkezi

Şekil 1. Farabi'nin İhsa al Ulum'a göre bilimlerin sınıflandırılması

Bilim Adamları ve Eserlerinden örnekler**8. VE 16. YÜZYIL ARASI İSLAM'DAKİ İLK BİLİMLER (M. İkbâl 2007 s. 11).****Kozmoloji ve Kozmografi (Harita Bilimi) (Nasr, 1978)**

İslamî kozmoloji Kur'an-ı Kerim'in batını mesajından ve Peygamberin Kur'an'ı tamamlayıcı öğretilerinden kaynaklanan İslami bilgilerin ifşa edilmesi ve metafizikle doğrudan ilgilidir.

İslamî kozmoloji insanoğlunu görünebilen dünya yoluyla daha yüksek varlıklara erişmesine ve kozmosun çatısına erişmede (iman ve takvada yükselme) bir merdiven

görevi görececek kozmik alan bilgisi oluşturmada insana yardımcı olmaktadır

Cabir bin Hayyan'ın (777) zamanın en başarılı kişilerinden birisi olarak gösterilmektedir.

Diğer harita çalışmaları arasında matematikçilerin ve astronomların çalışmaları bulunmaktadır. Örneğin Biruni, Kutbettin el Şirazi bu alanda isim yapmış kişilerdir.

Ayrıca Piri Reis'in haritası da dünyaca tanınan bir çalışmadır.

Coğrafya

Coğrafya alanında Müslümanların yaptıkları çalışmalar, yeryüzünü manevi bir dünya imajı olarak gören sembolik ve kutsal bir coğrafyadan coğrafi koordinatların ve nicel jeomorfik çalışmaların en kesin matematiksel ölçümlerine kadar genişlemektedir.

İslam öncesi Fars coğrafyası, İslam öncesi coğrafi düşüncelerden etkilenmiş ve Arapça *berzah* kelimesinin Pehlevi dilindeki *farsang* kelimesinden gelmesinin de gösterdiği gibi İslamiyetin ilk yıllarındaki İslam coğrafyasında da önemli rol oynamıştır.

Astronomi ve tıp biliminin Peygamber efendimizin kendisiyle ilgisi vardır. Medine’de ortaya çıkışının hikayesi Tıbb-ın Nebevi sağlık, hastalık, hijyen ve özel hastalıklar ve tedavileri konusundaki yol gösterici bilgiler içermektedir (bkz. El- Cevziyye, 1998).

Aynı şekilde radikal olarak Kur’an’a dayalı doktrinlerin etkisi altında dönüştürülen İslam öncesi Arap astronomisi ısı kozmolojisine dayanıyordu (*el hayy es-saniye*).

Genellikle bu zamanda İslami medeniyetlerde ortaya çıkan değişik bilimler, diğer medeniyetlerden önemli malzeme temin etmelerine rağmen İslam dünyası ile derinden ilişkileri bulunmaktadır. (Miql 2007 p12).

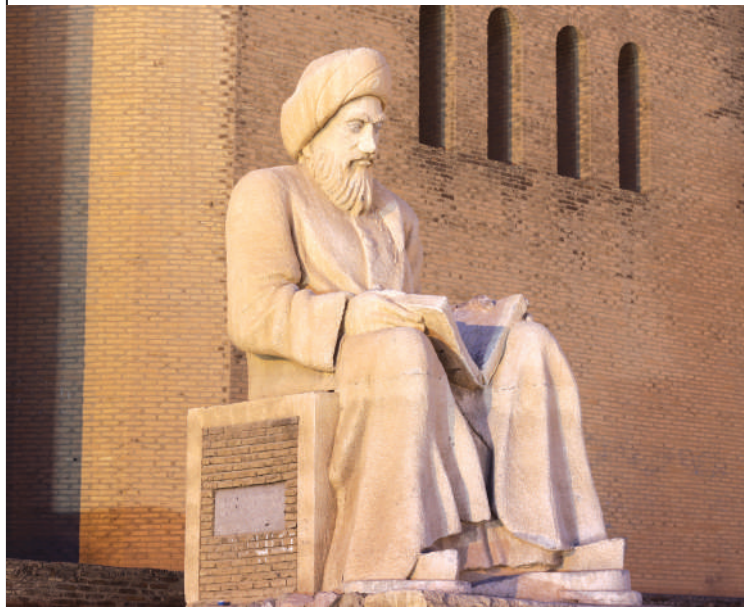
Bu dönemin bilim adamları diğer medeniyetlerden bilgi edinebilmekte, Arapçanın teknik kapasitesini kullanabilmekte, Yahudi, Hristiyan, Hindu gibi diğer medeniyetten insanları metin tercümelerinde kullanabilmekteydi.

Müslümanlar tarafından çizilen ilk dünya haritalarından birisi (Nasr’dan alınmıştır, 1978).

Jeoloji

Jeoloji konusunda Müslümanların yazdıkları yazılar jeolojik değişikliğin tedricen değişme özelliğinin, yeryüzünde yer alan önemli dönüşümlerin yeteri kadar anlaşıldığını göstermektedir.

Örneğin, karaların denize, denizlerin karaya dönüşmesi, dünya yüzeyinin yapısını değiştiren deprem gibi pek çok önemli doğal felaketin önemi, dünyanın jeolojik tarihini öğrenmek için kayaların önemi gibi konular bu yazılarda sıkça rastlanmaktadır.

İbni Sina

Kayalarda bulunan izlerin önemi ile ilgili olarak en önde gelen Müslüman jeologlardan birisi olan Biruni şöyle yazmıştır: “Bütün bu değişikliklerin çok uzun zaman önce ve bilinmeyen sıcaklık ve soğukluk şartları altında oluşmuş olabileceğini anlayabilmemiz için kayalarda bulunan izlere güvenmek zorundayız.”

Müslüman bir bilim adamı olan Biruni tarafından şu ana kadar yapılmış en kayda değer jeolojik gözlem Hindistan’daki Ganj Deltasının bir tortul yatak olduğudur. Biruni doğal biçimleri dahil Hindistan’ın bütün yönlerini kapsamlı olarak çalıştıktan sonra, Tahkikma lil Hind adlı eşsiz eserini yazmıştır.

Maden Bilimi

İslam’da maden biliminin simya, kimya ve metalürji kadar tıp bilimiyle de yakından ilgisi bulunmaktadır.

Değişik İslami dillerde mineraloji konusundaki eserler genellikle sadece mineralojiyle değil aynı zamanda petrol bilimi ve metalürji ile de ilgisi olan cevherlerden bahsetmektedir.

Müslümanlara, Yunanlılar, Persler ve Hintlilerden mineraloji ve ilgili alanlar konusunda geniş bir literatür, Sokatos, Xeuskates, Bolos Demokritos ve Tralleli Alexander gibi isimlerin eserleri miras kalmıştır.

Müslümanlar tarafından yazılan cevherlerin renklerinin çoğunu belirleyen, pek çok düzeltmesi yapılan *SecretumSecretorum* adıyla Latinceye çevrilen *Kitabsir el- Estrar* adlı iki en önemli ve etkileyici eser Aristo’nun Cevherleri eseridir.

Müslüman bilim adamları tarafından mineraloji ve ilgili alanlarda yazılan eserler, 3. İle 9. Yüzyıllar arasında aynı zamanda bir felsefeci olan El Kindi’nin, *Risale fi Enva’il Cevahir il-Samina ve Gayriha*” (Kıymetli taşlar

ve diğer taş türleri hakkında) ve “*Risale fi Enva’il-Hicare* (Taş ve cevher türleri üzerine risale) adlı eserleriyle başlamıştır.

Ancak bu alandaki en önemli eserler İbni Sina ve El Biruni’ye ait olup bu konuda Müslüman bilim adamları tarafından yazılan en kayda değer eserler arasındadır:

- İbni Sina: Şifa (Teşhis ve Tedavi üzerine yazılan bir eser) ve ikinci kitabı Kanun.
- El Biruni: Kitab el Cemahir Fi Ma’rifatül Cevahir (Değerli Taşlar Konusunda Bilinmesi Gereken Tüm Bilgiler Kitabı).

Müslüman mücevhercilerin kainat konusundaki görüşleri modern bilimin anladığından daha farklıydı ve sadece nicel bir bilim çerçevesinden bakıldığında anlaşılması zordur. Bu eserlerde taşların nitel yönü bunların nicel yönleri kadar gerçektir. Renk, parlaklık, doku ve taşın yapısı, onun ağırlığı ve boyutunun yanı sıra onun varoluşunun nedenine bağlıydı.

El Kindi aynı zamanda metalürji ve kılıç yapımı konusunda da önemli bir kaynak bırakmıştır. Bu kitap türünün Arapça yazılmış ilk kitabıdır. Bu kitabın ardından Muhammed İbn-i Ahmet el Tamimi’nin kitabı gelmektedir. El Tamimi’nin Kitab-ül Mürşit adlı kitabı mineraller, taşlar ve metaller üzerine yazılmış önemli bir eserdir ve daha sonraki çağlarda gelen birçok yazar tarafından kaynak kitap olarak kullanılmıştır.

OSMANLIDA

“YÜREK ADAMI” NASIL YETİŞİR?

Tarık Yılmaz **BEKLER** / Eğitimi

Osmanlıda bir insan ister medresede, ister dergâhta, isterse bir mektepte yetişmiş olsun her şeyden önce iyi bir aile reisi olarak yetişir. Okul ya da eğitim görmemiş olsa dahi Osmanlı toplumu, o insanı iyi bir aile reisi olarak yetiştirirdi. Şurası bir gerçek ki Osmanlının doğusundan batısına, güneyinden kuzeyine, hangi dine, dile ve millete mensup olursa olsun güçlü bir aile kültürü vardır. Tuna boylarından Adriyatik kıyılarına, Kafkasya’dan Necef çöllerine aile esas birimdir ve önemlidir

Babadan oğula, anneden kıza en büyük ideal iyi bir aile kurmaktır. Bugün, çok büyük okullar bitirmiş insanların, çok büyük şirketler yöneten patronların iyi bir aile reisi olmadığını düşünürsek, Osmanlı insanındaki bu özelliğin ne kadar önemli olduğunu daha iyi anlarız. Günümüzde binlerce çalışanı bir arada tutmayı başaran yöneticiler ailesinin parçalanmasına engel olamayabiliyor.

Osmanlıda aile, çocukların asıl mektebidir.

Çocuk için anaokulu, ailesidir. İlk öğretmenleri ise anne ve babasıdır. Çocuk, ilk terbiyesini ve dinin temel kurallarını

onlardan alır. Çocukların ahlakı iyilik telkini olarak değil, kötü örnek görmeyerek gelişir. Çocuklar, ne ailede, ne de mahallede kötü örneklerle karşılaşmaz. Maalesef günümüzde, “kötü örnek” çok, “iyi örnek” ise yok denecek kadar azdır. Çocuklarımız kötü örneklerle iç içe büyüyor. Tabiatıyla kötülük normalleşiyor, sıradanlaşıyor. Kötülüklerin yaygınlaştığı bir ortamda çocuklara iyilikleri telkin etmenin kalıcı bir faydası yoktur.

Osmanlıda aile bağları kuvvetlidir.

Çocuk, yetiştirme tarzı olarak bireysel düşünmez, aile kültürüyle yetişir. Toplumsal vicdan ve ümmet bilincini ise mahalleden öğrenir. Çocukluktan itibaren bireysel bir hayatının olmadığı bilinciyle yetişir. Ailenin ve toplumun çıkarlarını kendi çıkarlarının üstünde tutar. Bu anlayış bir ömür devam eder ve bir sonraki kuşağa aktarılır.

Çocuk, meslek eğitimini çoğu zaman aileden alır. Baba askerse çocuk asker, baba ilim adamı ise çocuk ilim adamı, baba zanaatkârsa çocuk da zanaatkâr olur. Osmanlıda çarşı ustaları yanına çırak olarak ya çocuğunu ya akrabasını

ya da bir hemşerisini alır. Bu yüzden Osmanlı’da zanaatlar, rastgele insanların toplandığı yerler değildir. Usta; çocuğa sadece ustalık etmez, aynı zamanda öğretmenlik eder. Ona iyi, doğru ve faydalı olanı öğretir. Çocuk, işine hile katmamayı, insanları aldatmamayı, kanaatkâr olmayı ustasından öğrenir. Bugünün meslek liselerinde öğretmenler, öğrencilerine bu eğitimi verememektedir. Günümüz okullarında çocuk, hangi yolla olursa olsun her şeye sahip olmayı öğreniyor. Hakkı olana razı olmayı değil, kendi çıkarlarını ön planda tutmayı öğreniyor. Bugünün üniversitelerinde en başarılı öğrenciler, küresel kapitalizmi öğreniyor ama toplumsal vicdanı öğrenemiyor.

Osmanlı insanının sığınacağı, kendini dinleyeceği yer, otel odaları ya da tatil beldeleri değil, aile ocağıdır. Boşanma var olmasına rağmen bugünkü gibi yaygın değildir. Çünkü bir aile boşanmışsa evvela toplum sorar; “Niye?” diye. Bu soru anne babayı dikkatli davranmaya iter. Geçimsiz eşler bile kendilerini birlikte hayat sürmek zorunda hisseder. Boşanma yaygın olmadığı için parçalanmış aile çocukları çok azdır. Varsa bile ya babaanne –anneanne ya da hala – teyzenin vesayetine verilir. Hiç kimsesi yoksa belirli bir maaşla mahalleden bir kadına

verilirdi. Kadın bakar, büyütürdü. Bundan dolayı sokak çocukları ortaya çıkmazdı. Bugün Türkiye’de, sokaklardaki binlerce sahipsiz çocuk, bizim için bir utançtır. Toplumsal bir utanç...

Aile kurumu kadar mahalle kültürü de önemlidir.

Mahalle kültürü herkesi görür gözetir. Çocuk büyür, mahallenin okuluna gider. Başarılı öğrenciler desteklenir, teşvik edilir. Zeki ve başarılı öğrenciler mahallenin iftihar kaynağıdır. Fakir ailelerin başarılı çocukları, mahallenin zenginleri ya da vakıflar tarafından okutulur. Hiç kimsenin cenazesi ortada kalmaz. Hastalıkta hiç kimse kendi başına değildir. Hal böyle olunca çocuklar, mahalle kültürüne ve toplumsal bir vicdana sahip olarak yetişir. Toplumsal vicdan mahallede kötülüklerin önüne geçer. “Mahalleli ne der.” anlayışı vardır. O kadar ki, II. Abdülhamit döneminde, ahlak zabıtası görevlendirilene kadar ahlaksızlığı, aile kültürü ve toplum vicdanı önlemiştir. Bugün bizler apartman kültürü ve modern yaşam biçimimizle mahalle kültürünü yıktık. Toplumsal vicdanı söndürdük. Aynı apartmanda oturanlar bile birbirini görüp gözetmiyor. Hâl böyle olunca artık zabıta ya da polis bile kötülük ve ahlaksızlığın önüne geçemiyor.

Osmanlıda “Yürek Adamı” Nasıl Yetişir?

Çocukların yetişmesinde çevrenin çok büyük bir etkisi vardır. Çocuk mahallenin gözetimi altındadır. Çocuklara adam muamelesi yapılmaktadır. Onlara selam verilmekte, selamları alınmaktadır. Böylece çocuk kendine güveni ve kişiliğine saygı duymayı öğrenmektedir.

Osmanlı insanını kötülük ve ahlaksızlıktan kanun gücü değil, dinin gücü sakındırır.

“ İnsanların en hayırlısı insanlara faydalı olan, malın en hayırlısı Allah yolunda harcanan, Allah yolunda harcananın da en hayırlısı halkın ihtiyaçları için harcanandır.” ”

Osmanlı insanını yöneten ve yönlendiren yasalar değil, gelenek, görenek ve dinin emirleridir. Çok güçlü bir vicdan duygusu vardır. Toplumsal vicdan kötülüklerin önüne geçer ve yozlaşmayı önlerdi.

Ahşap evlerde, bitişik düzen semtler de yasayan insanlar tartışmazlar kavga etmezler, mahallenin tartışmalarını duymasından utanırlardı. Aile içi şiddetin sokağa taşıdığı, insanların kamera karşısında kavga ettiği, boşanmaların zirve yaptığı günümüz Türkiye’si insanına bu kültürü kazandıramamıştır.

Osmanlı toplumunda zengin-fakir bir arada yasar. Zenginler semti yoktur. Ortak bir mütevazı yaşam vardır. İnsanların yaşam tarzı arasında uçurum yoktur. Zenginler fakirleri gözetir. Ailenin maddi durumu yetersizse mahalleli destek çıkar. Bireysel hayat yoktur, toplumsal hayat vardır. Bireysel refah yoktur, toplumsal refah vardır. Hal böyle olunca zenginlerin mallarında fakirlerin gözü yoktur. Hırsızlık ve talan yoktur, aç gözlülük yoktur.

Evlerin kibleye dönük olmasına özen gösterilirdi. **“Evinin cephesi kibleye dönük olmayanın yüreği kibleye dönmez.”** anlayışı vardı. İnsanların yürek pusulaları kibleyi gösterirdi. Evlerin giriş kapılarının üstünde geniş bir saçak vardır. Yağmurlu havalarda sokaktan geçenler bu saçakların altına sığınırdı. Ev sahipleri kendi saçaklarına sığınanları tanrı misafiri sayar, içeri buyur eder, karnını doyurur ve uğurlardı. Osmanlıda hayat sanki yardımlaşma üzerine kurulmuştu.

Osmanlı insanı tam bir **“yürek adamıdır”**. Acaba bizler bugün yürek adamlar yetiştirebilir miyiz? Bunun sihirli bir formülü yok. Ama Osmanlı örneği var. Osmanlıda olduğu gibi yönetimin, mahallenin, ailenin, eğitim sisteminin ve toplumun bu konuda ortak bir amaç belirlemesi gerekir.

Bizim medeniyet anlayışımızda her şey insan içindir. İnsan **“eşref-i mahlûkattır”**. Anlayış bu olunca insana hizmet etmek ibadet kabul edilmiştir.

Osmanlıda; **“İnsanların en hayırlısı insanlara faydalı olan, malın en hayırlısı Allah yolunda harcanan, Allah yolunda harcananın da en hayırlısı halkın ihtiyaçları için harcanandır.”** anlayışı vardır. Çünkü hayatın merkezi insandır. Said Nursî’nin deyişyle; **“Kâinat hayata hayat insana bakar.”** Teemmül oluna vesselam.

ALLAH'TAN BAŞKA YARATAN, YAŞATAN YÖNETEN YOKTUR

Ahkâf suresinin şu ayetlerini birlikte okuyup tefekkür edelim ve iyi bir mümin olmak için gerekli her türlü sorumluluklarımızı kuşanalım. Böylelikle ahirette rahat edenlerden olalım.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. Ha. Mim.
2. Bu Kitap aziz ve hakim olan Allah tarafından indirilmiştir.
3. Gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunanları biz, şüphesiz yerli yerince ve belli bir süre için yarattık. İnkâr edenler, uyarıldıkları şeylerden yüz çevirmektedirler.
4. De ki: Söylesenize! Allah'ı bırakıp taptığınız şeyler yeryüzünde ne yaratmışlar; göstersenize bana! Yoksa onların göklere ortaklıkları mı vardır? Eğer doğru söyleyenlerden iseniz, bundan evvel (size indirilmiş) bir kitap yahut bir bilgi kalıntısı varsa onu bana getirin.
5. Allah'ı bırakıp da kıyamet gününe kadar kendisine cevap veremeyecek şeylere tapandan daha sapık kim olabilir? (Oysa) onlar, bunların tapmalarından habersizdirler.
6. İnsanlar bir araya toplandıkları zaman (müşrikler) onlara (tapındıklarına) düşman kesilirler ve onlara kulluk ettiklerini inkâr ederler.
13. "Rabbimiz Allah'tır" deyip sonra da dosdoğru yaşayanlara korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir.
14. Onlar cennet ehlidirler. Yapmakta olduklarına karşılık orada ebedi kalacaklardır.
20. İnkâr edenler ateşe arz olunacakları gün (onlara şöyle denir): Dünyadaki hayatınızda bütün güzel şeylerinizi harcadınız, onların zevkini sürdürdünüz. Bugün ise yeryüzünde haksız yere büyüklük taslamanızdan ve yoldan çıkmanızdan dolayı alçaltıcı bir azap göreceksiniz!

29. Hani cinlerden bir gurubu, Kur'an'ı dinlemeleri için sana yöneltmiştik. Kur'an'ı dinlemeye hazır olunca (birbirlerine) "Susun" demişler, Kur'an'ın okunması bitince uyarıcılar olarak kavimlerine dönmüşlerdi.

30. Ey kavmimiz! dediler, doğrusu biz Musa'dan sonra indirilen, kendinden öncekini doğrulayan, hakka ve doğru yola ileten bir kitap dinledik.

31. Ey kavmimiz! Allah'ın davetçisine uyun. Ona iman edin ki Allah da sizin günahlarınızı kısmen bağışlasın ve sizi acı bir azaptan korusun.

32. Allah'ın davetçisine uymayan kimse yeryüzünde Allah'ı aciz bırakacak değildir. Kendisi için Allah'tan başka dostlar da bulunmaz. İşte onlar, apaçık bir sapıklık içindedirler.

33. Gökleri ve yeri yaratan, bunları yaratmakla yorulmayan Allah'ın, ölüleri diriltmeye de gücünün yeteceğini düşünmezler mi? Evet O, her şeye kadirdir.

34. İnkâr edenlere, ateşe sunulacakları gün: Nasıl, bu gerçek değil miymiş? denildiğinde: Evet, Rabbimize andolsun ki gerçekmiş, derler. Allah: Öyleyse inkâr etmenizden dolayı azabı tadın! der.

35. O halde (Resulüm), peygamberlerden azim sahibi olanların sabrettiği gibi sen de sabret. Onlar hakkında acele etme, onlar vaat edildikleri azabı gördükleri gün sanki dünyada sadece gündüzün bir saati kadar kaldıklarını sanırlar. Bu, bir tebliğdir. Yoldan çıkmış topluluklardan başkası helak edilir mi hiç!

ÖĞRETMEN VE ŞUUR

Şakir TARIM / Eğitimi - Yazar

Öğretme sanatının tarihi ilk insan Hz. Adem'e (a.s) kadar dayanmaktadır. Peygamberlerin yaptığı da **"muallimlik"** (öğretmenlik) ten başka bir şey değildir. Allahü Teala Adem'e (a.s) kendi isimlerini öğretiyor ve bunları sulbünden gelen nesline öğretmesini ve onları terbiye etmesini emrediyor. (Bakara, 31 - 33) Peygamberlerin yaptığı, eğiterek öğretmek anlamındaki ta'limdir. Bunu yapanlara da **"muallim"** (öğretmen) denir: **"Size içinizden bir peygamber gönderdik; size ayetlerimizi okuyor, sizi temizliyor, kitap ve hikmeti ta'lim ettiriyor ve bilmediklerinizi öğretiyor."** (Bakara, 151)

Öğretmen, peygamberlerin de yaptığı görevi yapan insandır. Tabii ki, aynı hedefi gözetmesi şartıyla. Görevi ulvi, yaptığı iş zordur. Mesela, bir mimar maddeye şekil verirken, öğretmen insana yön vermektedir. Madde, emre hazır beklemektedir. Ya insan öyle mi? Dünyanın en girift varlığı... Alexis Carrel'in ifadesiyle **"İnsan Bu Meçhul"**. Akı, ruhu, duyguları, sevdikleri, tepkileri, hissettikleri ile insanı çözmek özel bir

ihhtisas alanıdır. Bu alanda başarılı olabilmek için yapılan işin önem ve sorumluluğunu idrak ederek görevin hakkını vermeye çalışmak şarttır. Bu da inançlı, idealist, mesleğini seven, fedakar ve insanlık sevgisiyle dopdolu olan öğretmenlerin yapacağı bir iştir.

Öğretmenlik Sabır İster

Öğretmenin ham maddesi insandır. Bir örgücünün dantelasını büyük bir sabırla ilmek ilmek işlediği gibi; öğretmen de muhatabı olan insanı aynı sabır ve fedakarlıkla öğretir, eğitir ve yetiştirir. Malzemesi insan olan öğretmen azimli, sabırlı ve hoşgörülü olmak zorundadır. Öğretmenlik, maddi ve manevi sorumluluk ve fedakarlık ister. Büyük emek ve mesai harcayarak insanı yetiştirmek ve onu hayırlı ve iyi insan olarak topluma kazandırmak hiç de kolay bir sanat değildir. Hatta, ücretle yapılan bir işin karşılığını verebilme gayretinin üstünde bir olaydır. Bu engel, ancak mesleğe olan sevgi ve düşkünlük ile aşılabılır. Öğretmen ve öğrenci arasındaki en güçlü eğitim ilişkisi sevgi, saygı ve güven duygusudur. Bu konuda, Muhammed İkbâl'in şu sözü çok anlamlıdır: **"İnsanın makamı semadan yüksektir. Terbiyenin aslı; insana hürmet göstermektir."**

Eğitimin merkezinde **"öğretmen"** vardır. Çünkü öğretmen **"verici unsur"**; öğrenci ise, **"alıcı unsur"**dur. Öğrenci, öğretmenin elinde şekillenir. Öğretmenin olumlu ve olumsuz davranışları öğrenciye yansır. Burada öğretmenin sorumluluğu bir kat daha artmaktadır. Bunun için, öğretmen bilgisini artırmalı, kişiliğini olgunlaştırmalı, muhataplarına öncülük ve rehberlik yapabilecek donanıma sahip olmalıdır. Sabır, irade, düşünce derinliği, konusuna hakimiyet, azim ve fedakarlığıyla öğrencinin güven, sevgi ve saygısını kazanmayı hak etmelidir. Bu konuda Mehmet Akif şöyle der: **"Muallimim diyen olmak gerektir, imanlı, / Edepli, sonra liyakatlı, sonra vicdanlı. / Bu dördü olmadan olmaz, vazife, çünkü, büyük."**

“İnsanın makamı semadan yüksektir. Terbiyenin aslı; insana hürmet göstermektir.”

Öğretmen Hedefini Gözetmeli

Öğretmen, bugünün nesillerini geleceğe hazırlayan insandır. Onun için geçmiş, günümüz ve geleceğin analizini çok iyi yapabilmeli, ufku geniş olmalı ve devamlı hedefini gözetmelidir. Hz. Ali'nin (r.a) şu sözü bu konuda bizlere ışık tutmaktadır: **"Çocuklarınızı geleceğe göre yetiştiriniz. Onlar, bugünün değil, gelecek zamanın insanlarıdır."**

Öğretmenin en önemli özelliklerinden biri de ideal sahibi olması ve mesleğinin itibarını zedeleyecek, kendisinin saygınlığını ortadan kaldıracak hal ve davranışlardan kaçınmasıdır. Ona, insan gibi en şerefli bir varlık emanet edilmiştir. Yükselmesi de, sefaletе düşmesi de onun elindedir. Onun için meslek onur ve sorumluluğunu koruması gerekir. Biz buna **"şuur"** diyoruz. Yani, ne yaptığını anlama ve kavrama gücü. Hedefini gözetmek. Amacından sapmamak. İnsan gibi bir varlığı madden ve manen geliştirip yetiştirmeyi gaye edinmek. Türkiye'deki öğretmen profilinde bu eksiklik ciddi oranda varlığını hissettirmektedir.

Şuur ve hedefini gözetmek konusunu bir örnekle açıklamak isterim: Milli Görüş'ün muhterem lideri rahmetli Prof. Dr. Necmeddin Erbakan 1960'lı yıllarda Almanya'nın bir üniversitesinde araştırma yapıyor. Bir gün bir Alman arkadaşı onu evine davet ediyor. O gün

de evin çocuğunun karne günüdür. Çocuğun anne ve babası karneyi inceliyor ve evlatlarını öpüyor ve onlara teşekkür ediyorlar. Evde tam anlamıyla bir mutluluk rüzgarı esiyor. Bir de misafirleri olan Erbakan Hoca'nın bu karneyi bakmasını istiyorlar. Erbakan Hoca karneyi gördükten sonra şaşıyor ve çocuğun babasına diyor ki: **"Bu karnenin sevinilecek nesi var, dersler hep 'zayıf, orta' şeklinde."** Çocuğun babası diyor ki: **"Sen bir de karnenin sol üst köşesine bak. Orada, 'Hedefini gözetmesi: Pekiyi' yazıyor. Biz Almanlar her şeyden önce buna önem veririz. Hedefi doğru olmadıktan sonra diğer bilgilerin ne önemi var?"**

Evet, her öğretmenin böyle bir hedef ve ideali olmalı. Avrupalı hedefini gözetme konusunda hassasiyet gösterirken, bizim bu konuda ihmalkarlık yapmamız doğru olur mu? Hem biz hangi milletin evladıyız? Bunu düşünmeliyiz. Hele bugün. Türkiye ve dünyada öyle ifsat edici olaylarla karşı karşıyayız ki, yavrularımızı ve toplumu bu badirelerden kim selamet sahiline çıkaracak? Elbette öğretmenler, ilim ve irfan sahipleri. Eğer, onlar da bu görevi yapmazlarsa, toplum uçuruma doğru gidiyor demektir.

Öğretmen Toplumu Uyarmalı

Günümüzde Türkiye ve dünya emperyalist ve maddeci zihniyetlerin kısıkcı altındadır. Bu zihniyetlerin ortaya çıkardığı problemleri aynı zihniyetin kuralları içinde kalarak yok edebilmek mümkün değildir. 15 asırdır insanlığa ideal ve yaşanmaya değer bir hayat tarzı sunmaya devam eden İslamiyet gibi bir dinimiz var. Bu son ve yüce dinin prensipleri devreye girmesi gerekmektedir. Yeni nesilleri, düştükleri karamsarlık ve ifsat bataklığından ancak İslamiyet gibi kaynağı Allahü Teala'ya dayanan kamil bir din kurtarabilir. Bu gerçeği yeni nesillere, hatta bütün insanlara ulaştırabilecek olanların başında da öğretmenler, ilim ve irfan sahipleri gelmektedir. Bu irfan ordusu, ferasetiyle dünyada olup bitenleri fark ederek, neslimizi ideal hedeflere yönlendirme görev ve sorumluluğunu taşımaktadır. İşte biz buna **"şuur"** ve **"hedefini gözetme"** diyoruz. Şer güçlerin oyunlarına alet olmamak bu **"şuur uyanıklığı"**na bağlıdır. O zaman insan yaptığı çalışmaların kime yaradığını ayırt edebilir.

İrfan ordusundaki bu **"şuur"**, gelecek nesillerin de sorumluluklarının idrakinde olmasına yol açacak ve Mehmet Akif'in **"Asım"** adlı eserinde ifade ettiği şu yakınma ve üzüntüye sebep olan pişmanlığı bir daha yaşatmayacaktır: **"Bir ışık gösteren olsaydı, tek bir ışık, / Biz o zulmetleri bin parça edip çıkmıştık. / İki üç yüz senedir serpemiyor bizde sebep; / Çünkü biçarenin atisine imanı harab. / Hissi yok, fikri bozuk, azmini desen... mefluç... / Hani ruhunda o haksızlığa isyan, o huruç?"**

Toplum olarak büyük badireler yaşadık. Ciddi sıkıntıların içinden geçtik. Sosyal çalkantılarla karşı karşıya kaldık. Problemlerimiz bitmek bilmiyor. Bu problemleri, ancak **"yeni bir nesil inşası"** için seferber olacak **"şuurlu öğretmenler"** aracılığıyla bertaraf edebiliriz.

Bu ulvi görevi üstlenen ve hedefini unutmayan irfan ordusuna selam olsun!

$$E=mc^2$$

GÜVEN DUYGUSU

Yunus **YEGİN** / Psikolojik Danışman

Bir insanın başarabildiğini ya da başarılı olabileceğini başkasından duyması veya hissetmesi psiko sosyal, kültürel, ahlak ve akademik gelişim açısından oldukça önemlidir. Her insanın başarılı olduğu veya başarılı olabileceği bir alanı vardır. Kişi bu alanda kendi potansiyeline paralel gelişmelerle kendisini çok yönlü geliştirebilir. Birçoğumuzun yaptığı işler birbirine benzemekle birlikte, aslında hiç birimiz birbirimizin aynısı değilizdir. Bütün insanlar birbirinden farklı yaratılmışlardır. Dolayısıyla başarı ya da başarısızlıkların veya beceri kapasitelerinin de farklılaşması tabii bir sonuçtur.

Bütün eğitim öğretim programlarının, eğitim öğretim durumlarının ve kurumlarının özündeki amacı bireylerde davranış değişikliği sağlayabilmektir. Bu davranış değişikliğinin de önü açılacaktır. Davranış değişikliği kazanmak ve kazandırmak belki de dünyanın en zor işlerinden birisidir.

Davranış değişikliği sağlamanın çeşitli yöntemleri vardır. Bunlardan bazıları;

- 1.Şartsız kabul,
- 2.Onay ve destek,
- 3.Olumlu model olma,
- 4.Kişiliği değil davranışı değerlendirme,
- 5.Pozitif alanları değerlendirme,
- 6.Plan ve program yapma ve uygulama,
- 7.Sağlıklı ve güvenli iletişim ortamları oluşturma,
- 8.Tutarlı davranış sergileyebilme...v.b olarak sayılabilir.

Kendisini güven içerisinde hissetmeyen bireyin çevresiyle etkin ve açık iletişim kurması çok zordur. İnsanların duygu ve düşüncelerini diğer insanlarla paylaşıp, etkileşim içerisinde olmaları, sağlıklı güven ortamının oluşturulmasına büyük oranda

bağlıdır. Gelişim bir bütündür. Bir alandaki gelişim diğer alanları etkileyebilir. Mesela etkin bir dil gelişimi hem psiko-sosyal gelişimi hem de zihinsel gelişimi pozitif yönde etkileyecektir. Bu yüzden özellikle çocukların ve gençlerin sadece akademik düzeylerine (okul başarılarına) bakarak başarılı ya da başarısız değerlendirmesi yapmak gerçekçi bir yaklaşım değildir. Herkes çocuğunun veya öğrencisinin başarılı bir birey olarak yetişmesini, yani hem akademik alanda hem de sosyal ve kültürel alanda kendisinden beklenen performansı göstermesini bekleyebilir. Ancak bu tek başına başarıya ulaşabilmek için yeterli olmayabilir. Bireyi başarıya götürecek olan etkenlerin başında iyi bir planlamayla birlikte işbirliğine dayalı etkin bir organizasyon şuru gelmektedir. Bu organizasyon ilgili bireyin yakın ve etkin çevresini içine alacak şekilde yapılandırılması gerekir. Bu süreçte özellikle anne baba ve öğretmenlerin organizasyona aktif katılımı beklenmektedir. Aktif katılımdan murad edilen olumlu model olabilmek ve şartsız kabul ve onaydır. Eğer karşımızdaki bireye bir tutum ve davranışı öneriyorsak, o tutum ve davranışı kendi yaşantımızda uyguluyor olmamız beklenir. Aksi halde bunu sadece öneri ile sınırlandırırsak inandırıcı olmaktan uzak olabiliriz. Allahu Teala Kur'anı Kerim'de **"Niçin yapmadıklarınızı söylersiniz"** (Saf suresi 1-3) buyurarak bu konuda eğitimin önemli bir hususunu emretmektedir.

Olumlu davranışı kazandırmanın ya da kalıcı hale gelmesini sağlamanın çok önemli yollarından birisi de onaylayarak pekiştirmektir. Pekiştirilen tutum ve davranış kalıcı hale gelebilir, aynı zamanda da bu olumlu kazanım başka alanlara da genellenebilir. Özellikle çocuklar ve ergenler her türlü duygu ve düşüncesini biz yetişkinlerle (anne, baba, öğretmen) açık olarak paylaşabilmelidir. Kişiler arası ilişkilerin sağlıklı sürdürülebilmesi iletişim kanallarının etkin olmasına bağlıdır. İletişim ve etkileşim ortamlarının sağlıklı oluşturulabilmesi de çok büyük oranda güven

ortamının sağlanmış olmasına bağlıdır. Güvenli ortam demek bireyin kendisini herhangi bir sınırlama koymadan (dışlanma, aşağılanma, sorgulanma, rencide edilme, yok sayılma, azarlanma, küçük düşürülme, reddedilme gibi) rahat bir şekilde ifade edebildiği ortam demektir. Yetişkinler herhangi bir önyargıya meydan vermeden bu süreçte aktif katkı sağlamalıdır. Bir çocuğun ya da gencin bir yetişkinden duyabileceği en güzel cümleler, sana güveniyorum, başarabilirsin, sana yardım etmeye hazırım, yaptığını çok beğendim, benim (bizim) için çok önemlisin gibi cümlelerdir. Bu güveni kendisinde gören ve çevresinin kendisine güvendiğini hisseden bireyin başarıyı yakalaması zor olmayacaktır.

Çocukların ve gençlerin adeta hiçbir olumlu tarafı yokmuş gibi sadece negatif yanlarını ön plana çıkararak bunları sorgulama aracı olarak kullanıyoruz. Oysa her bir bireyin başarılı olduğu ve kendisini hissettiği yanları vardır. Bu pozitif alanlar ortaya çıkartılarak (tespit edilerek) pekiştirilmesi gerekir. Bu tutum karşılıklı güven duygusunun pekiştirilmesine büyük katkı sağlayacaktır.

CENNET | MÜSLÜMAN OLARAK ÖLMİYİ BAŞARANLARIN YURDUDUR.

Peygamberimiz (s.a.v.) şöyle buyurdu:

“Yüce Allah: “Âhiret nimetleri olarak salih kullarım için, hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın duymadığı hiçbir kalbe doğmayan birtakım nimetler hazırladım.” buyurur.” (Buhari ve Müslim)

“Cennetlikler cennette yerler içerler, ama ne büyük abdest bozarlar, ne küçük abdest bozarlar ne de sümkürürler. Onların yedikleri, geçirme ve misk kokusu gibi bir terle çıkar. Onlara tıpkı nefes alıp vermeleri ilham edildiği gibi tesbih ve tekbir getirmeleri ilham edilir.” (Müslim)

“Cennete girecek olan ilk topluluğun şekilleri mehtaplı gecedeki Ay gibi olacaklar. Onlardan sonra girecek olanlar ise gökteki en parlak yıldız gibi olacaklar. Ne küçük abdest bozarlar, ne büyük abdest bozarlar, ne tükürürler ne de sümkürürler. Onların tarakları altından, terleri misk, buhurdanlıklarındaki tütsüleri ödağacı, eşleri de ceylân gözlü hurilerdir. Bu kimselerin yaratılışları da / bedenleri de, babaları Âdem’in şeklinde, yükseklikte altmış arşın olacaklar.”

“Onların Cennetteki kullandıkları eşyaları altındandır, terleri misktir. Her birinin güzellik ve letafetten âdeta baldırlarının iliği görülebilen iki hanımı vardır. Cennettekilerin aralarında anlaşmazlık ve düşmanlık bulunmaz, bir tek kalp/duygu ve his üzeredirler. Sabah-akşam Allah’ı tesbih ederler.” (Buhari ve Müslim)

“Musa peygamber, cennetliklerin makamı en düşük olanı kimdir, diye Rabbinden sordu. O da şöyle buyurdu: “Bu, cennetlikler Cennet’e girdikten sonra Cennet’e gelen bir kimsedir. Kendisine: “Haydi Cennete gir” denilir, o da: “Ey Rabbim, nasıl gireyim? Herkes yerine yerleşmiş,

alacağını almış” der. Allah: “Sana, dünya krallarından bir kralın hâkim olduğu şeyler kadar verilse razı olur musun?” buyurur. O da: “Evet razı olurum Ey Rabbim” der. Allah: “Bu kadarla birlikte, ayrıca bir o kadar daha, yine bir o kadar daha, yine bir o kadar daha, yine bir o kadar daha senindir” buyurur. Artık bu kimse beşincide: “Tamam razı oldum Ey Rabbim” der. Allah da: “Bunun on katı daha senindir, hatta canın ne istedi, gözün neyi beğendiyse senidir.” buyurur. O da: “Razı oldum, Ey Rabbim” der.”

Musa (a.s) bu sefer: “Ey Rabbim, cennetliklerin makamı en yüksek olanı kimdir?” dedi. Allah şöyle buyurdu: “Onlar istediğim kimselerdir, onlara ikram edilecekleri bizzat kendim hazırladım ve ikramlarının üzerine kapatıp mühürledim. Artık onu şu ana kadar ne bir göz gördü, ne bir kulak duydu, ne de bir kimsenin kalbine doğdu” (Müslim)

“Mümin için cennette içi oyulmuş tek bir inciden bir çadır vardır ki bu çadırın uzunluğu göğe doğru altmış mildir. Bu çadırın içerisinde mümin için eşler vardır. Mümin bu eşleri dolaşır, bu eşler birbirlerini görmezler.” (Buhari ve Müslim)

Peygamberimiz (s.a.v.): “Şüphesiz cennetlikler, Cennet’teki yüksek köşktekileri kendileri ile aralarındaki yükseklikten dolayı, doğudan veya batıdan ufukta duran parlak yıldızı seyrettiğiniz gibi seyredeceklerdir” buyurdu. Oradakiler: “Ey Allah’ın Rasulü, buralar artık Peygamberlerin mevkileridir. Onlardan başkası buna erişemez.” dediler. O da: “Hayır öyle değil, canım elinde olan Allah’a yemin olsun ki burada oturanlar, Allah’a inanmış peygamberleri tasdik edip doğrulamış birtakım kimselerdir.” buyurdu. (Buhari ve Müslim)

DERİN DÜŞÜNCE

Durmuş KOÇ / Eğitimci-Şair-Yazar

Düşünmek insanı diğer varlıklardan farklı kılan çok önemli özelliktir. Düşünen, aklını kullanan bir insan hayat yolculuğunda karşılaşacağı zorlukları, engelleri bir bir aşarak emin adımlarla hedefe doğru ilerler. Derin düşünce zihni süsler, duyguyu zenginleştirir, sevgiyi pekiştirir, bilgi dağarcığını coşturur, cehalet karanlıklarını siler, gaflet perdelerini kaldırır, ilim kandillerini tutuşturur, sır perdelerini aralar.

Derin düşünen insan kök salan çınar gibi, yerinde duran dağ gibi, akıp hiç kurumayan pınar gibi, çağlayıp duran kolayca bulunamayan coşkun bir derya gibidir. Böyle bir insanın her bakışı bir alem, her sözü ibretli bir kelam, her haykırışı dağları delen gür bir ses, her tefekkürü inci deryası, her duyusu hak sevdası, her işi güzel ve hak rızası ve her davranışı örnek bir numunedir. Derin düşünen insan duygu ve düşüncelerini ateşleyerek kötülüğe prim vermeden azimle şaha kalkarak iyilikte devrim yapan önder ve örnek insandır. Çünkü iyi olan bir düşünce insan hayatını çok büyük etkiler. İnsana güçlüklerle mücadele edecek bir azim, zorluklara dayanabilecek bir irade, iyilikle kötülüğü ayırt edecek bir başarı kazandırır.

İyi düşünce duyguları filizlendirir, heyecan ve coşkuyu artırır, acıdan zevk ve mutluluk çıkarır, umutsuzluğu kökünden kazır, yenilgiyi kesin zafere dönüştürür. Derin ve olumlu düşünce tefekkür aynasını parlatır, her işin şuuruna vararak doğru karar vermeyi sağlar.

İnsan tefekkürü ede ede inceden inceye düşündüğü zaman koşuşan bulutlarda, esen yellerde, akan sellerde, yeşeren ağaçlarda, açan çiçeklerde, çakan şimşeklerde derin hikmetleri ve derin ibretleri görür. Kendisini, kainatını düşünce eleğinden geçiren, eşyaya ibret ve hikmet gözüyle bakan insan da kendini bilir, rabbini bilir, gerçekleri görür, iyiyi kötüyü birbirinden ayırır. Halden, dilden, gönülden anlar. Adaletsiz, şefkatsiz, ilgisiz, dengesiz, acımasız, merhametsiz, katı yürekli, vurdum duymaz olamaz.

Hatem-i Esam diyor ki:

“ İbretle bakmaktan ilim, Allah’ı anmaktan sevgi, tefekkürden ise korku artar.”

Kuran-ı kerimde çok sayıda ayetler bizi derin düşünmeye davet eder. Bunlardan bir tanesinde mevlamız:

“Şüphesiz göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelişinde, insanlara fayda veren şeylerle yüklü olarak denizde, yüzüp giden gemilerde; Allah’ın buyruğuna bağlı hazır bekleyen bulutları yönlendirmesinde, düşünen bir toplum için nice ibretler ve hikmetler vardır.”(Bakara 164.)

İnsanoğlu akleden, düşünen, hisseden bir varlık olduğu için bütün eylemlerinden sorumlu olarak yaratılmıştır. Bu nedenle gönlümüz paslı, gözümüz puslu olmamalıdır. Gönlü paslı, gözü puslu, zihinleri bulanık insanlar baksalar da gerçekleri göremezler, hakikati bilemezler. Bizler daima güzel bakmalı, güzel görmeli, güzel düşünmeli ve her işimizi güzel yapmalıyız. Böylelikle sözlerimiz letafetli, işimiz dengeli ve isabetli, zamanımız bereketli, bakışlarımız da ibretli olur. Derin düşünceli bir insan sadakat rüzgarıyla daima esen, berrak ve temiz fikirleriyle ırmak gibi akan, ruhen ve bedenen dipdiri şuurlu olarak yaşayan bir insandır. Çürük tohumla sağlam tohum, sağlam meyve ile çürük meyve bir olmadığı gibi iyi düşünce ve kötü düşünce de bir değildir. İnsana yön veren, hayatı hayat eden, anlamlandıran, huzur ve mutluluğun kapılarını aralayan hoş ve derin düşüncelerdir. Yanlış düşünce; duygu, düşünce ve fikirleri bozar, köreltir. İnsanı uçurumun eşiğine getirir.

Hız. Mevlana bu konuyu ne güzel dile getirmiştir:

“Ey kardeş, sen fikirden ibaretsin, senin insanlığın ancak tefekkür (düşünce) ile. Üst tarafın kemik ve sinirdir ki, onlar hayvanlarda da vardır. Eğer düşündüğün gül ise, sen bir gül bahçesisin.”

Yok, diken düşünüyorsa, külhan kütüğü(ocakta yanan kütük)sün. Yerde şeker kamışı da vardır, adı kamış olan da. Her yerin nebatı oranın münbit (verimi bol) yahut çorak olduğuna tercüman olur. Fikir kalp arazisinin nebatıdır. Şu halde o fikirler kalbin esrarını (sırlarını) gösterir. Mana kapısını çalarsan, sana

o kapıyı açarlar. Tefekkür kanadını aç ve uçmaya çalış ki, seni şahbaz (kahraman) etsinler.

Fikrin donmuş ise, git de zikrullahda bulun. Zikir fikri harekete geçirir. Zikri, bu donmuş fikrin güneşi yap. Allah’ım, senin firakından (ayrılığından) daha acı bir şey yoktur. Sana ilticadan (yakarış) gayri hareket, beyhude (boşuna) dönüp dolaşmak ve kördüğüm olmaktan başka bir şey değildir.”

Ben de diyorum ki;

Daima beni arkasından sürüklüyor derin derin düşlerim. Düşlerim beni düşler ben de düşlerimi düşlerim. Çılgınlık, feryatlar kulaklarımı tırmalarken, kalbime hançer gibi saplanırken ben nasıl sevinmeyi, eğlenmeyi mutluluğu düşlerim?

Sözlerimi Üstat Necip Fazıl’ın şu veciz mısralarıyla bitirmek istiyorum:

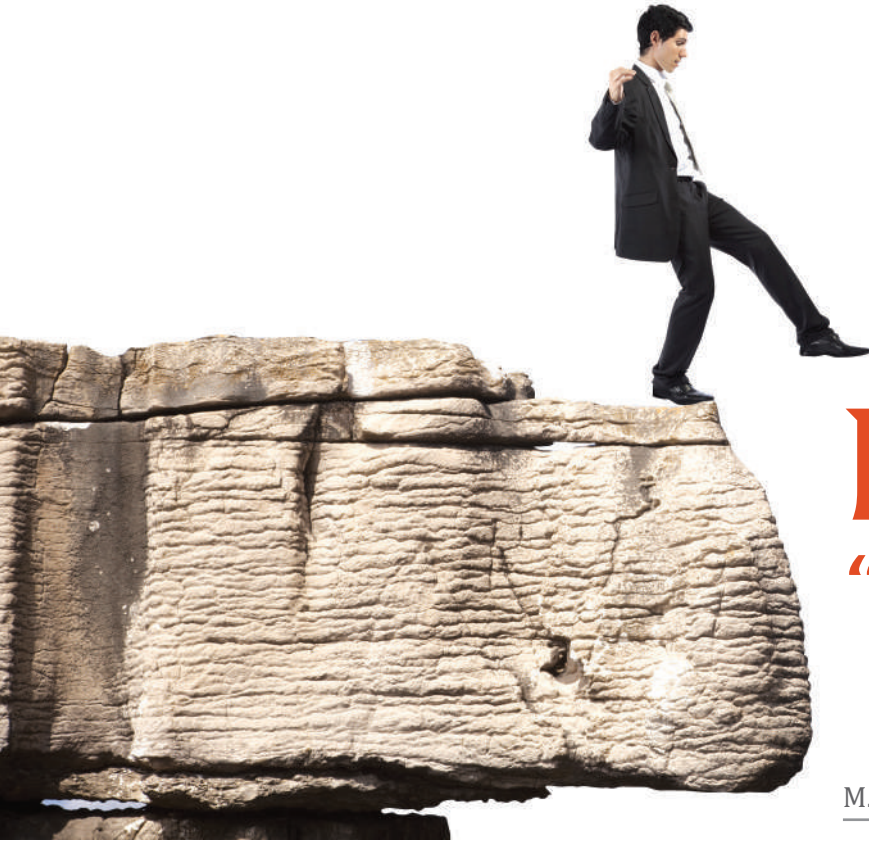
“İstikbale bak akış var; yol gider, yolcu gider,

Bir ideal uğruna kafa gider, kol gider,

İnsan ancak tefekkür eyledikçe insandır,

Yoksa ru-yi zemine (dünyaya) odun gelir, dal gider.”

MEB’de “Yeni Yapılanma” Dönemi

M. Sadık ARSLAN / Eğitimci

14 Eylül 2011 tarihinde yürürlüğe giren 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Millî Eğitim Bakanlığının yönetim yapısında pek çok değişiklik yapıldı ve bakanlık yeniden yapılandırıldı. Esasen yapılandırma çalışmalarının temeli Millî Eğitim Bakanı Ömer Dinçer’in Başbakanlık müsteşarlığı zamanında, “Kamu Yönetimi Reform Tasarısı” ile atılmıştı. Bu tasarı doğrultusunda bakanlıklar kendi çalışmalarını başlattılar. Hüseyin Çelik ve Nimet Çubukçu zamanında çalışmalar devam etti. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında yaptıkları birçok köklü değişiklikten sonra Ömer Dinçer ile M. Emin Zararsız’ın yolları bu defa Millî Eğitim Bakanlığında kesişince yeniden yapılandırma çalışmaları hızlandırıldı ve nihayet bitirildi.

Yeniden yapılanmayla, bakanlığın ve hizmet birimlerinin görev, yetki ve sorumlulukları yeniden düzenlenerek, 32 olan hizmet birimi sayısı, birbirine yakın görev icra edenlerin birleştirilmesi ile 17’ye düşürüldü. KHK’nın geçici maddesine göre, şube müdürü ve il millî eğitim müdürleri dâhil olmak üzere tüm üst düzey personelin görevleri sona erdi.

Ömer Dinçer yeniden yapılanmanın gerekçesini şöyle açıklıyordu: “Bakanlıkta çok aşırı merkezileşmeden kaynaklanan, kararların geciktiği, sürecin uzadığı ve çok fazla büyük olmaktan kaynaklanan sorunlar var. Bakanlıkta aşağı yukarı var olan temel hizmet birimleri çok fazla, büyüklük ve hantallık da buradan geliyor. Bakanlık ARGE ve yenilik yapma konusunda yetersiz kalıyor. Çok mekanik bir hiyerarşik yapıya sahip olan bakanlığın dışarıdaki değişimlerin farkında, ancak ona uyum sağlama konusunda yetersiz. Hayat boyu öğrenme ve Avrupa Birliği eğitim süreçlerine uyum konusunda da sıkıntılar var. Fonksiyonların farklılaşması ve hantallığın oluşması sebebiyle biz bunlarda değişiklik yapmayı düşündük.”

Bu gerekçelere itiraz etmek gerçekten zor. Bugünlerde konuştuğumuz kimi bürokratlar da bu gerekçelere hak vererek kendileri görevden alınsa ve atanamasa da yapılanmanın şart olduğunu, geç bile kalındığını söylüyorlar. Değişim tepeden tırnağa teşkilat şemasını değiştirdi. En köklü değişim ise mesleki ve teknik eğitim ile ilgili genel müdürlüklerde yaşandı. Düşünün ki bakan olarak mesleki ve teknik eğitimle ilgili bir rapor istiyorsunuz.

Erkek Teknik Öğretim, Kız Teknik Öğretim, Ticaret ve Turizm Öğretimi ve Din Öğretimi Genel Müdürlüklerinden ayrı ayrı rapor alıp birleştirmek durumunda kalıyorsunuz. Plan proje yapıp politikalar geliştirmek bir tarafa iletişim ve koordinasyonu sağlamak bile üstün maharet gerektiriyor. Din Öğretimi Genel Müdürlüğü AB süreçleri, zorunlu/seçmeli din dersi/din kültürü ve ahlak bilgisi dersi, alevi açılımı gibi hassasiyetler nedeniyle dışarıda bırakılırken diğer ilgili genel müdürlükler Mesleki ve Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü adıyla tek çatı altında toplandı. Değişerek, dönüşerek ya da birleşerek oluşan diğer yeni genel müdürlükler ise şöyle:

1. Okul Öncesi ve İlköğretim Genel Müdürlükleri birleşerek Temel Eğitim Genel Müdürlüğü.
2. Mesleki ve Teknik Genel Müdürlükler, Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı, birleşerek Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü. Öğretmen Liseleri buraya bağlandı.
3. Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü, Çıraklık, Mesleki ve Teknik Eğitimi Geliştirme ve Yaygınlaştırma Dairesi Başkanlığı birleşerek Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü. Açık İlköğretim, Açık Öğretim Lisesi, Mesleki Açık Öğretim Lisesi, Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu da buraya bağlandı.
4. Hizmetiçi Eğitim Dairesi Başkanlığı ve EARGED’in bir kısmı birleşerek Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü;
5. Yurt Dışı ve Dış İlişkiler Genel Müdürlükleri birleşerek Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü;
6. İşletmeler Dairesi Başkanlığı, Eğitim Araçları, Yayınlar Dairesi, Sivil Savunma hizmetleri ve İdari-Mali İşler Dairesi Başkanlıkları birleşerek Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü;

7. Öğretmene Hizmet ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı, Yatırımlar ve Tesisler Dairesi Başkanlığı birleşerek İnşaat ve Emlak Grup Başkanlığı;

8. Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, Ortaöğrenim Burs ve Yurtlar Dairesi Başkanlığı ve Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğü birleşerek Ortaöğretim Genel Müdürlüğü;

9. EARGED’in diğer kısmı ve Eğitek birleşerek Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü;

10. Personel Genel Müdürlüğü yerine İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü;

11. Eğitek bünyesindeki Bilişim Dairesi yerine Bilgi İşlem Grup Başkanlığı;

12. Okuliçi Beden Eğitimi, Spor ve İzcilik Dairesi Başkanlığı yerine ayrı ayrı Genel Müdürlükler oluşturulmuştur.

*Müsteşar yardımcılarının sayısı 7’den 5’e indirilmiştir.

*Talim ve Terbiye Kurul üye sayısı 15’den 10’a düşürülmüş; Talim ve Terbiye Kurulu Üyeliği, sürekli kadro olmaktan çıkartılıp 4 yıl süreli bir görev haline getirilmiş, görev süresi de en fazla 7 yıl (3 defa 1’er yıl uzatma) olması ön görülmüştür.

*Klasik denetimden, modern denetime geçiş için hükümler tesis edilmiş, Teftiş Kurulu Başkanlığının protokoldeki yeri, Bakan hariç 3. sıradan 13.sıraya indirilmiştir.

* İdari ve akademik personel olmak üzere iki yapının oluşturulması ve bakanlıkta kariyer uzmanlık sistemine geçilmesi, bakanlığa verilen 450 uzman yardımcılığı kadrosu için zaman içerisinde alım yapılması kararlaştırılmıştır.

* Bakanlık üst düzey yöneticileri ile uzmanlar için kadro karşılığı sözleşme öngörülmüştür.

MEB’de “Yeni Yapılanma” Dönemi

* Bakanlıkta öğretmenlerin dışında idari personelin, memur ve yönetici kadronun aldığı ek ders ücreti yerine benzer tutarda ek ödeme alması sağlanmıştır.

Bakanlıkta yeni yapılanmada kaldırılan şube müdürlüğü, daire başkanlığı, genel müdür yardımcılığı yerine gurup başkanlıkları kuruldu. Az sayıda şube müdürlüğü devam etse de asıl olan gurup başkanlıkları olacak. Buna göre bakanlıkta hiyerarşik yapı 1 bakan, 1 müsteşar, 5 müsteşar yardımcısı, 17 genel müdür ve 80 gurup başkanı şeklinde oldu. Alınacak 450 uzmanla birlikte memur, işçi ve öğretmenler de çalışmaya devam edecek. Öğretmenlerin merkez teşkilatında çalışmalarına son verileceği veya çok az sayıda öğretmenle yola devam edileceği dillendiriliyor ki bunun doğruluk derecesini de zaman gösterecek. Rivayetler doğru çıkarsa merkez teşkilatında yürütülen çok sayıda plan, proje, inceleme-değerlendirme program, yapım-yönetim ve başka nitelikli işlerin memurlar ve sınırlı sayıda uzman eliyle nasıl görüleceği bir büyük soru olarak karşımıza çıkıyor.

Son dönemde okul müdürleri ve müdür yardımcıları rotasyonla yer değiştirdiler. İl ve ilçe millî eğitim müdürlüklerindeki vekâlet ve görevlendirmelere de belli şartlar dışında son verildi. Şimdi de öğretmenlere rotasyon gelmesi gündemde. Eğitim bölgesinde mi?, il içinde mi?, iller arasında mı? olacağı belli değil. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yapılacak köklü değişikliklerle tüm memurlara ülke genelinde rotasyon uygulaması da bizzat Çalışma Bakanı tarafından ifade edildi. Sonuçlarını hep birlikte göreceğiz. Ancak birçok öğretmenin öncelikli meselesi özür gurubu tayinlerin sömestr tatilinde yapılmayarak eğitim öğretim yılı sonuna bırakılmış olması. Çok sayıda öğretmen özür gurubuna sebep hallerine 5 ay daha

sabretmek zorunda. Ne diyelim Allah sabır versin.

Görüldüğü gibi Millî Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatı yapısı birçok kamu kuruluşunda olduğu gibi tepeden tırnağa değiştirildi. Taşra teşkilatları da idareci rotasyonlarıyla hareketli aylar yaşadı. Yeni yapılan Müdür ve Müdür Yardımcılığı Sınavı sonucuna göre atanma takvimi işlediğinde yine hareketli ve heyecan verici günler yaşanacak. Önemli olan bütün bu değişikliklerden eğitimin, sınıf ve ders ortamının nasıl etkileneceği. Yapılanlar şuurlu nesiller yetişmesine ve eğitime olumlu katkı yaptığı sürece bu değişimi hayırla hatırlayacağız ve arkasında olacağız; aksi durumda eleştiri hakkımızı kullanacağız ve muhalefet edeceğiz. Aslanan öğrencilerimizin kalbine ne koyacağız? Herhalde bunu düşünen şuurlu birileri vardır. Bizler yapılan yeniliklerin takipçisi olup iyi olanları desteklerken yanlış olanları yetkililere hatırlatacağız. Hayırda motor şerde fren olmaya devam edeceğiz.

MİLLÎ EĞİTİM MÜMKÜN AMA...

Mustafa **AYDIN**

Eğitimci

Milli eğitim adı gibi milli olmalıdır. Gayesi ıslah olmayan eğitim milli olamaz.

Eğitimde en önemli öncelik nasıl bir insan tipinin yetiştirileceği karardır. Bu karar sağlıklı bir şekilde verilmeden yapılacak çalışmalar asla sonuç vermeyecektir. Yetiştireceğimiz insan milli, manevi değerlerle mücehhez faziletli bir insan mı yoksa seküler, dünyacı, materyalist bir insan mı olacak? Eğitimde asıl önemli olan insanın kalbine ne koyduğumuzdur.

Batı hayranı materyalist bir insan yetiştirmekten vazgeçip maneviyatçı salih insanlar yetiştirmeye karar verildikten sonra, meselenin büyük kısmı halledilmiş sayılır. En büyük kahramanlık bu kararı verip arkasında durabilmektir. Necip kahraman milletimiz bunu biz eğitimcilerden acilen beklemektedir.

Bunun gerçekleşmesi için ilk olarak 1939 yılında yayınlanan John DEWEY raporu ve bu rapora bağlı olarak kurulmuş ve kurdurulmuş yapılar ortadan kaldırılmalı, bu yapılarıdaki yabancı uzmanlar derhal gönderilmelidir. Bu

proje çerçevesinde ABD de “intensivecours” eğitilmiş üst düzey yöneticilerden MEB temizlenmelidir. Ayrıca, ICA daha sonra AID adında Ankara’ya yerleşmiş bulunan Amerikan Yardım Örgütlerinin uzantısı Uzmanlar da MEB’ den uzaklaştırılmalıdır. Bu çerçevede 26 Şubat 1946 Kahire Anlaşması ile 27 Aralık 1949 yılında oluşturulan “ Birleşik Devletler Eğitim Komisyonu” ortadan kaldırılmalı ve buna bağlı olarak oluşturulan “fulbright” komisyonu

acilen dağıtılmalı, sağlanan bursların dağıtımı yeniden düzenlenmelidir.

Yukarıda ifade edilen öncelikli meselelerle ilgili nazik bilgilerden sonra;

Müfredat yeniden ele alınmalı, sadece adı değil, içeriği de millî olmalıdır. Tarihsel birikimimizi günümüze taşınmalıdır. Ali KÜŞÇÜ müfredatı, Kadızade, Katip Çelebi, Ahmet Cevdet Paşa ve diğer değerli eğitimcilerimizin hazineleri incelenmelidir.

Batı tarzı eğitim modeli ülkemizde ve tüm dünyada çoğunlukla uygulanmaktadır. Bu anlamda, Freud, A. Comte, Darwin, E. Durkheim, Bacon, Mendel, Piaget, Harvard Gardner, Bloom gibi sözde ilim adamı ve eğitim öncüleriymiş gibi insanımıza sunulan modellerin gerçek halleri ile yaşadığı toplumların halleri ve gidişatları önümüzdedir.

Sanayide uluslararası kopyalama merkezi olarak ifade edilen Çin örneği nasıl

yadırganırken, batılı eğitim dünyası eğitimde tek tip insan kopyalaya devam eden sistemle “klondolly” yetiştirmeye devam edecek mi, asıl soru budur. Ve biz eğitimciler bu kopyalama merkezinin birer taklitçi ve kopyacı öğretmenleri olmaya devam edecek miyiz?

Yoksa aslımıza, köklerimize dönüp, günümüzün Sinan’larını, Fatih’lerini, ibn-i Sina’larını Ali Kuşçu’larını yetiştirecek bir eğitim anlayışını vakit kaybetmeden uygulamaya mı koyacağız?

Batı eğitimi milletimizin kimliğine, tarihi birikimine, inanç ve değerlerine uygun değildir. Bu tespit ile doğu eğitim sistemi “Asya tipi eğitim” bir modeli de asla tasvip ve tavsiye etmiyoruz. İfade etmeye çalıştığımız husus özetle, her milletin birikimi; fiziği, kimyası, inançları, kültürü ve değerleri farklıdır. Bunca farklılığı elbette ki farklı “Millî “ bir eğitim modeli ile yaşatabilir. Aksi halde kendi kendini asimile eden bir yapıyla yok olur, uşak olur. Zira toprak ayağımızın altından kayıp gidiyor. Yaşadığımız yer Anadoludur: Milletler, Medeniyetler Mezarlığı...

Gelin bir özeleştirme yapıp kendimizi iç gözlerimizle bir görelim, ne dersiniz?

NİZAMİYE MEDRESELERİ

İbrahim Halil ER / Eğitimi - Yazar

Nizamiye Medresesi ilk kez 1067 yılında Büyük Selçuklu Sultanı Alparslan zamanında, vezir Nizamülmülk tarafından Bağdat'a açıldı. Medrese 1064 yılında inşaatına başlanmış olup 100 bin dinar harcanıp 1066

yılında iki yılda bitirilmiştir. Bugünkü Bağdat'ın doğusunda şimdiki gümrük çarşısı civarında kurulmuş olup, Dicle Nehri kıyısındadır. Medreseden günümüze harabeleri kalmıştır.

Medrese açıldığında buranın ilk rektörü Ebu İshak Şirazi tayin edilmiştir. Ama Ebu İshak, medresenin arazisinin haksız yoldan alındığını bu nedenle böyle zulümle kurulmuş olan bir yerde ders vermeyeceğini belirterek görevi kabul etmemiş, bunun üzerine arsa ile ilgili sorun çözülünce (20 gün kadar sürmüştür) görevi kabul etmiştir. Bu 20 günlük süreçte medresenin başına Ebu Nasır es-Sebbuğ getirilmiştir.

Nizamiye Medresesi örneği daha sonra tüm İslam ülkelerine yayıldı. Önemlileri şunlardır: Nişabur, İsfahan, Belh, Herat, Merv, Musul ve Basra'dır. Ardından Anadolu Selçukluları döneminde Anadolu'da da medreseler kurulmuş olup, Osmanlı Devletine örnek teşkil etmiştir.

Nizamiye Medreselerinin kurulmasını sağlayan temel olay, şii Fatimi devletinin Şiilik propagandalarına karşı Sünni inancı

savunma ihtiyacıdır. Özellikle şii Fatimilerin Şiiliği yaymak için kurmuş oldukları Ezher medresesine karşı, Sünni inancı ilmiye temellerle öğretme ihtiyacı doğmuştur. Selçuklular; Şii ve Batını düşüncelerine karşı ancak bu düşüncelerin yanlışlığını gösteren karşı düşünceyle baş edebileceklerini gördüler. Şii ve batını propagandacılar Yunan felsefesi ve sağlam mantık eğitimi aldıklarından tartışmalarda Sünnilere karşı üstünlük sağlıyorlardı. Bunun için de bağımsız ilmi çalışmalar yapan kurumlara ihtiyaç duydular. Bu ihtiyaç sonucu Nizamiye Medreseleri doğdu. Medreselerin doğuşunun hikayesi de şöyle anlatılır: Kazvinî'ye göre bir gün Alparslan, Nizam'ül-mülk ile Nişabur'da, caminin kapısında üstü başı perişan gençleri görünce, bunların kim olduklarını ve niçin bu durumda bulunduklarını sormuş. Vezir de ona "Bunlar, dünya zevki bulunmayan ilim tâlibleridir" cevabını vermiş. Bunun üzerine sultan, bunlara bir yurt inşa edilmesini ve maaş bağlanmasını emretmiştir.

Nizamiye Medresesi ile birlikte ilk kez eğitim devlet kontrolüne ve desteğine alınmıştır. Bu döneme kadar eğitim özel yerlerde, camilerde, zengin insanları desteği ve alimlerin özel gayretleriyle sürdürülürken, ilk kez devlet de bu işe el atmış bulunmaktadır. Bu medresenin açmış olduğu devlet destekli ilmi çalışmalar geleneği daha sonra tüm İslam dünyasında yayılmış ve büyük ilmi çalışmalar yapılmıştır. Nizamiye Medreseleri ile birlikte Fatimilerin fikir alanındaki saldırıları durdurulduğu gibi, devletin ilim adamlarını maaşa bağlayarak ilim adamlarının kimseye muhtaç olmalarını engellemiş, ayrıca ilim adamlarını devletin yanında tutmuştur. Medreselerin yaygınlık kazanmasının diğer bir nedeni de devletin ihtiyaç duyduğu devlet adamlarını, memurları ve elit bir tabakayı yetiştirme ihtiyacıdır. Bu okullarda yetişen kişilerin özellikle Türkler arasında İslam'ın yerleşmesini sağlaması, halkın ihtiyaç duyduğu dini değerleri öğretme

arzusu da önemlidir. Devlet, ilim öğrenmeye meraklı fakir gençleri de burada eğitmiştir. Okulların kapıları ilim öğrenmek isteyen herkese açıktır.

Nizamiye medreseleri 1400 yıllarına kadar varlığını sürdürmüş olsa bile 1157 yılında Moğolların Bağdat'ı istila etmesinden sonra eski önemini yitirmiştir.

Medresenin Bölümleri

- 1- Yurtlar:** Öğrencilerin kaldığı yerlerdir. İlk kez medreselerin yanında öğrencilerin de kaldıkları yerler yapılmıştır. Bir anlamda yatılı okulların ilk örneği olmuştur.
- 2- Kütüphane:** Her medresenin zengin bir kütüphanesi bulunmuştur. Kütüphanenin kapıları tüm araştırmacılara açık olmuştur.
- 3- Hamam:** İslamın temizliğe verdiği önemi de göstermekte olup, medreselerin yanında modern hamamlarda inşa edilmiştir.

4- İmaret (Yemekhane): Medreseleri yatılı olarak düşünüldüğünden haliyle öğrencilerin ve öğretmenlerin yemek yiyecekleri yerlerde düşünülmüştür.

5- Darüşşifa (Hastane): Medresenin yanında bir de hastane yapılmıştır. Bu hastane de aynı zamanda tıp eğitimi de verilmiştir. Bir anlamda tıp fakültesi özelliğini de göstermektedir.

6- Eğitim Alanları: Eğitim verilen mekanlardır. Eğitim aynı zamanda caminin içindeki çeşitli bölümlerde verildiği gibi mustakil alanlarda da eğitim verilmektedir.

Mimarisi

Mimaride yeni bir anlayış getirmiştir. Camilerin yanında eğitim verilen yerlerde inşa edilerek, İslam dünyasında yapılan camilerin yanında külliyelerin inşa edilmesine ön ayak olmuştur. O döneme kadar eğitim cami içinde verilirken artık eğitim için mustakil yerler

ortaya çıkmıştır. Böylece cami, medrese, imarethane, kütüphane ve yurtlardan oluşan külliye (kampuslar) ortaya çıkmıştır.

Dört eyvanlı avlulu medreselerin öncülerinden olan nizamiye medresesi, talebe hücreleri, kütüphane, hamam, imaret ve hastane ek binalarıyla donatılmıştır. Bunun yanı sıra avlu yerine, büyük bir kubbeyle örtülü merkezi bir mekanın bulunduğu medreseler de ikinci temel medrese tipini oluşturmaktadır.

Medreselerin Yönetimi ve Geçimi

a) Medreselerin gelir kaynakları:

Nizamiye medresesinin tüm masrafı vakıf ve devlet eliyle karşılanmıştır. Ekonomik bağımsızlığını kazanan medreseler özerk bir yapıya sahip olmuşlardır. Ekonomik alanda bağımlı olmadıklarından medreselerde çok geniş bir fikir ve düşünce özgürlüğü ortaya çıkmıştır.

b) Mütevelli Heyeti: Medresenin yönetimini ve özellikle vakıf gelirlerinin takibini yapmaktadır. Medresenin her türlü ihtiyacını bu heyet sağlamaktadır.

c) Burs: Nizamiye Medreselerinin en önemli orijinalliği de eğitimin burslu olmasıdır. Burada okuyan öğrencilere burs verilmektedir. Böylece öğrencilerin sadece eğitime odaklanmaları sağlanmıştır. Devlet, burslar sayesinde fakir kişilerin de eğitim almalarını sağlamış, eğitimde fırsat eşitliğini ortaya koymuş, sıradan bir vatandaş medreselerde eğitim görerek devletin üst kademelerine kadar çıkabilme imkanına sahip olmuştur. Medreselerde eğitim gören insanların etnik kökenlerine bakılmadan eşit bir şekilde imkanlar sunulmaktadır. Bu durum, çeşitli İslam milletlerinin birbirleriyle kaynaşmalarını sağlamıştır.

d) Medrese Yönetimi (Rektörlük):

Medresenin yönetimini bir müderris sağlamaktadır. Müderrisi bugünkü rektör olarak tanımlayabiliriz. Yukarıda da

geçtiği gibi ilk müderris Ebu İshak olup, daha sonra sırasıyla; İmam-ı Gazali, İbni Şeddad, Firuzabadi, Radiyuddin Kazvini'dir. Müderrisler, ilim adamları arasından vezirin atanması ile göreve başlar. Müderrisler, halk ve devlet nazarında büyük bir değere sahiptirler. Bağdat Nizamiye Medresesinin Müderrisi Şafi mezhebinden seçilirlerdi. Müderrisler ölünceye kadar görevde kalırlardı.

e) Öğretmenler: Medreselerin rektörü müderrislerdir. Müderrislerin yardımcıları Muid'dir. Muidler, aynı zamanda öğrencilere rehberlik ve danışmanlık ederlerdi. Ayrıca onların asistanlarına da Danişment denir.

f) Öğrenciler: Medreselerde öğrenci olmanın belli bir yaşı yoktu. Eğitimde belli bir aşamaya gelen her yaşta insan medreseye başlayabilir. Medresede devam etmek için başarılı olma esası vardır. Eğitim hayatında başarısız olan öğrencinin kaydı silinir. Nizamiye medreselerinde 6000 öğrenci okuduğu rivayet edilmektedir.

Eğitim Programı

Nizamiye Medresesi önceleri şafi fıkının esaslarını öğretmekteydi. Fakat zamanla buna Hanefi fıkı da dahil edildi. Medreselerde dini bilimlerin yanında tıp (daha çok şifahanelerde uygulamalı olarak), felsefe, mantık, kelam, riyaziyyat (matematik) ve tarih de öğretilmiştir. Bunun dışında Arap dili ile ilgili ilimler (sarfnahüv ve edebiyat) da verilmiştir.

Nizamiye Medreselerinde verilen eğitim bir yüksek eğitim olup, günümüzdeki fakülteler karşılığında kullanılır. Burada eğitim 4 yıl olup, ders geçme sistemi esas alınmıştır. (Bazı kaynaklar 3 ve bazı kaynaklarda 5 yıl olduğunu söyleseler de hepsi de doğrudur. Çünkü buradaki eğitim esnek olup, başarılı olan öğrencinin daha önce bitirmesine olanak tanımaktadır.) Eğitimde ezber yöntemi ön plana çıkmış olup, her ilimle ilgili temel bir eserin ezberlenmesi ilkesi benimsenmiştir. Fakat bütün bunlar katı

kurallar olmayıp, öğrencinin istidadına ve yeteneğine kalmıştır. Eğitim aşamalarını daha erken de bitirebilir, daha da geç bitirebilir.

Medreselerde ezberin yanı sıra konular tartışılarak öğretilir. Öğrenciler ile hoca arasında karşılıklı tartışmalarla konunun pekişmesi ve öğrencinin araştırmaya itilmesi amaçlanır. Nizamiye Medreselerinden bahseden bir çok kişi eğitimde ders geçme sistemi kabul edildiğini söylese de aslında eğitimde kitap geçme sistemi uygulanmaktadır. Her kitap, bir dersi temsil ettiğinden günümüzde yayın olarak kullanılan ders ve kredi geçme sistemine benzemektedir. Ama burada kitabını iyi öğrenmemiş olan üst kitaba geçmemekte bu durum öğrencilerin temel kaynaklara doğrudan ulaşmalarına yol açmaktadır.

Nizamiye Medreselerinde uygulanan eğitim sistemi tüm medreselerin kabul ettiği eğitim sistemine dönüşmüştür. Nizamiye Medreseleri ile eğitimde ilk kez ortaya çıkan konular kampus, burs, yatılılık ve ders geçme (hatta kitap okuma- yani belli kitapların bitirilmesi) sistemidir. Ayrıca, eğitim hayatını bitiren öğrencilere diploma (icazetname) verilmesi uygulaması da burada ortaya çıkacaktır. Bu anlamda medreseler birer eğitim kampüsü

olmuşlardır. Tüm eğitimin bir arada verildiği kampus geleneği ilk kez bu örnekle ortaya çıkmıştır.

Medreselerde uygulanan eğitim metodu geleneksel İslami eğitim metodu olmuştur. Bir yandan dini ilimler (Fıkıh, hadis, tefsir, kur'an, feraid) diğer yandan sosyal ilimler (tarih, edebiyat, arap dili ve grameri, hukuk, felsefe, mantık) ile fen ilimleri (matematik, tıp, geometri)'dir.

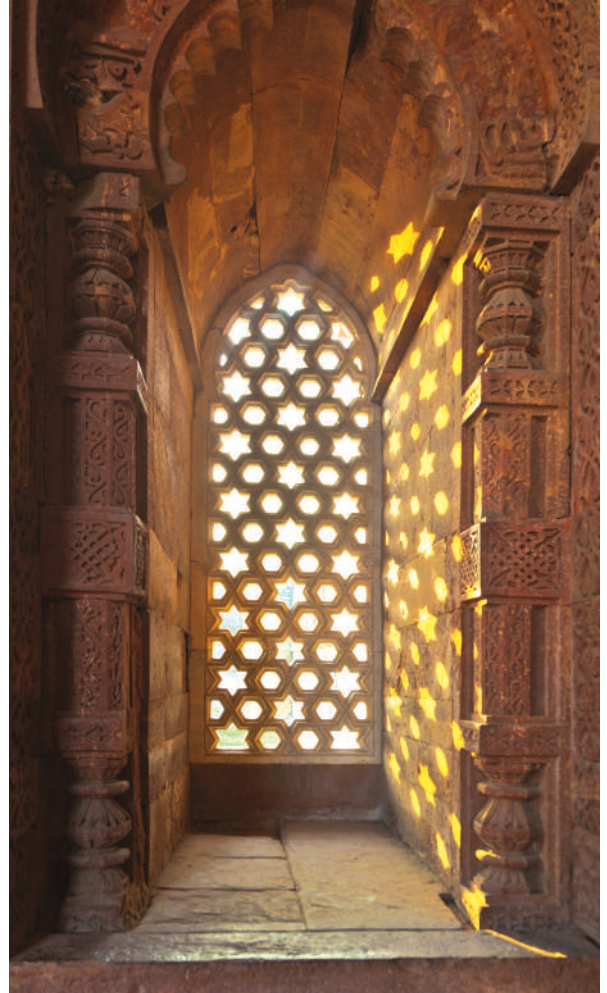
Medresenin eğitim dili Arapça'dır. Bu medreselerde Farsça derslerinin de verilmesi Türk devletlerinde Farsça'nın önem kazanmasına yol açacaktır. Medreselerin eğitim dilinin Arapça olması, Arapça'nın bir ilim dili olarak yaygınlık kazanmasına yol açmıştır. Arapçanın yanında Farsça ve Türkçe de birer şerh dili olmuş, burayı bitirenler bu dillere de hakim olmuşlardır. Bu durum aynı zamanda Türk, Arap ve Farisilerin birbirleriyle yakınlaşmalarına ve birbirlerini daha iyi anlamalarına yol açmıştır. Ayrıca, İslam medeniyetinin temel üç kavminin yakınlaşmasını ve binlerce yıllık birikimlerin birbirlerine aktarılmasını sağlamıştır. Bu aktarım sonucu klasik İslam medeniyeti ortaya çıkmıştır. İran'ın ana İslami damardan kopması Safevilerin uyguladığı Şiilik politikası sonucu olmuştur. İran ulusunun Şiileşmesi Safevilerin çabalarının bir sonucudur. Bu durum, İran ulusunun ana damardan kopmasına ve İslam dünyasının bölünmesine yol açmıştır.

Nizamiye Medreselerinde bir çok önemli ilim adamları yetişmiştir. Bunlardan bazıları da şunlardır: Ömer Hayam, Sadi, Hakani'dir.

Nizamiye Medreseleri örneği Müslümanların gelişmeye esnek olduğunu gösterdiği gibi, çağın ihtiyaçlarına göre yeniden örgütlenebilme kabiliyetine sahip olduğunu da göstermektedir. Günümüzde eğitim alanında bir çok sorunla karşılaşan dünyamız, geçmiş mirasımızdan ders almasının vaktinin geldiğini göstermektedir. Klasik üniversite eğitimi artık

yeterli gelmemekte olup, özellikle ülkemizde her şehirde ve kasaba bir – iki üniversite kurulmasına rağmen cehaletin kol gezmiş olması ilginç bir paradokstur. Bilginin bu kadar çoğalmasına rağmen cehaleti ortadan kaldıramaması da ayrıca araştırılması gerekir. Ayrıca, bilgi sahibi insanların en güçlü bombalar yapmaları, doktorların hastalarını sadece birer para olarak görmeleri de eğitimde manevi unsuru ihmal etmenin sonucudur. Bilgi veriyoruz. Ama irfan vermiyoruz. Öğretiyoruz ama cehaleti ortadan kaldıramıyoruz. Çünkü biz eğitimdeki sadece öğretim bölümünü uyguluyor, eğitmiyoruz. Ya da üniversitelerimizin amacı ilim vermek değil meslek öğretme olunca ilim ihmal edilmiş olunuyor.

İşte bütün bu sorunlar doğrultusunda geçmiş mirasımızın daha iyi incelenmesi gereği vardır.

TELEVİZYONUN

TOPLUMA YANSIMASI

Muharrem ÇELİK / Sanat Tarihçisi, Ressam

İnsanoğlunun hayatı boyunca değişik ihtiyaçları vardır. Bu ihtiyaçların başında inanç, yemek, içmek, uyumak, gezmek, giyinmek, evlenmek, eğlenmek, gelir vardır. Anadolu halkı yoğun gündelik yaşam içerisinde eğlenmeye özel bir yer ayırmıştır. Geceleri bir araya gelen ahali hasbihal olduktan sonra o ortamda espriler yaparlar ve çeşitli mizaç yeteneklerini ortaya koyarlardı. Bu

mizaçlar zamanla topluma mal olurlardı. Köy odalarında, kahvelerde, salonlarda; taklitler, gölge oyunları, orta oyunlar bu muhabbet ve sevginin sonucu olarak doğmuştur. Bu atmosfer gönülleri fethederken Anadolu'ya siyah beyaz bulutlar çöktü birden bire. Muhabbetlerin ve ziyaretlerin sonuydu. Önce istenmese de zamanla tüm evlerimizin başköşesine konuldu televizyon.

İnsanoğlunu ciddi anlamda etkileyen araçların başında kitle iletişim araçları gelir. Bu araçların başında da kırk yıldan beri televizyon durmaktadır. Siyah beyaz olarak yayına ilk başlayan TRT oldu. Önceleri günümüzün bir bölümünü almakla başladı işe. Gösterilerinden haberi olan manevi değerlerine bağlı insanlar evine almak istemedi. Çok directiler ama salgın hastalık gibi tüm insanlarımızı kendine bağladı. Derken renklenip kanal sayısı arttı. Günümüzde yüzlerce televizyona ulaştı. İnsanlar ilk etapta gördükleri filmlere büyük sevgi bağladı. Çünkü oyunlar güzel oynanıyordu. Çekimlere Anadolu dâhil ediliyordu. Kimi zaman bir melodi, kimi zaman bir ağıt, kimi zaman da bir sevdâyı konu alıyordu. Birden bire benzini tükendi televizyonların. Artık konu olarak dine saldırma, dindarlarla alay etmede çaresi bulundu. Bunu yaparken de bizleri sözde güldürdü Şaban tiplerleri. Konu hep aynıydı. Örtülü hademe, sahte hoca, güvenilmez sakallı insan...

Bu konularda zamanla para etmedi. Batıyı taklit etme rüzgârı esmeye başladı. Modern hayat, Avrupa hayranlığı gibi... Bunlar da tükendi. Artık televizyon ve sinema sektörü doğu kültürlerine yöneldi. Kurtuluşu orada zannetti. Töre, ağa, aşiret konulu filmlerle belirli bir zaman daha geçirdi. Halkımız Reşo Ağa, Maho Ağa, Sıla gibi dizilerle oyalandı. Yetmedi; ruh dünyasına hitap eden küçük hikâyelerle insanların kafasını karıştırmaya çalıştılar.

Son yıllarda gençliğin bunalıma sokulması maneviyatların çökmesinin başında televizyon ekranları gelmektedir. Peş peşe yayına giren ve durmadan değerlerimize saldıran diziler kültürel yozlaşmayla beraber insanın manevi ortamdan uzaklaşmasına neden oldu. Bunu büyük bir zafermiş gibi haber ekranları gençlerimizi ve insanlarımızı yanlış üzerine yanlışla teşvik etti. Annesini öldüren kızlar, her gün cinayet haberleri, esrar, eroin, bali, kundaklama örnekleri hem diziler hem haberler sayesinde insanlarımızın arasında

bir kültürmüş gibi yerleşti. İlköğretimlerdeki küçük öğrencilerimizin aileleriyle birlikte izledikleri dizileri duyduğumuzda tüylerimiz ürpermektedir. Gayri meşru ilişkilerin meşrulaşması, kız erkek ilişkilerinin normal gösterilmesi çoğu kez öğrencilerimize model olmaktadır. Hatta bazı duyularımıza göre öğrencilerin bu tür izledikleri olumsuzlukları hayatlarına geçirdikleri, küçük yaşlarda cinsel uyanmaya gittikleri görülmektedir.

Bu olumsuz gelişmeler Ortadoğu ülkelerine de sıçramış bulunmaktadır. Onlar bizlerin dizilerini ve programlarını izlemekte, dizilerimizden gördüklerini ülkemizin bir gerçeği olarak kabullenmektedirler. Zamanla çelişkiye düşseler bile beraberinde de etkilenmektedirler. Bütün Türkiye’de yaşayanları dizideki gibi hayal etmektedirler. Bu algı onların sevgi ve muhabbetini kırıp, değişik yargılara itmektedir. Bu oyunun bilinçli olarak oynandığını düşünüyorum.

Televizyon ne yapmaya çalışıyor, nereye gitmek istiyor. Hâsılı kimlere hizmet ediyor? Neyin uğruna neyi satıyor. Artık tv sektörünün ve yönetmenlerin ellerinde malzeme kalmadı

Televizyonun Topluma Yansıması

işi aileyi yıkma, tarihe saldırma, geçmişini reddetme, anormalleri normal hale getirme peşinde koşmaktadırlar.

Bir tarafta televizyon patronları konu ararken bir tarafta da televizyon hayatımızın daha ileri safhalarına yerleşme çabasıındalar. Artık çarşılarında dev ekran görseller, seyahat otobüslerinde koltuk arkalarında televizyonlar, cep telefonlarımızın ekranlarında bizleri yalnız bırakmamaktalar. Bunun destekleyicileri de aynı misyonla yollarına devam ediyor. İnternet siteleri ve Cd'ler ahlaksızlığı yaymak için elinden geleni yapmaktadır.

Burada bizlere büyük görev düşmektedir. Bilinçli toplum, yanlışlara dur demesini bilen, haklarını savunana bir toplum olmak mecburiyetindeyiz. Altı yüz yıl dünyaya hüküm sürmüş olan ecdadımızı sözde modern Avrupa ahlakıyla tanıtılması kabul edilemez bir davranıştır. Utanmadan gözümüzün içine baka

baka sözde bizi eğlendirme adına çektikleri diziler bize ne kadar uygundur. Hem sanatsal hem gerçekçilik hem de toplumsal değerlere saygı açısından önem taşımayan bu dizilerin tek amacı para kazanma adı altında tarihe ve inanca saldırmaktır.

Burada RTÜK'ü göreve davet ediyoruz. Kendileri bizim gibi inanmak zorunda değiller ancak bizim inanç ve değerlerimize saygı duymak zorundadırlar.

Burada inançlı halkımıza düşen görev kendi medeniyetimizin görsellerini gündeme taşımaktır. Kaliteli yapıtlarla gündeme oturmak ve mücadele etmektir. Kişi kendisi yapamasa da usta insanlara finansman sağlayarak yaptırmak zorundadır. Bin dört yüz yıllık bir medeniyet için bin dört yüz adet sinema yapıtı çok olmasa gerek. Bu sektör ne kadar bozduysa, düzeltmeye de muktedirdir.

ÖĞ-DER

ŞUURLU ÖĞRETMENLER DERNEĞİ

“MADDİ VE MANEVİ KALKINMAMIZIN
TEMİNATI SALİH NESİLLER İÇİN”

YARATAN RABBİNİN ADIYLA

“OKU!”

Önce Ahlak ve Maneviyat

ZAMAN ÖĞ-DER'DE BÜTÜNLEŞME ZAMANI

TOPRAK AYAĞIMIZIN ALTINDAN KAYMADAN
ŞUURLU NESİLLER YETİŞTİRMEK İÇİN GÜÇ BİRLİĞİ VE İŞ BİRLİĞİ YAPALIM

HESAP NUMARALARI

ÜYE OLMADAN, KATKIDA BULUNMADAN OLMAZ.

TÜRKİYE FİNANS KATILIM BANKASI BALGAT ŞUBESİ / IBAN: TR 66 0020 6000 8200 2804 0000 01

KUVEYT TÜRK KATILIM BANKASI BALGAT ŞUBESİ / IBAN: TR 91 0020 5000 0005 4841 7000 01

POSTA ÇEKİ HESABI: ÖĞDER ŞUURLU ÖĞRETMENLER DERNEĞİ: 55 302 04

Ziyabey Cad. 4. Sk.No : 2/1 BALGAT / ANKARA

TEL: 0 (312) 286 18 83 • FAX: 0 (312) 287 61 80

WEB: www.ogder.org • e-posta: info@ogder.org • suurluogretmenler@gmail.com

VEDA HUTBESİ

Bismillahirrahmanirrahim

“Hamd Allah’a mahsustur. O’na hamdeder, O’ndan yardım isteriz. Allah kime hidayet ederse, artık onu kimse saptıramaz. Sapıklığa düşürdüğünü de kimse hidayete erdiremez. Şahadet ederim ki; Allah’tan başka ilâh yoktur. Tektir, eşi, ortağı, dengi ve benzeri yoktur. Yine şahadet ederim ki, Muhammed O’nun kulu ve Resulüdür. “

“Ey insanlar! “Sözümü iyi dinleyiniz! Bilmiyorum, belki bu seneden sonra sizinle burada bir daha buluşamayacağım.

“İnsanlar! “Bugünleriniz nasıl mukaddes bir gün ise, bu aylarınız nasıl mukaddes bir ay ise, bu şehriniz (Mekke) nasıl mübarek bir şehir ise, canlarınız, mallarınız, namuslarınız da öyle mukaddestir, her türlü tecavüzden korunmuştur.

“Ashabım! “Muhakkak Rabbinize kavuşacaksınız. O’da sizi yaptıklarınızdan dolayı sorguya çekecektir. Sakin benden sonra eski sapıklıklara dönmeyiniz ve birbirinizin boynunu vurmayınız! Bu vasiyetimi, burada bulunanlar, bulunmayanlara ulaştırın. Olabilir ki, burada bulunan kimse bunları daha iyi anlayan birisine ulaştırmış olur.

“Ashabım! “Kimin yanında bir emanet varsa, onu hemen sahibine versin. Biliniz ki, faizin her çeşidi kaldırılmıştır. Allah böyle hükmetmiştir. İlk kaldırdığım faiz de Abdulmutallib’in oğlu (amcam) Abbas’ın faizidir. Lakin anaparanız size aittir. Ne zulmediniz, ne de zulme uğrayınız.

“Ashabım!” “Dikkat ediniz, Cahiliyeden kalma bütün adetler kaldırılmıştır, ayağımın altındadır. Cahiliye devrinde güdülen kan davaları da tamamen kaldırılmıştır. Kaldırdığım ilk kan davası Abdulmuttalib’in torunu Iyas bin Rabia’nın kan davasıdır.

“Ey insanlar! “Muhakkak ki, Şeytan su toprağınızda kendisine tapınmaktan tamamen ümidini kesmiştir. Fakat siz bunun dışında ufak tefek işlerinizde ona uyarmanız, bu da onu memnun edecektir. Dininizi korumak için bunlardan da sakınıniz.

“Ey insanlar! “Kadınların haklarını gözetmenizi ve bu hususta Allah’tan korkmanızı tavsiye ederim. Siz kadınları, Allah’ın emaneti olarak aldınız ve onların namusunu kendinize Allah’ın emriyle helal kıldınız. Sizin kadınlar üzerinde hakkınız, kadınların da sizin üzerinizde hakkı vardır. Sizin kadınlar üzerindeki hakkınızı; yatağınızı hiç kimseye çiğnetmemeleri, hoşlanmadığınız kimseleri izniniz olmadıkça evlerinize almamalarıdır. Eğer gelmesine müsaade etmediğiniz bir kimseyi evinize alırlarsa, Allah, size onların yataklarında yalnız bırakmanıza ve daha olmazsa hafifçe dövüp sakındırmanıza izin vermiştir. Kadınların da sizin üzerinizdeki hakları, meşru örf ve âdete göre yiyecek ve giyeceklerini temin etmenizdir.

“Ey müminler! “Size iki emanet bırakıyorum, onlara sarılıp uydukça yolunuzu hiç şaşırmasınız. O emanetler, Allah’ın kitabı Kur-an-i Kerim ve Peygamberin (a.s.v) sünnetidir.

“Müminler! “Sözümü iyi dinleyiniz ve iyi belleyniz! Müslüman Müslüman’ın kardeşidir ve böylece bütün Müslümanlar kardeşler. Bir Müslüman’a kardeşinin kanı da, malı da helal olmaz. Fakat malını gönül hoşluğu ile vermişse o başkadır.

“Ey insanlar! “Cenab-i Hakk her hak sahibine hakkını vermiştir. Her insanın mirastan hissesini ayırmıştır. Mirasçıya vasiyet etmeye lüzum yoktur. Çocuk kimin döşeğinde doğmuşsa ona aittir. Zina eden kimse için mahrumiyet vardır. Babasından başkasına ait soy iddia eden soysuz yahut efendisinden başkasına intisaba kalkan köle, Allah’ın, meleklerinin ve bütün insanların lanetine uğrasın. Cenab-i Hakk, bu gibi insanların ne tövbelerini, ne de adalet ve şahadetlerini kabul eder.

“Ey insanlar! “Rabbiniz birdir. Babanız da birdir. Hepiniz Âdem’in çocuklarıdır, Âdem ise topraktır. Arabın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi; kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde bir üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takvada, Allah’tan korkmaktır. Allah yanında en kıymetli olanınız O’ndan en çok korkanınızdır. “Azası kesik siyahî bir köle başınıza amir olarak tayin edilse, sizi Allah’ın kitabı ile idare ederse, onu dinleyiniz ve itaat ediniz. “Suçlu kendi suçundan başkası ile suçlanamaz. Baba, oğlunun suçu üzerine, oğlu da babasının suçu üzerine suçlanamaz.

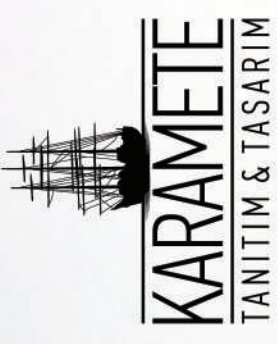
“Dikkat ediniz! Su dört şeyi kesinlikle yapmayacaksınız: •Allah’a hiçbir şeyi ortak koşmayacaksınız. •Allah’ın haram ve dokunulmaz kıldığı canı, haksız yere öldürmeyeceksiniz. •Zina etmeyeceksiniz. •Hırsızlık yapmayacaksınız..

“İnsanlar Lâilâhe illallah deyinceye kadar onlarla cihad etmek üzere emrolundum. Onlar bunu söyledikleri zaman kanlarını ve mallarını korumuş olurlar. Hesapları ise Allah’a aittir.

“İnsanlar! ”Yarın beni sizden soracaklar, ne diyeceksiniz?”

Saheb-i Kiram birden söyle dediler:“Allah’ın elçiliğini ifa ettiniz, vazifenizi hakkıyla yerine getirdiniz, bize vasiyet ve nasihatte bulundunuz, diye şahadet ederiz!”

Bunun üzerine Resul-ü Ekrem Efendimiz (s.a.v.) sehadet parmağını kaldırdı, sonra da cemaatin üzerine çevirip indirdi ve şöyle buyurdu:“Şahid ol, ya Rab! Şahid ol, ya Rab! Şahid ol, ya Rab!”

Hayalinizdeki Dünyaya Açılın

Ziya Bey Caddesi 26/4 Balgat / ANKARA
Tel: 0312 287 40 47 • Faks: 0312 287 41 88

www.karamete.com.tr
www.karametepromosyon.com

"Aynı zamanda geri dönüşü olan hizmetler"

KUR'AN OKUMAK

Hüseyin KAZAN / Eğitici

Kur'an-ı Kerim'de:

فَالْتَالِيَاتِ ذِكْرًا

“Zikri (Kur'an'ı) okuyanlara yemin ederim ki...” buyruluyor. Rabbimiz, Kur'an'ı okuyanlara özel bir değer verdiği için onların adına yemin ediyor. Diyebiliriz ki bu vasıf yeryüzünün en büyük nimetidir. Kur'an, İslâm'ın ilk ve en temel kaynağıdır. O, Allah'ın indirdiği ve anlaşılıp hayata geçirilecek esasları

içerir. Kur'an okumak, Allah ile konuşmaktır. Allah'ı anmanın en güzel şekli olan namaz ibadeti Kur'an öğrenmeye bağlıdır. Kur'an'ı öğrenmek ve bunu gelecek nesillere aktarmak çok büyük bir görev ve sorumluluktur.

Müslümanlar tarih boyunca Kur'an okuma eğitimine hep sahip çıkmışlardır. Milletimiz de aynı şekilde buna büyük bir değer vermiştir. Evlatları içinde en azından birini hafız olarak yetiştirme arzusuyla da yanıp tutuşmuşlardır. Kur'an'ı okuyan kişi Yaratıcı ile konuşuyor olmanın doyumsuz hazzını yaşar. Rabbinin kendisinin mutluluğu için hazırladığı kurtuluş reçetesini elde etmenin sevincini duyar.

Ülkemiz insanı karanlıklardan aydınlığa çıkmak için hayatlarında bir hamle yapmak zorundadır. Gün geçtikçe vahiy kültüründen uzaklaşan bir nesil var çevremizde... Okullarda din kültürü ve ahlak bilgisi derslerinin manevi yapılandırmadan uzak oluşu, bilginin sığ olarak aktarılması ve ibadet örgüsünden kayıtsız oluşu öğrencilere etkin bir kazanım olarak geri dönmemektedir. Özellikle vahyin kaynağı olan Kur'an'ın orijinal olarak neslimiz tarafından okunması ve onun manevi ziyafet sofrasında yararlanılması, beslenilmesi gelişimimiz için zorunludur. Okullarımızda hem metni hem de anlamı seçmeli ders olarak okutulması, şüphesiz birçok velimiz ve öğrencimiz tarafından da hüsn-ü teveccüh görecektir. İnşallah neslimizin Kur'an'a saygısı artacak ve onu okumaktan dolayı da arındığını, huzur bulduğunu hissedecektir.

Kur'an dersi almak sosyolojik bir zorunluluktur. Tüm okullarımızda okutulması gerekir. Bu konuda TBMM'ne, Başbakanlığa, Cumhurbaşkanlığına ve Milli Eğitim Bakanlığına dilekçe gönderilmelidir. Çeşitli imza kampanyaları düzenlenmelidir. Sivil toplum kuruluşlarınca özendirmek için çeşitli yarışmalar düzenlenmelidir. Konunun önemini vurgulamak için birçok önemli teşekküller ziyaret edilmelidir. Kur'an'ın tüm neslimize ders olması için bütün gücümüzle gayret etmeliyiz. Halkımızdan siyasilere bu konuyu götürmelerini istemeliyiz. Toplumda Kur'an ahlakının oluşmasına çalışmalıyız. Kur'anî terbiyenin oluşması, ahlaksızlıkların engellenmesi için bu derse ihtiyacımız vardır. Sosyal paylaşım sitelerinde de bu konuyu dile getirmeliyiz.

Rabbimizin ilk emri "oku" dur. Kur'an'ı okumak hepimize farzdır. Oysa yapılan araştırmalara göre ülkemizde Kur'an okumasını bilenlerin oranı % 6 olması epeyce bizi düşündürmelidir. Halkımıza sorduğumuzda çocukken camiye gittiğini ve ondan sonra da orada öğrendiği Kur'an'ı unuttuğunu dile getirmiştir.

Günümüzde toplumların büyük bir sıkıntı içinde bulunduğunu biliyoruz. Bunu aşmanın yolu Kur'an'ı okumaktan geçiyor. İnsanlar birçok konuda ihtilafa düşse de Kur'an konusunda birlik oluşturulabilirler. Temelde, Kur'an'ın okunması ve günlük yaşamda yerini alması bizim davranışlarımızı etkileyecektir. Tavırlarımızın Allah'ın emir ve tavsiye ettiği sınırlar dâhilinde gerçekleştirmesini sağlayacak olan bu manevi sofradan hepimiz nasibimizi almalıyız.

“ Rabbimizin ilk emri “oku” dur. Kur'an'ı okumak hepimize farzdır. ”

YA RAB!

Bizi Kur'an'a aç!

Kur'an'ı bize aç!

Aklımızı Kur'an'a aç!

Kur'an'ı aklımıza aç!

Kalbimizi Kur'an'a aç! Kur'an'ı kalbimize aç!

Kur'an'ın manalarını gönlümüze indir ya Rabbi!

Kur'an'ı hayatımıza rehber et ya Rabbi!

Kur'an'ı aklımıza fikirdaş et ya Rabbi!

Kur'an'ı sevdamıza yol et ya Rabbi!

Kur'an'ı arzumıza nasip et ya Rabbi!

Kur'an'ı umudumuza sevinç et ya Rabbi!

Kur'an'ı geleceğimize ışık et ya Rabbi!

Kur'an'ı hâlimize tercüman et ya Rabbi!

Kur'an'ı bu topraklara huzur et ya Rabbi!

Kur'an'ı şu sokaklara görgü et ya Rabbi!

Kur'an'ı neslimizin hafızasına dikkat ver ya Rabbi!

Kur'an'ı bizim hayatımıza kılavuz et ya Rabbi!

Ya Rabbi! Kur'ansız yaşamak, bilinçsiz ve imansız yaşamaktır.

Kur'ansız yaşamak, anlamsız yaşamaktır.

Hayatımızın anlamı Kur'an'ın feyzini bizden alma, ver ya Rabbi!

Anlamsız bir hayata mahkûm etme ya Rabbi!

Sensiz bir hayata mahkûm etme ya Rabbi!

Ya Rabbi! Nasıl tefekkür edeceğimizi göster bize! "Ya Rabbi!

Bize Kur'an'ın konulduğu bir hayat ver!

Kur'an için adanmış bir hayat ver!

Kur'an'la anlam kazanmış bir hayat ver!

Kur'an'la ahlaklanmış bir hayat ver!

Kur'an'la formatlanmış bir tasavvur ver!

Ya Rabbi! bulanmışlığımızı ve bunalmışlığımızı vahyin soluğuyla soluklandır. Körelen kalplerimizi vahyin nuru ile aydınlat.

Ya Rab! Vahyin aydınlığına davet eden seslere karşı kulaklarımızı sağır etme!

Ya Rabbi, muhabbet ver!

Ya Rabbi, ülfet ver!

Ya Rabbi, hikmet ver!

Ya Rabbi, şevk ver!

Ya Rabbi, tuğyanın (azdırıncıların) taraftarlarından etme!

Bizi yolundan ayırma!

ÂMİN...

Sağlık ve huzur
sizi bekliyor...

DİVAİSİB TERMAL

Resort, Hotel & Spa

www.dogusofset.com

Ekonomik, Huzurlu ve Sağlıklı
Tatilin Adresi...

Tel: 0384 471 22 44 (pbx) Faks: 0384 471 22 77 Kaplıca Mevkii Kozaklı/Nevşehir
www.divaisib.com

SÖZÜN GÜCÜ

Aydın FERŞADOĞLU

“ Cennete girmek için, mutlaka Müslüman olmak gereklidir. Ancak bu dünyada, Adil bir düzen’in himayesinde, huzur ve emniyet içinde yaşamak için, sadece “insan” olmak yeterlidir. ”

Herhangi bir durumun oluşmasında ve gelişmesinde Müslümanların üç ayrı safhada, takınacağı, üç ayrı tavır vardır:

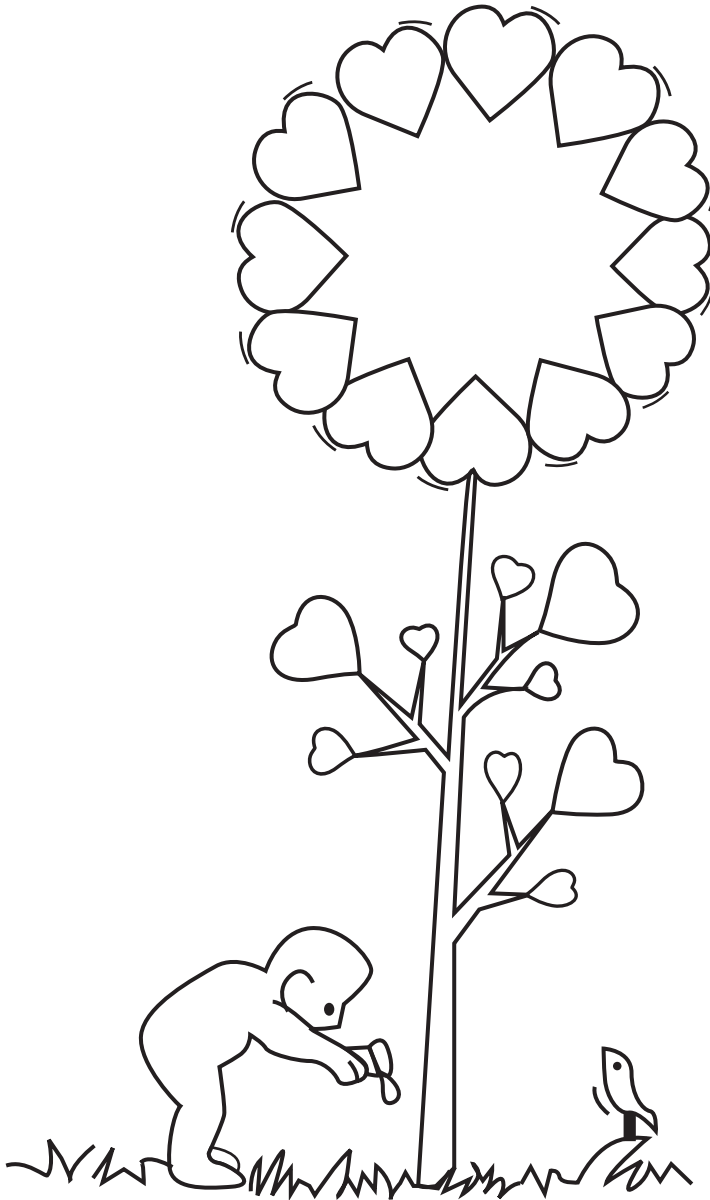
- 1- Önce emredilen ve yapılması gereken bir konuda, tâkatımızın sonuna kadar ceht, gayret ve her türlü esbaba tevessül,
- 2- Olayın meydana gelişi sırasında, korku ve telâşa kapılmadan Allah’a teslimiyet ve tevekkül,
- 3- Sonunda ise, takdire rıza ve ortaya çıkan neticenin hakkımızdaki en hayırlı durum olduğunu kabul...” etmek gereklidir.

Prof. Dr. Necmettin **ERBAKAN**

Hasan AYCIN
Çizer

Karikatür

BULMACA

HAZIRLAYAN: Nazif ŞAHİN
Eğitimci

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1					Türkölere de konu olan bir kalemiz (Resim)	→	Büyük at	→	Bir peygamber	→	Yiyecek içecekten arta kalan	→	Başlıca içeceğimiz	→
2					Istanbulda bir semt	→	Kemik erimesi hastalığı	→	Tibet öküzü	→			Bir mevsim	→
3					Cisimlerin yerini bildiren cihaz	→					Boru sesi	→		
4					Istanbulda meşhur bir cezaevi	→					Bir İslam ülkesi	→		Dogma
5					Kurnaz cin fikirli	→			Han, kağan	→				
6	Kesilmiş hayvanın iç organları	→		Çarıkla usta arası	Eğik yazı	→			Bir element	→		Bir olumsuzluk eki	→	
7	Tüküren hayvan	→		Su (Ar.)	Bir nota	→		Duadan sonra denir	→			Nijer'in başkenti	→	Türk malı
8	Sahte para basan kişi	→			İtalyada bir ova	→					Korunaklı alan	→		Bildirme yazısı mesaj
9	Bir nota	→				→					Kimyada amerikyumun simgesi	→		
10				Biçim, şekil				Dövüş alanı	→					
11				Sağlıklı, sıhhatli				Dünyanın en büyük çöllerinden biri	→					
12	Çay (İng)	→			Osmanlıda ordu komutanı	→		Eksiksiz	→				Değerli bir yün kumaş	
13	Matem	→				→					Dışa vuran sevinç	→		
14				Ekinden arta kalan	Yemek işi	→					Allah'ın varlığı ile ilgili birim	→		
15	Eğreti, seyrek dikiş	→						Potasyumun simgesi	→		Özel gezinti gemisi	→		
16	Bir öğçek	→												
17		Hangi yer	→					Güzel bir çiçek	→			Kimyada lityumun simgesi	→	
18		Evin bölümlerinden biri	→											
19				Sevimli, güldürücü										
20	Su	→						Ay	→					
21	(K....) Balıkesir yöresinin eski adı	→						Ses yankası	→					
22				Bağırsakar	Tuzsuz peynir	→		Su taşıyan	→					
23														
24	Vilayet	→									Güneş Tanrısı	→		
25	Güzel renkli bir hayvan	→												
26								Kabıyla tartılan nesnenin kabının ağırlığı	→					
27	Bir ülke	→			Zanaat	→								
28	Bir meyve	→												

ŞİFRE KELİME: HUZUR İSLAMDADIR